

Φιλόγελως
ἐκ τοῦ
ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
καί
ΦΙΛΑΓΡΙΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΕΞΑΝΤΑΣ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΦΙΛΟΓΕΛΩΣ

Η σειρά των αρχαίων και μεσαιωνικών συγγραφέων δεν απευθύνεται μόνο στον ειδήμονα, αλλά και στο μέσο αναγνώστη. Έτσι, η έκδοση κάθε έργου περιλαμβάνει απαραίτητα το πρωτότυπο κείμενο, μετάφραση στα νέα ελληνικά, εισαγωγή και σημειώσεις.

Ο εκδότης

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Διεύθυνση σειράς: Ζήσης Σαρίκας

ISBN 960-256-401-6

Εξώφυλλο: Μαρία Βεϊοπούλου

© Για την παρούσα μετάφραση: Εξάντας 1999

ΕΞΑΝΤΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.

Διόδου 59 – 106 81 ΑΘΗΝΑ – Τηλ. 3804885 – Fax 3813065

Φιλόγελως
ἐκ τοῦ
ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
καί
ΦΙΛΑΓΡΙΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

μετάφραση
Μελίνα Αρβανίτη

ΕΞΑΝΤΑΣ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα για την έκδοση.....	9
Κείμενο	18
Σημειώσεις.....	117

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ

Για το αρχαίο κείμενο του Φιλόγελω χρησιμοποιήθηκε η έκδοση του A. Thierfelder, *Philogelos. Der Lachfreund* (Μόναχο: Heimeran, 1968). Ορισμένα από τα αστεία παρουσιάζονται με δύο ή τρεις εκδοχές, αλλά μεταφράζεται μόνον η μία. Ως εισαγωγή χρησιμοποιείται συντομευμένο και σε ελεύθερη απόδοση το ομώνυμο κείμενο του B. Baldwin από το βιβλίο του *The Philogelos or the Laughter-Lover* (Άμστερνταμ: J.C. Gieben, 1983).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Φιλόγελως διασώζεται σ' έναν αριθμό χειρογράφων από τα οποία κανένα δεν είναι παλιότερο από τον 10ο αιώνα.

Μας έρχεται με τα ονόματα του Ιεροκλή και του Φιλάργριου του γραμματικού. Και τα δύο είναι εξίσου αινιγματικά. Δεν ξέρουμε τίποτε για τον βίο τους, ούτε για τη συμβολή τους στο βιβλίο. Η συγγραφή ενός βιβλίου από δύο ή περισσότερους συγγραφείς είναι κάτι άκρως ασυνήθιστο στην αρχαία γραμματεία.

Μερικοί σχολιαστές ταυτίζουν τον Ιεροκλή με τον μαχητικό εθνικό φιλόσοφο Ιεροκλή, που έζησε στην Αλεξάνδρεια τον 5ο αιώνα μ.Χ. και έγραψε σχόλια με τα Χρυσά Έπη των Πυθαγόρειων. Αν έχουν δίκιο, το στοιχείο αυτό πρέπει να προστεθεί στο λήμμα για τον Ιεροκλή στο *Prosopography of the Later Roman Empire* 2 (Κέμπριτζ, 1980), 559-560. Είναι όμως μόνον υπόθεση. Η σύνδεση δεν γίνεται από βυζαντινές αυθεντίες σαν τον Φώτιο (*Βιβλιοθήκη* 214, 251) ή από το εγκυκλοπαιδικό λεξικό του 10ου αιώνα που μας είναι γνωστό με το όνομα Σούδα.

Ο Φιλάργριος θέτει το ίδιο πρόβλημα, παρά την ύπαρξη του σοφιστή Φίλαργρου, τον οποίο αναφέρει ο Φιλόστρατος στο *Βίοι Σοφιστών* 578, και των διάφορων ησόνων προσωπικοτήτων από την περίοδο 260-527 μ.Χ. που μνημονεύονται με το όνομα Φιλάργριος στο *Prosopography of the Later Roman Empire*.

Η κατάσταση περιπλέκεται ακόμη περισσότερο από την αναφορά της Σούδας σε κάποιον Φιλιστίωνα από την Προύσα (ή τη Νίκαια), έναν κωμικό συγγραφέα της εποχής του Αύγουστου ο οποίος είχε γράψει «βιολογικές κωμωδίες», δηλαδή μίμους. Ο μίμος όμως είναι μόνο μία από τις επιρροές που διακρίνονται στον Φιλόγελο. Η Σούδα λέει επίσης πως ο Φιλιστίων είχε γράψει κι αυτός ένα βιβλίο με τον τίτλο Φιλόγελος, δεν υπάρχουν όμως στοιχεία για να γίνει κάποια σύνδεση ανάμεσα σ' αυτόν και τον δικό μας.

Όσον αφορά τη χρονολόγηση, υπάρχει μόνο μία ένδειξη. Το αστείο 62 αναφέρεται στους αγώνες που έγιναν στη Ρώμη στις 21 Απριλίου 248, την εποχή του αυτοκράτορα Φιλίππου, για να γιορταστούν τα χίλια χρόνια από την ίδρυσή της. Αυτό οδηγεί τον Γάλλο φιλόλογο Louis Robert («*Epigrammes Satyriques de Lucillius*» *L' Epigramme grec* [Γενεύη, 1968], 289, σημ. 3) να συμπεράνει: «Θεωρώ ότι η βάση του κειμένου συντάχτηκε τον 3ο αιώνα μ.Χ., με χρήση προγενέστερων στοιχείων και με μεταγενέστερες προσθήκες ή αναδιατυπώσεις». Ο Robert τοποθετεί το έργο αρκετά νωρίτερα απ' ό,τι οι εκδότες του και τονίζει πως δεν υπάρχει λόγος να συνδέσουμε τον Φιλόγελο με κάποιο συγκεκριμένο αστείο, έστω κι αν αυτό μπορεί να χρονολογηθεί. Επιπλέον, η γλώσσα και το ύφος πολλών αστείων, με τους λατινισμούς τους (π.χ. *δηνάριον*, 86· *δούλδα*, 103· *κηρουλάριος*, 135· *κεντουρίων*, 138· *οψικεύω*, 154) και τις εκκλησιαστικές λέξεις (π.χ. *σκανδαλίζω*, 44) μας παραπέμπουν στην καθομιλούμενη ελληνική γλώσσα των πρώιμων Βυζαντινών χρονικογράφων.

Ούτε το περιεχόμενο των αστείων βοηθά περισσότερο. Το υπ' αριθμ. 76 για το ναό του Σαράπιδος στην Αλεξάν-

δρεια πρέπει να επινοήθηκε πριν από την καταστροφή αυτού του ναού από τους χριστιανούς το 391. Ένα αστείο όμως μπορεί να ζει πολύ περισσότερο από τα πραγματολογικά στοιχεία που εμπεριέχει. Συνεπώς, δεν μπορούμε να υποθέσουμε ότι η συλλογή συνδέεται με το 391 μ.Χ. ή με κάποια άλλη χρονολογία.

Υπάρχουν λίγα κύρια ονόματα στο κείμενο, κανένα όμως δεν δοηθεί. Το μόνο ενδιαφέρον είναι της Σκρηθωνίας (73), που ο μεγάλος τάφος της μας παραπέμπει στην εποχή του Αυγούστου. Υπάρχει και κάποιος Λολλιανός στο 162, αλλά δεν είναι δυνατόν να συνδεθεί με τον ομώνυμο Εφέσιο σοφιστή του 2ου αιώνα.

Εκτός από τις πόλεις που οι κάτοικοί τους αναφέρονται σε ορισμένα αστεία, δεν υπάρχει συγκεκριμένος γεωγραφικός χώρος, αφού έχουμε αναφορές στη Ρώμη, την Αθήνα, τη Ρόδο, τη Σικελία, τον ποταμό Ρήνο κ.λπ.

Εξίσου αόριστο είναι και το κοινωνικό περιεχόμενο του κειμένου. Ο σχολαστικός που φοράει μακριά βρακιά (64) μπορεί να υποδηλώνει τον 4ο ή τον 5ο αιώνα, όταν οι ενδυμασίες των βαρβάρων ήταν της μόδας στη Ρώμη και την Κωνσταντινούπολη. Το ίδιο μπορεί να κάνει και το ωροσκόπιο ενός αστρολόγου (202), ο οποίος προβλέπει για τον γιο ενός πελάτη του τις διαδοχικές καριέρες του ρήτορα, του έπαρχου και του ηγεμόνα – το κλασικό *cursus honorum* [σειρά αξιωμάτων] της ύστερης ρωμαϊκής εποχής. Άλλα στοιχεία πάλι παραπέμπουν σε πιο κλασικούς θεσμούς: αθλητικούς αγώνες (144), θέατρο (226, 239), αγώνες μονομάχων (87, 216). Αυτή η αοριστία εντείνεται από το γεγονός ότι αρκετά από τα αστεία του Φιλόγελου μπορούν να βρεθούν σε διάφορες πηγές, συχνά (148, 150,

263, 264) στον Πλούταρχο. Από την άλλη μεριά, τρία ανέκδοτα (77, 78, 193) μοιάζουν να έρχονται κατευθείαν από τον Κικέρωνα, τον Βελίο Πατέρκουλο και τον Σουητώνιο· αν είναι έτσι, η παρουσία τους στον Φιλόγελο υποδεικνύει μια εποχή που εκείνοι που μιλούσαν ελληνικά ήξεραν λατινικά και διάβαζαν λατινική λογοτεχνία, κάτι που φθίνει με ταχύ ρυθμό μετά τον 6ο αιώνα.

Για να τοποθετήσουμε τον Φιλόγελο στη λογοτεχνική παράδοση στην οποία ανήκει, πρέπει να πούμε κάτι για τα αρχαία βιβλία με αστεία και τα παρόμοιά τους. Υπάρχει μια χρήσιμη αρχαία συζήτηση του θέματος στα *Σατουρνάλια* του Μακρόβιου (2.1.8-15). Ο Μακρόβιος, που έγραψε, τον 4ο ή τον 5ο αιώνα ένα λατινικό αντίστοιχο των *Δειπνοσοφιστών* του Αθήναιου (2ος ή 3ος αιώνας), συγκέντρωσε ο ίδιος συλλογές αστείων από Έλληνες και κυρίως Ρωμαίους. Ο ίδιος υπογραμμίζει πως εξέχοντες για τα αστεία τους ήταν ο Πλάυτος και ο Κικέρων. Το χιούμορ εμφανίζεται νωρίς στην ιστορία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας. Ο Πλάυτος αναφέρεται σε συλλογές αστείων σε δύο έργα του (*Ο Πέρσης* 392-395· *Ο Στίχος* 400), ενώ ο Μακρόβιος τονίζει ότι περίφημος χωρατατζής ήταν και ο γνωστός «τιμητής» Κάτων ο Πρεσβύτερος. Η τελευταία ρωμαϊκή συλλογή αστείων ήταν πιθανόν εκείνη του Μέλισσου, ενός καθηγητή του Αυγούστου, ο οποίος, σύμφωνα με τον Σουητώνιο (*Περί Γραμματικών* 21), συγκέντρωσε 150 τόμους με αστεία.

Από την ελληνική πλευρά, ο μυθικός Παλαμήδης και ο Ραδάμανθυς θεωρούνταν εφευρέτες της αστειολογίας. Οι συλλογές αστείων και ανεκδότων, που συχνά αποδίδονταν σε ένα μόνο πρόσωπο, ήταν κάτι συνηθισμένο. Σχετικές

αναφορές υπάρχουν στον Πλούταρχο (*Κικέρων' Αποφθέγματα βασιλέων και στρατηγών' Αποφθέγματα Λακωνικά*), τον Λουκιανό (*Δημώννα 3*) και τον Αθήναιο (*Δειπνοσοφισταί*). Ο Αθήναιος (*Δειπνοσοφισταί 614d-e*) απαθανατίζει αυτό που πρέπει να είναι η πιο γοητευτική ενσάρκωση του Φιλόγελα, συγκεκριμένα τον «Όμιλο των Κωμικών» στην Αθήνα του Δημοσθένη. Επρόκειτο για μια ομάδα εξήντα ανδρών που συναντιούνταν για να ακονίσουν το χιούμορ τους στον ναό του Ηρακλή στον δήμο των Διομείων. Ο λαουτζίκος τούς άκουγε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και τους επικαλούνταν. Έχουμε έξι από τα ονόματά τους. Ένθερμος οπαδός τους ο βασιλιάς της Μακεδονίας Φίλιππος Β', τους έδωσε το τεράστιο ποσό του ενός ταλάντου για να καταγράψουν τα αστεία τους και να του τα στείλουν.

Σ' αυτήν τη μεγάλη παράδοση εντάσσεται λοιπόν και ο δικός μας Φιλόγελως, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια μετρίου επιπέδου συλλογή αστείων ιστοριών.

ΦΙΛΟΓΕΛΩΣ

[§ 1.] Σχολαστικὸς ἀργυροκόπῳ ἐπέταξε λύχνον ποιῆσαι. τοῦ δὲ ἐξετάσαντος, πηλίκον ποιήσῃ, ἀπεκρίνατο· Ὡς πρὸς ὀκτὼ ἀνθρώπους.

§ 2. α: Σχολαστικὸς κολυμβῶν παρὰ μικρὸν ἐπνίγῃ ὤμοσε δὲ εἰς ὕδωρ μὴ εἰσελθεῖν, ἐὰν μὴ μάθῃ πρῶτον καλῶς κολυμβᾶν.

β: Σχολαστικὸς κολυμβᾶν βουλόμενος παρὰ μικρὸν ἐπνίγῃ ὤμοσεν οὐκ μὴ ἄψασθαι ὕδατος, ἐὰν μὴ πρῶτον μάθῃ κολυμβᾶν.

[§ 3.] Σχολαστικῶ τις ἰατρῶ προσελθὼν εἶπεν· Ἰατρέ, ὅταν ἀναστῶ ἐκ τοῦ ὕπνου, ἡμῶριον ἐσκότωμαι καὶ εἴθ' οὕτως ἀποκαθίσταμαι. καὶ ὁ ἰατρός· Μετὰ τὸ ἡμῶριον ἐγείρου.

§ 4. Σχολαστικοῦ ἵππον πιπράσκοντος ἠρώτησέ τις, εἰ πρωτοδόλος ἐστίν. τοῦ δὲ εἰπόντος δευτεροδόλον εἶναι, εἶπε· Πῶς οἶδας; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ὅτι ἅπαξ ἐμὲ ἔβαλε κάτω καὶ ἅπαξ τὸν πατέρα μου.

* § 5. α: Σχολαστικῶ τις ἀπαντήσας ἔφη· Κύριε σχολαστικέ, καθ' ὕπνους σε εἶδον. ὁ δέ· Μὰ τοὺς θεούς, εἶπεν, ἀσχολῶν οὐ προσέσχον.

β: Σχολαστικὸς φίλον συναντήσας εἶπε· Καθ' ὕπνους σε ἰδὼν προσηγόρευσα. ὁ δέ· Σύγγνωθί μοι, ὅτι οὐ προσέσχον.

1. Ένας σχολαστικός¹ έδωσε εντολή σ' έναν αργυροχόο να του φτιάξει ένα λυχνάρι. Κι όταν εκείνος ρώτησε πόσο μεγάλο να το φτιάξει, ο σχολαστικός απάντησε: «Για οκτώ ανθρώπους περίπου».

2. Ένας σχολαστικός κολυμπούσε και παραλίγο να πνιγεί. Γι' αυτό ορκίστηκε να μην ξαναμπεί στο νερό προτού μάθει να κολυμπά καλά.

3. Κάποιος σχολαστικός πήγε στο γιατρό και είπε: «Γιατρέ, όταν σηκώνομαι απ' τον ύπνο, για μισή ώρα έχω σκοτοδίνες και μετά πάλι αισθάνομαι καλά». Κι ο γιατρός τού είπε: «Να περιμένεις μισή ώρα και μετά να σηκώνεσαι».

4. Κάποιος ρώτησε έναν σχολαστικό που ήθελε να πουλήσει ένα άλογο αν αυτό ήταν πρωτοδόλο [αν είχε αλλάξει τα πρώτα του δόντια]. Κι όταν αυτό απάντησε ότι ήταν δευτεροδόλο, ο άλλος τον ρώτησε: «Πώς το ξέρεις;» Και ο σχολαστικός απάντησε: «Επειδή μας έριξε κάτω, μια φορά εμένα και μια τον πατέρα μου».²

5. Κάποιος συνάντησε έναν σχολαστικό και του είπε: «Κύριε σχολαστικέ, σε είδα στον ύπνο μου». Κι εκείνος αποκρίθηκε: «Μα τους θεούς, ήμουν τόσο απασχολημένος που δεν σε πρόσεξα».

[§ 6.] α: Σχολαστικός ιδὼν τὸν κατὰ συνήθειαν αὐτοῦ ἰατρὸν ἐρχόμενον περιεστέλλετο αὐτῷ ὀφθῆναι. ἐπερωτηθεὶς δὲ παρὰ τινος αὐτοῦ ἐταίρου, διὰ τί αὐτὸ ποιεῖ, ἀπεκρίθη· Πολὺς χρόνος ἐστὶν ἀφ' οὗ οὐκ ἐνόσησα, καὶ ἐντρέπομαι αὐτόν.

β: Σχολαστικός ἰατρὸν συναντήσας ὑπὸ τοῖχον ἐκρύβη. τινὸς δὲ πυθομένου τὴν αἰτίαν ἔφη· Καιρὸν ἔχω μὴ ἀσθενήσας καὶ αἰσχύνομαι εἰς ὅψιν ἔλθεῖν τοῦ ἰατροῦ.

§ 7. Σχολαστικῷ τὴν σταφυλὴν τμηθέντι παρήγγειλεν ὁ ἰατρὸς μὴ λαλεῖν. ὁ δὲ τῷ δούλῳ αὐτοῦ ἐπέταξεν ἀντασπάζεσθαι ἀντ' αὐτοῦ τοὺς προσαγορεύοντας. εἴτα αὐτὸς πρὸς ἕκαστον ἔλεγε· Μὴ πρὸς ὕδριν αὐτὸ δέξῃ, εἰ ὁ δούλός μου ἀντ' ἐμοῦ ἀσπάζεται σε· ἐκέλευσε γάρ με ὁ ἰατρὸς μὴ λαλεῖν.

§ 8. Σχολαστικός θέλων πιάσαι μὺν συνεχῶς τὰ διδλία αὐτοῦ τρώγοντα κρέας δακῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐκάθισεν.

§ 9. α: Σχολαστικός θέλων αὐτοῦ τὸν ὄνον διδάξαι μὴ τρώγειν οὐ παρέβαλεν αὐτῷ τροφάς. ἀποθανόντος δὲ τοῦ ὄνου ἀπὸ λιμοῦ ἔλεγε· Μεγάλα ἐξημιώθην· ὅτε γὰρ ἔμαθε μὴ τρώγειν, τότε ἀπέθανεν.

β: Σχολαστικός θέλων τὸν ἵππον αὐτοῦ διδάξαι μὴ τρώγειν πολλὰ οὐ παρέβαλλεν αὐτῷ τροφάς. ἀποθανόντος δὲ τοῦ ἵππου τῷ λιμῷ ἔλεγε· Μεγάλως ἐξημιώθην· ὅτε γὰρ καλῶς ἔμαθε μὴ τρώγειν, τότε ἀπέθανεν.

[§ 10.] Σχολαστικός ἵππον πιπράσκων ἡρωτήθη, μὴ δειλὸς εἴη. ὁ δὲ εἶπεν· Οὐ μὰ τὴν τοῦ πατρός μου σωτηρίαν· ἐν τῷ σταύλῳ γὰρ μόνος ἔστηκεν.

6. Ένας σχολαστικός, μόλις είδε το γιατρό του να έρχεται, προσπάθησε να τον αποφύγει. Όταν κάποιος φίλος τον ρώτησε γιατί το έκανε αυτό, απάντησε: «Εδώ και πολύ καιρό δεν έχω αρρωστήσει και τον ντρέπομαι».

7. Ο γιατρός απαγόρευσε σε κάποιον σχολαστικό που του είχαν αφαιρέσει τις αμυγδαλές να μιλά. Κι αυτός έδωσε τότε εντολή στον δούλο του να χαιρετά για λογαριασμό του όσους τον χαιρετούσαν. Έπειτα έλεγε ο ίδιος στον καθένα: «Μην το θεωρήσεις προσβλητικό που ο δούλος μου σε χαιρετά αντί για μένα. Ο γιατρός μου απαγόρευσε να μιλώ».

8. Ένας σχολαστικός που ήθελε να πιάσει ένα ποντίκι, γιατί του έτρωγε συνεχώς τα βιβλία του, δάγκωσε ένα κομμάτι κρέας και κάθισε στο σκοτάδι.

9. Ένας σχολαστικός που ήθελε να μάθει στο γάιδαρό του να μην τρώει δεν του έδινε τροφή. Μόλις πέθανε ο γάιδαρος απ' την πείνα, αυτός έλεγε: «Έπαθα μεγάλη ζημιά. Μόλις ο γάιδαρός μου έμαθε να μην τρώει, πέθανε».

10. Έναν σχολαστικό, που ήθελε να πουλήσει το άλογό του, τον ρώτησαν μήπως αυτό ήταν φοβιτσιάρικο. Και εκείνος απάντησε: «Όχι, σ' ορκίζομαι στη ζωή του πατέρα μου. Στο στάβλο μόνο του έμενε».

§ 11. Σχολαστικός θέλων ιδεῖν, εἰ πρόποι αὐτῷ κοιμᾶσθαι, καμ<μ>ύσας ἐνωπτρίζετο.

§ 12. Σχολαστικῷ ἀποδημοῦντι φίλος αὐτοῦ ἔλεγεν· Ἀξιῷ σε δύο παῖδας ἀγοράσαι μοι, ἐκ<ά>τερον> πεντεκαίδεκα ἐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν· Ἐὰν τοιοῦτους μὴ εὕρω, ἀγοράσω σοι ἓνα τριάκοντα ἐτῶν.

§ 13. Σχολαστικοὶ δύο πατραλοῖαι ἐδυσφόρουν πρὸς ἀλλήλους ἐπὶ τῷ τοὺς πατέρας αὐτῶν ζῆν. τοῦ δὲ ἐνὸς εἰπόντος· Θέλεις οὖν ἀποπνίξει ἕκαστος ἡμῶν τὸν ἴδιον; Μὴ γένοιτο, εἶπεν ὁ ἄλλος, ἵνα μὴ πατραλοῖαι ἀκούσωμεν. ἀλλ' εἰ βούλει, σὺ τὸν ἐμὸν σφάζον, κἀγὼ τὸν σόν.

§ 14. Σχολαστικός οἰκίαν πριάμενος, εἶτα διὰ τῆς θυρίδος παρακύψας ἡρώτα τοὺς παρερχομένους, εἰ πρέπει αὐτῷ.

[§ 15.]α: Σχολαστικός καθ' ὕπνους ἦλον πεπατηκέναι δόξας τὸν πόδα περιέδησεν. ἐταῖρος δὲ αὐτοῦ πυθόμενος τὴν αἰτίαν καὶ γνούς· Δικαίως, ἔφη, μωροὶ καλούμεθα διὰ τί γὰρ ἀνυπόδητος κοιμᾶσαι;

β: Σχολαστικός κατ' ὄναρ ἰδὼν ἦλον πεπατηκέναι καὶ δόξας ἀλγεῖν, τὸν πόδα περιεδῆσατο. ἕτερος δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν ἔφη· Διὰ τί γὰρ ἀνυπόδητος κοιμᾶσαι;

§ 16. Σχολαστικός διβλίον αὐτοῦ ἐπιζητῶν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ μὴ εὐρίσκων, ὥς κατὰ τύχην μαρούλια ἦσθιεν, ἐπιστραφεὶς ἐπὶ τινος γωνίας εἶδε κείμενον τὸ διβλίον. ὕστερον δὲ φίλῳ ἀπαντήσας ὀδυρομένῳ, ὥς τὴν στολὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἀπολέσαντι· Μὴ δυσφύρει, ἔφη, ἀλλὰ μαρούλια

11. Ένας σχολαστικός που ήθελε να δει πώς ήταν την ώρα που κοιμόταν, κοίταξε με κλειστά τα μάτια έναν καθρέφτη.

12. Ένας φίλος έλεγε σ' έναν σχολαστικό που σχεδίαζε να ταξιδέψει: «Σε παρακαλώ να μου αγοράσεις δύο υπηρετές, ηλικίας δεκαπέντε χρόνων». Κι εκείνος είπε: «Αν δεν βρω δύο τέτοιους, θα σου αγοράσω έναν τριάντα χρόνων».

13. Δύο σχολαστικοί που ήθελαν να σκοτώσουν τους πατεράδες τους παραπονιούνταν ο ένας στον άλλον γιατί οι πατεράδες τους εξακολουθούσαν να είναι ζωντανοί. Ο ένας τότε είπε: «Θέλεις λοιπόν να πνίξουμε ο καθένας τον πατέρα του;» – «Αποκλείεται», είπε ο άλλος, «γιατί θα μας αποκαλέσουν πατροκτόνους. Μόνο, αν θέλεις, σφάξε εσύ τον δικό μου κι εγώ τον δικό σου».

14. Ένας σχολαστικός που είχε αγοράσει ένα σπίτι, άνοιξε το παράθυρο, έσκυψε προς τα έξω και ρωτούσε τους περαστικούς αν του ταίριαζε το σπίτι.

15. Ένας σχολαστικός είδε στον ύπνο του ότι πάτησε ένα καρφί και έδεσε το πόδι του. Κάποιος φίλος του μόλις έμαθε το λόγο είπε: «Δίκαια μας λένε ανόητους. Γιατί τέλος πάντων κοιμάσαι δίχως παπούτσια;»

16. Ένας σχολαστικός έψαχνε για πολλές μέρες ένα βιβλίο του και δεν το έβρισκε. Τυχαία όμως, ενώ έτρωγε μαρούλια, έριξε το βλέμμα του σε μια γωνία και δρήκε το βιβλίο. Αργότερα συνάντησε ένα φίλο του που οδυρόταν

ἀγοράσας καὶ ἐσθίων αὐτὰ πρὸς τὴν γωνίαν ἐπιστραφεῖς πρόσσχες, καὶ εὐρήσεις αὐτά.

§ 17. α: Σχολαστικῶ ἐταῖρος ἀποδημῶν ἔγραψεν, ἵνα αὐτῷ βιβλία ἀγοράσῃ. ὁ δὲ ἀμελήσας, ἐπανελθόντι αὐτῷ ἀπαντήσας· Τὴν ἐπιστολήν, εἶπεν, ἦν περὶ τῶν βιβλίων ἀπέστειλας, οὐκ ἐδεξάμην.

β: Σχολαστικῶ φίλος ἔγραψεν εἰς Ἑλλάδα ὄντι, βιβλία αὐτῷ ἀγοράσαι. τοῦ δὲ ἀμελήσαντος, ὡς μετὰ χρόνον τῷ φίλῳ συναντήσῃ, εἶπεν· Τὴν ἐπιστολήν, ἦν περὶ τῶν βιβλίων ἀπέστειλάς μοι, οὐκ ἐκομισάμην.

§ 18. Σχολαστικῶ τις ἀπαντήσας εἶπεν· Ὁ δοῦλος, ὃν ἐπώλησάς μοι, ἀπέθανε. – Μὰ τοὺς θεοὺς, ἔφη, παρ' ἐμοὶ ὅτε ἦν, τοιοῦτον οὐδὲν ἐποίησεν.

§ 19. α: Σχολαστικὸς ἰδὼν πολλοὺς στρουθοὺς ἐπὶ δένδρου ἐστῶτας, ἀπλώσας τὸν κόλπον ἔσειε [καὶ] τὸ δένδρον ὡς ὑποδεξόμενος τοὺς στρουθοὺς.

β: Σχολαστικὸς ἰδὼν στρουθοὺς ἐπὶ δένδρου, λάθρα ὑπείσελθὼν, ὑφαπλώσας τὸν κόλπον ἔσειε τὸ δένδρον ὡς ὑποδεξόμενος τὰ στρουθία.

§ 20. Σχολαστικοὶ δύο ἀπὸ δείπνου ἀλλήλους ἀποκαθιστῶντες κατὰ τιμὴν οὐκ ἐκοιμήθησαν.

§ 21. Σχολαστικὸς καθευδῆσαι βουλόμενος, μὴ ἔχων προσκεφάλαιον ἐκέλευσε τῷ δούλῳ κεράμιον ἰποθεῖναι. τοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι σκληρόν ἐστι, πτερῶν αὐτὸ γεμισθῆναι ἐκέλευσεν.

γιατί είχε χάσει το πιο ωραίο πανωφόρι. «Μη στενοχωριέσαι», είπε, «αλλά αγόρασε μαρούλια και, καθώς θα τα τρως, ρίξε μια ματιά στη γωνία και θα το δρεις».

17. Ένας φίλος έγραψε σ' έναν σχολαστικό που είχε πάει ταξίδι να του αγοράσει κάτι βιβλία. Ο σχολαστικός όμως το ξέχασε. Όταν γύρισε, συνάντησε τον φίλο του και του είπε: «Την επιστολή που μου έστειλες για τα βιβλία εγώ δεν την πήρα».

18. Κάποιος συνάντησε έναν σχολαστικό και του είπε: «Ο δούλος που μου πούλησες πέθανε». «Μα τους θεούς», είπε, «όταν τον είχα εγώ, τίποτα τέτοιο δεν έκανε».

19. Ένας σχολαστικός είδε πολλά σπουργίτια πάνω σ' ένα δέντρο. Άπλωσε λοιπόν το πανωφόρι του και κούνησε το δέντρο για να πέσουν τα σπουργίτια και να τα πιάσει.

20. Έπειτα από ένα δείπνο, δυο σχολαστικοί συνόδευσαν ο ένας τον άλλο μέχρι το σπίτι του, σύμφωνα με τους κανόνες της φιλοξενίας. Έτσι, κανένας απ' τους δυο δεν κοιμήθηκε.

21. Ένας σχολαστικός ήθελε να κοιμηθεί. Μην έχοντας όμως μαξιλάρι, διέταξε τον δούλο να του βάλει κάτω απ' το κεφάλι ένα πήλινο κανάτι. Όταν όμως ο δούλος τού είπε ότι είναι σκληρό, τον διέταξε να το γεμίσει με πούπουλα.

§ 22. α: Σχολαστικός ἀπαντήσας τινὶ φίλῳ αὐτοῦ εἶπεν· Ἦκουσα, ὅτι ἀπέθανες. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἄλλ' ὀρᾷς με ζῶντα. καὶ ὁ σχολαστικός· Καὶ μὴν ὁ εἰπὼν μοι κατὰ πολὺ σοῦ ἀξιοπιστότερος ἦν.

β: Σχολαστικός σχολαστικῶ συναντήσας εἶπεν· Ἔμαθον, ὅτι ἀπέθανες. κάκεῖνος· Ἄλλ' ὀρᾷς με ἔτι, ἔφη, ζῶντα. καὶ ὁ σχολαστικός· Καὶ μὴν ὁ εἰπὼν μοι πολλῶ σοῦ ἀξιοπιστότερος ὑπάρχει.

§ 23. Σχολαστικός κατὰ πρώτην ἀνοιξιν τοῦ θαλανεῖου εἰσελθὼν καὶ μηδὲνα εὐρὼν ἔσω λέγει πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ· Ἐξ ὧν δλέπω, [μὴ] οὐ λούει τὸ θαλανεῖον.

§ 24. Σχολαστικός μαχόμενος τῷ πατρὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Κακὲ δοῦλε, οὐχ ὀρᾷς, οἶά με ἐξημίωσας; εἰ γὰρ σὺ μὴ ἐγεννήθης, ἐγὼ ἂν τὸν πάππον μου ἐκληρονόμησα.

§ 25. Σχολαστικός ἐν τῷ πλέειν χειμῶνος ὄντος σφοδροῦ καὶ τῶν οἰκετῶν κλαιόντων· Μὴ κλαίετε, ἔφη· πάντας γὰρ ὑμᾶς ἐν διαθήκαις ἐλευθέρους ἀφῆκα.

§ 26. Σχολαστικός ἐρευνῶν, ποῦ ὀφείλει κτίσαι ἑαυτῷ οἶκημα [ἡγουν μνημα], εἰπόντων δὲ τινῶν, ὅτι καλὸν εἶη ὡδέ που, ἔφη· Ἀλλὰ νοσώδης ὁ τόπος.

§ 27. Σχολαστικός νοσῶν συνετάξατο τῷ ἱατρῷ, εἰ θεραπευθεῖη, μισθὸν δώσειν. ὥς οὖν οἶνον ἐν τῷ πυρέττειν πίνοντι αὐτῷ ἐπέτιμα ἢ γυνή· Σὺ δὲ βούλει με ὑγιάναντα, ἔφη, ἀναγκασθῆναι τῷ ἱατρῷ τὸν μισθὸν ἐκτίσαι;

22. Ένας σχολαστικός συνάντησε έναν φίλο του και του είπε: «Άκουσα ότι πέθανες». Κι αυτός απάντησε: «Με βλέπεις όμως ζωντανό». Κι ο σχολαστικός: «Πράγματι. Αυτός που μου το είπε όμως ήταν πολύ πιο αξιόπιστος από σένα».

23. Ένας σχολαστικός πήγε στα λουτρά την ώρα ακριβώς που άνοιγαν. Δεν βρήκε όμως κανέναν άλλο μέσα και είπε στον δούλο του: «Απ' ό,τι βλέπω, τα λουτρά δεν λούζουν σήμερα».

24. Ένας σχολαστικός μάλωνε με τον πατέρα του και του είπε: «Παλιάνθρωπε, δεν βλέπεις πόσο μεγάλη ζημιά μου έκανες; Αν δεν είχες γεννηθεί εσύ, θα κληρονομούσα τον παππού μου».

25. Ενώ ταξίδευε ένας σχολαστικός με πλοίο, έπιασε δυνατή καταιγίδα και οι δούλοι του άρχισαν να κλαίνε. «Μην κλαίτε», τους είπε, «γιατί στη διαθήκη μου σας αφήνω όλους ελεύθερους».

26. Ένας σχολαστικός έψαχνε να βρει ένα κατάλληλο μέρος για να κτίσει το μνήμα του. Κάποιοι του υπέδειξαν ένα καλό μέρος, αλλά εκείνος αποκρίθηκε πως δεν ήταν καλό για την υγεία.

27. Ένας σχολαστικός που ήταν άρρωστος συμφώνησε με το γιατρό του να τον πληρώσει αν γίνει καλά. Κι ενώ είχε πυρετό, έπινε κρασί και η γυναίκα του τον μάλωνε. «Θέλεις να γίνω καλά», της είπε τότε, «και ν' αναγκαστώ να πληρώσω τον γιατρό;»

§ 28. Σχολαστικοῦ τὸν ἀντίχειρον κύων ἔδακεν. ὁ δὲ εἶπεν· Εἰ τὸ ἰμάτιον ἐπίασεν, ἐνοχισμένον ἂν εἴη.

§ 29. Διδύμων ἀδελφῶν ὁ ἕτερος ἐτελεύτησεν. σχολαστικὸς οὖν ἀπαντήσας τῷ ζῶντι ἡρώτα· Σὺ ἀπέθανες ἢ ὁ ἀδελφός σου;

§ 30. α: Σχολαστικὸς ναυαγεῖν μέλλων ἦτει πινακίδας, ἵνα διαθήκας γράψῃ.

β: Σχολαστικὸς ναυαγεῖν μέλλων πινακίδας ἦτει, ἵνα διαθήκας γράψῃ. τοὺς δὲ οἰκέτας ὀρῶν ἀλγοῦντας διὰ τὸν κίνδυνον ἔφη· Μὴ λυπεῖσθε· ἐλευθερῷ γὰρ ὑμᾶς.

§ 31. α: Σχολαστικὸς διαπερᾶσαι <ποταμὸν> βουλόμενος ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τοῦ ἵππου ἐποχούμενος. πυθομένου δέ τινος, διὰ τί οὐ κάτεισι· Σπουδάσω, ἔφη.

β: Σχολαστικὸς ποταμὸν βουλόμενος περᾶσαι ἀνῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον ἔφιππος. πυθομένου δέ τινος· Διὰ τί οὐ κατέβης; ἔφη σπουδάξεν.

§ 32. Σχολαστικὸς ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς οὐκ ἤσθιεν. ἐρωτήσαντος δέ τινος τῶν κεκλημένων· Διὰ τί οὐκ ἐσθίεις; ἔφη· Ἵνα μὴ τοῦ φαγεῖν ἔνεκα δόξω παρεῖναι.

§ 33. Σχολαστικοῦ υἱὸς ἐσφαίριζε. πεσούσης οὖν εἰς φρέαρ τῆς σφαίρας, παρακύνσας καὶ ἰδὼν τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν ἦτει τὴν σφαῖραν. εἶτα πρὸς τὸν πατέρα κατηγορεῖ ὥς μὴ ἀπολαβὼν αὐτήν. ὁ δὲ προκύνσας εἰς τὸ φρέαρ καὶ ἰδὼν τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν [ἦτει τὴν σφαῖραν]· Οἰκοδέσποτα, φησὶν, ἀπόδος τῷ παιδί τὴν σφαῖραν.

28. Ένας σκύλος δάγκωσε τον αντίχειρα ενός σχολαστικού. Κι αυτός είπε: «Αν μου δάγκωνε το πανωφόρι, θα μου το 'σχιζε».

29. Το ένα από δύο δίδυμα αδέλφια πέθανε. Όταν ένας σχολαστικός συνάντησε τον ζωντανό, τον ρώτησε: «Εσύ πέθανες ή ο αδερφός σου;»

30. Ένας σχολαστικός, λίγο πριν ναυαγήσει το πλοίο με το οποίο ταξίδευε, ζητούσε πλάκες για να γράψει τη διαθήκη του.

31. Ένας σχολαστικός που ήθελε να περάσει ένα ποτάμι ανέβηκε στο πλοίο καθάλα στ' αλόγό του. Κι όταν κάποιος τον ρώτησε γιατί δεν ξεπεζεύει, εκείνος απάντησε: «Γιατί διάζομαι».

32. Έναν σχολαστικό τον κάλεσαν για δείπνο, αλλά εκείνος δεν έτρωγε. Τότε ένας απ' τους καλεσμένους τον ρώτησε: «Γιατί δεν τρως;» – «Για να μη νομίζουν οι άλλοι ότι ήρθα για φαγητό».

33. Ο γιος ενός σχολαστικού έπαιζε με μια μπάλα κι αυτή έπεσε στο πηγάδι. Έσκυψε λοιπόν στο πηγάδι, είδε τη σκιά του και της ζητούσε την μπάλα. Έπειτα κατηγορούσε τον πατέρα του που δεν την έπιανε να του τη δώσει. Κι αυτός με τη σειρά του έσκυψε στο πηγάδι, είδε τη δική του σκιά και της είπε: «Οικοδεσπότη, δώσε, σε παρακαλώ, την μπάλα στο παιδί».

§ 34. α: Σχολαστικός νοσοῦντα ἐταῖρον ἐπισκεπτόμενος ἡρώτα περὶ τῆς νόσου. τοῦ δὲ μὴ ἀποκρινομένου ὀργισθεὶς· Ἐλπίζω, εἶπε, κἀγὼ νοσῆσαι, καὶ οὐκ ἀποκρινοῦμαί σοι.

β: Σχολαστικός νοσοῦντα ἕτερον ἐπισκεπτόμενος ἡρώτα περὶ τῆς ὑγίης. τοῦ δὲ ἐκ τοῦ πυρετοῦ καταχθονηθέντος καὶ λαλεῖν μὴ δυναμένου ὀργισθεὶς ἐξιὼν ἔλεγεν· Ἐλπίζω κἀγὼ νοσῆσαι καὶ ἐλθόντος σου μὴ ἀποκρίνασθαι.

γ: Σχολαστικός νοσοῦντα ἐπισκεπτόμενος ἡρώτα περὶ τῆς ὑγείας. ὁ δὲ οὐκ ἠδύνατο ἀποκριθῆναι. ὀργισθεὶς οὖν ἐξήλεγχε· Ἐλπίζω κἀγὼ νοσῆσαι καὶ ἐλθόντι σοι μὴ ἀποκριθῆναι.

§ 35. Σχολαστικός κλεψιμαῖα ἀμφῶτα πριάμενος, ἵνα μὴ γνωσθῶσιν, ἐπίσσωσεν αὐτά.

* § 36. Σχολαστικός τῶν ἀπαντώντων τὰ ἱμάτια ἐτιμᾶτο. τούτου δὲ τοῦ πατρὸς παρὰ τινων τοῦτο ἀκούσαντος καὶ ἐπιτιμῶντος αὐτῷ· Πάτερ, εἶπεν, ὑπὸ διαβολῆς πέπεισαι τοῦτο, καὶ ἴσως οὐδ' ὑπὸ ἀνθρώπου. τοῦ δὲ εἰπόντος· Ὁ δεῖνά μοι εἶρηκε – Καὶ σύ, ἔφησεν, ἐκείνῳ προσέχεις, ὃς οὐδὲ πεντήκοντα δραχμῶν ἱμάτιον ἔχει;

§ 37. Σχολαστικός ἵππον ἐπίπρασκεν. ἐλθόντος δὲ τινος καὶ καταμανθάνοντος αὐτοῦ τὸν βόλον εἶπεν πρὸς αὐτόν· Τί τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ καταμανθάνεις; εἶθε ὡς τρώγει, οὕτως καὶ περιεπάτει.

§ 38. Σχολαστικός πρεσβύτου πατρὸς σφόδρα νοσοῦντος τοὺς ἐταῖρους ἡξίωσε στεφάνους φέρειν ἐπ' ἐκφορᾷ. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ βέλτιον αὐτοῦ σχόντος, ὡς ἡγανάκτουν οἱ ἐταῖροι· Κἀγὼ, ἔφη, αἰσχύνομαι ζημιουμένων ὑμῶν. αὐριον οὖν φέρετε τοὺς στεφάνους· τοῦτον γὰρ ὡς ἂν ἔχη ἐξοίσω.

34. Ένας σχολαστικός επισκέφτηκε έναν φίλο του που ήταν άρρωστος και τον ρωτούσε για την αρρώστια του. Επειδή όμως εκείνος δεν του έδινε απαντήσεις, εξοργίστηκε και του είπε: «Ελπίζω ν' αρρωστήσω κι εγώ κάποτε και να μη σου απαντώ».

35. Ένας σχολαστικός αγόρασε κλεμμένα ρούχα και για να μην τ' αναγνωρίσουν τα άλειψε με πίσσα.

36. Ένας σχολαστικός εκτιμούσε πόσο έκαναν τα ρούχα αυτών που συναντούσε. Μόλις το πληροφορήθηκε ο πατέρας του από κάποιους, τον μάλωσε κι εκείνος του είπε: «Πατέρα, αυτά είναι συκοφαντίες. Ίσως, μάλιστα, να μην τ' άκουσες από άνθρωπο». Τότε ο πατέρας του του είπε: «Ο τάδε μου τα είπε αυτά». – «Κι εσύ», απάντησε ο γιος, «δίνεις σημασία στα λόγια κάποιου που το πανωφόρι του δεν αξίζει ούτε πενήντα δραχμές».

37. Ένας σχολαστικός πουλούσε ένα άλογο. Τον πλησίασε κάποιος και ζήτησε να μάθει αν αυτό είχε αλλάξει τα δόντια του. Τότε εκείνος του είπε: «Γιατί ζητάς να μάθεις για τα δόντια του; Μακάρι όπως τρώει, έτσι και να περπατάει».

38. Ένας σχολαστικός του οποίου ο πατέρας ήταν βαριά άρρωστος ζήτησε απ' τους φίλους του να φέρουν στεφάνια για την κηδεία. Την επόμενη μέρα όμως ο άρρωστος καλυτέρευε και οι φίλοι δυσανασχέτησαν. «Κι εγώ», είπε ο σχολαστικός, «ντρέπομαι που ζημιωθήκατε. Αύριο λοιπόν φέρτε τα στεφάνια γιατί θα τον θάψω όπως και να 'ναι».

† § 39. α: Σχολαστικοὶ δύο ὁμοῦ ἐβάδιζον. ἰδὼν οὖν ὁ ἕτερος αὐτῶν μέλαιναν ὄρνιν Ἀδελφέ, φησὶν, ἴσως ταύτης ὁ ἀλέκτριον ἀπέθανεν.

β: Σχολαστικοὶ δύο ἐβάδιζον. ἰδὼν δὲ αὐτῶν ὁ εἷς μέλαιναν ὄρνιν εἶπεν Ἀδελφέ, ἴσως ταύτης ὁ ἀλέκτωρ ἀπέθανε, καὶ διὰ τοῦτο μέλαινα ἐνεδύσατο.

* § 40. α: Σχολαστικὸς μικρὸν υἱὸν ἀπολέσας, θεασάμενος πολλοὺς ἐπὶ τὸ κῆδος ἀπαντήσαντας διὰ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἔλεγεν Αἰδοῦμαι μικρὸν παιδίον εἰς τοσοῦτον ὄχλον ἐκφέρων.

β: Σχολαστικοῦ παιδίον ἀπέθανεν. ἰδὼν οὖν πλῆθος λαοῦ συνελθὼν ἔλεγεν Αἰσχύνομαι εἰς τοσοῦτον ὄχλον μικρὸν παιδίον προφέρειν.

§ 41. Σχολαστικὸς οἰκίαν πωλῶν λίθον ἀπ' αὐτῆς εἰς δεῖγμα περιέφερεν.

§ 42. Σχολαστικῶν δύο ὀδευόντων ὁ ἕτερος τῆς γαστρὸς ἀναγκαζούσης μικρὸν ἀπελείφθη. εὐρὼν δὲ ἐν τῷ μιλίῳ ἐπιγεγραμμένων παρὰ τοῦ ἐτέρου Κατάλαβέ με <...

§ 43. Σχολαστικὸς ἀκούσας παρὰ τινων ὅτι Ὁ πάγων σου ἤδη ἔρχεται – ἀπελθὼν εἰς τὴν πύλην ἐξεδέχετο αὐτόν. ἕτερος δὲ τὴν πρόφασιν ἐρωτήσας καὶ γνούς Εἰκότως, εἶπε, μωροὶ νομιζόμεθα πόθεν γὰρ οἶδας, εἰ διὰ τῆς ἐτέρας πύλης ἔρχεται;

§ 44. α: Σχολαστικὸς μετὰ τοῦ πατρὸς καθεύδων, ἀνιστάμενος ἐπὶ τῆς κλίνης νυκτὸς ἔτρωγε σταφυλὰς ὑπεράνω κρε-

39. Δύο σχολαστικοί περπατούσαν μαζί. Ο ένας απ' αυτούς είδε μια μαύρη κότα και είπε: «Αδερφέ, ίσως να πέθανε ο κόκοράς της».

40. Ένας σχολαστικός έχασε τον μικρό του γιο. Επειδή ήταν άνθρωπος με δύναμη, πολὺς κόσμος πήγε στην κηδεία. Τότε αυτός είπε: «Ντρέπομαι τόσο μικρό παιδί να το θάψω μπροστά σε τόσο κόσμο».

41. Ένας σχολαστικός που ήθελε να πουλήσει το σπίτι του γύριζε κι έδειχνε μια πέτρα ως δείγμα απ' αυτό.

42. [Το ανέκδοτο αυτό δεν είναι ολοκληρωμένο. Παρατίθεται συμπληρωμένο στο 139.]

43. Ένας σχολαστικός, μόλις άκουσε από κάποιους ότι έρχεται η γενειάδα του, πήγε στην πύλη να την υποδεχτεί. Ένας άλλος σχολαστικός τον ρώτησε και έμαθε γιατί βρισκόταν εκεί, κι ύστερα είπε: «Δικαιολογημένα μας λένε ανόητους. Γιατί πως το ξέρεις ότι δεν θα έρθει από άλλη πύλη;»³

44. Ένας σχολαστικός που κοιμόταν με τον πατέρα του σηκωνόταν το βράδυ απ' το κρεβάτι του και έτρωγε

μαμένας. τοῦ δὲ πατρὸς αὐτοῦ ὑπὸ χύτραν λύχνον κρύψαντος, εἶτα, ὅτε ἀνέστη, τὸ φῶς ἄφνω δείξαντος, ὁ δὲ ὀρθὸς ἐστὼς ἔρεγγε καθεύδειν προσποιούμενος.

β: Σχολαστικὸς μετὰ τοῦ πατρὸς κοιμώμενος, τῇ νυκτὶ ἀπὸ τῆς κλίνης ἀνιστάμενος τὰς σταφυλὰς ἔτρωγεν ἐπάνω κρεμαμένας. τοῦ δὲ πατρὸς σκανδαλισθέντος καὶ ὑπὸ χύτραν λαμπάδα κρύψαντος, ἐν τῷ ἐκείνῳ τῇ νυκτὶ ἀναστῆναι πρὸς τὸ ἔθος ὁ πατήρ ἄφνω τὸ φῶς ἔδειξε. κάκεινος ἐστὼς καμύων ἔτρεχε κοιμᾶσθαι προσποιούμενος.

* § 45. Σχολαστικὸς νυκτὸς ἐπανεῖσθαι τῇ μάμμῃ αὐτοῦ. πληγὰς δὲ διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς λαβὼν· Σὺ, εἶπεν, τοσοῦτος χρόνος ἐστὶν ἐξ οὗ τὴν μητέρα μου ὀχεύεις, μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ παθὼν, καὶ νῦν ὀργίζῃ ἐπὶ τῇ μητρὶ σου ἅπαξ με εὐρών;

§ 46. α: Σχολαστικῷ πραγματευτῇ ἀπήγγειλεν, ὅτι τὸ χωρίον αὐτοῦ ὁ ποταμὸς ἔλαβεν. ὁ δὲ ἀνακραγὼν ἀπεκρίνατο λέγων· Βιάζεται ἡμᾶς.

β: Σχολαστικῷ πραγματευτῇ εἶπεν, ὅτι Ποταμὸς ἔλαβε τὸν ἀγρόν σου. κάκεινος ἔφη· Καὶ τί λέγω;

§ 47. Σχολαστικὸς διὰ χρόνου εἰς τὸν ἀγρὸν παραγενόμενος ἐθεάσατο τὰ θρέμματα ἐξιόντα ἐπὶ βόσκησιν. καὶ ὥς εἶωθε βληγώμενα ἰδὼν ἡρώτα τὴν αἰτίαν. τοῦ δὲ οἰκονόμου προσπαίξαντος καὶ εἰπόντος· Ἀσπάζονται σε – Τὴν ἐμήν σοι σωτηρίαν, φησί, ἐμοῦ ἔνεκα ἀργίαν αὐτοῖς δὸς καὶ τρεῖς ἡμέρας μὴ ἐξαγάγῃς αὐτὰ εἰς νομήν.

§ 48. Σχολαστικὸς καινὰ ὑποδήματα ὑπεδήσατο. τριζόντων οὖν αὐτῶν ἐπισχών· Μὴ τρίζετε, εἶπεν, ἐπεὶ τὰ σκέλη ὑμῶν κλάσετε.

τα σταφύλια που κρέμονταν από πάνω. Ο πατέρας του όμως έκρυψε ένα λυχνάρι κάτω από μια χύτρα κι όταν ο γιος σηκώθηκε πάλι για να φάει σταφύλια, άναψε ξαφνικά το λυχνάρι και τον φώτισε. Και ο γιος, όρθιος καθώς ήταν, άρχισε να ροχαλίζει κάνοντας τον κοιμισμένο.

45. Ένας σχολαστικός ρίχτηκε τη νύχτα στη γιαγιά του κι ο πατέρας του τον χτύπησε γι' αυτό. Κι αυτός είπε: «Εσύ τόσα χρόνια συνουσιάζεσαι με τη μητέρα μου χωρίς να πάθεις τίποτα από μένα, και τώρα οργίζεσαι που μ' έπιασες μια φορά με τη μάνα σου;»

46. Κάποιος που διαχειριζόταν τις υποθέσεις ενός σχολαστικού τού είπε ότι το χωράφι του το πλημμύρισε ο ποταμός. Κι αυτός ξέσπασε φωναχτά: «Το νερό ασκεί δία πάνω μας».⁴

47. Ένας σχολαστικός πήγε έπειτα από καιρό στην εξοχή και είδε ότι τα πρόβατα βέλαζαν –όπως συνήθως– την ώρα που έβγαιναν για βοσκή. Ρώτησε λοιπόν τον επιστάτη γιατί έκαναν αυτό το θόρυβο κι εκείνος, θέλοντας να τον περιπαίξει, του είπε: «Σε χαιρετούν». – «Για τη σωτηρία μου», είπε τότε ο σχολαστικός, «δώσε σ' αυτά άδεια τρεις μέρες και μην τα βγάλεις έξω για βοσκή».

48. Ένας σχολαστικός φόρεσε καινούργια παπούτσια. Επειδή όμως αυτά έτριζαν, κοντοστάθηκε και είπε: «Μην τρίζετε, γιατί θα σπάσετε τα σκέλη σας».⁵

§ 49. α: Σχολαστικὸς τὴν σελήνην ἰδὼν ἐπυνθάνετο τοῦ πατρός, εἰ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν τοιαῦται σελήναί εἰσιν.

β: Σχολαστικὸς ἐν τῇ πόλει ὧν καὶ τὴν σελήνην ἰδὼν ἐπυνθάνετο τοῦ πατρός, εἰ καὶ αἱ λοιπαὶ πόλεις ἔχουσι τοιαύτην σελήνην.

§ 50. Σχολαστικὸς δανειστὴς ναυκλήρῳ χρεώσῃ ἐνετέλλετο σορὸν αὐτῷ κομίσαι καὶ δύο παιδικὰς τοῖς ὀκταέτεσι παιδίοις αὐτοῦ, δικαίου μέτρου ὥς εἰς αὔξησιν.

§ 51. α: Σχολαστικὸς ἰδὼν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ φρέαρ ἡρώτα, εἰ καλὸν ἦν τὸ ὕδωρ. τῶν δὲ γεωργῶν εἰπόντων, ὅτι Καλόν· καὶ γὰρ οἱ γονεῖς σου ἐντεῦθεν ἔπινον – Καὶ πηλίκους, φησὶν, εἶχον τραχήλους, ἵνα ἀπὸ τοσοῦτου δάθους πίνειν ἐδύναντο;

β: Σχολαστικὸς ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ ἐξίων ἡρώτα πιεῖν ὕδωρ εἰ καλὸν ἐν τῷ αὐτόθι φρέατι. τῶν δὲ φησάντων, ὅτι Καλόν· καὶ γὰρ καὶ οἱ γονεῖς σου ἐξ αὐτοῦ ἔπινον – Καὶ πηλίκους, ἔφη, εἶχον τραχήλους, ὅτι εἰς τοσοῦτον δάθος πίνειν ἐδύναντο;

§ 52. α: Σχολαστικὸς εἰς λάκκον πεσὼν συνεχῶς ἐβόα ἀνακαλῶν ἑαυτῷ βοηθοὺς. ὥς δ' οὐδεὶς ὑπήκουε, λέγει πρὸς ἑαυτὸν Μωρός εἰμι, ἐὰν μὴ ἀνελθὼν πάντας μαστιγώσω, ἵνα αὐτῷ γοῦν μοι ὑπακούσωσι καὶ κλίμακα κομίσωσιν.

β: Σχολαστικὸς εἰς λάκκον ἐμπεσὼν συνεχῶς ἔκραξε βοήθειαν ζητῶν. ὥς δὲ οὐδεὶς ὑπήκουεν, ἔφη· Μωρός εἰμι, ἐὰν μὴ ἀνελθὼν πάντας τύψω, ἵνα κἂν οὕτως δραμόντες κλίμακά μοι κομίσωσιν.

49. Ένας σχολαστικός κοίταξε το φεγγάρι και ρώτησε τον πατέρα του αν υπάρχουν και σ' άλλες πόλεις τέτοια φεγγάρια.

50. Ένας σχολαστικός δανειστής έδωσε εντολή σε κάποιον καπετάνιο που του χρωστούσε χρήματα να του φέρει ένα φέρετρο γι' αυτόν και δύο παιδικά για τα οκτάχρονα παιδιά του, δίκαιη αναλογία για το ποσό που του χρωστούσε.

51. Ένας σχολαστικός είδε στο κτήμα του ένα πηγάδι και ρωτούσε αν είναι καλό το νερό. Κάποιοι γεωργοί τού είπαν ότι είναι καλό. «Και οι γονείς σου από δω έπιναν». – «Και πόσο μεγάλους λαιμούς είχαν για να πίνουν από τόσο βάθος;» είπε ο σχολαστικός.

52. Ένας σχολαστικός έπεσε σε ένα λάκκο και φώναζε συνεχώς βοήθεια. Κανένας όμως δεν τον άκουγε. Τότε είπε στον εαυτό του: «Θα είμαι ανόητος αν δεν ανέβω πάνω να τους μαστιγώσω για να μου δώσουν σημασία και να μου φέρουν σκάλα».

§ 53. Σχολαστικός συνδειπνῶν τῷ πατρὶ παρακειμένης θριδακίνης μεγάλης καὶ ἐχούσης πολλοὺς θύρσους καλοῦς· Σύ, πάτερ, ἔφη, φάγε τὰ τέκνα, καὶ ἡμεῖς τὴν μητέρα.

* § 54. Σχολαστικός γράφων πρὸς τὸν πατέρα ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐναδρυνόμενος, ὅτι πεπαίδευται, προσέθηκεν· Εὐχομαι δέ σε εὐρεῖν κεφαλικὴν ἔχοντα δίκην, ἵνα σοι δείξω τὸν ῥήτορα.

[§ 55.] Σχολαστικός εὐτράπελος ἀπορῶν δαπανημάτων τὰ διδλία αὐτοῦ ἐπίπρασκε· καὶ γράφων πρὸς τὸν πατέρα ἔλεγε· Σύγχαιρε ἡμῖν, πάτερ, ἡδὴ γὰρ ἡμᾶς τὰ διδλία τρέφει.

* § 56. α. Σχολαστικός καὶ φαλακρὸς καὶ κουρεὺς συνοδεύοντες καὶ ἐν τινι ἐρημίᾳ μέιναντες συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας ἀγρυπνήσαι καὶ τὰ σκεύη ἕκαστος τηρῆσαι. ὡς δὲ ἔλαχε τῷ κουρεῖ πρώτῳ φυλάξαι, μετεωρισθῆναι θέλων τὸν σχολαστικὸν καθεύδοντα ἔξυρεν καὶ τῶν ὥρῶν πληρωθεισῶν διύπνισεν. ὁ δὲ σχολαστικὸς ψήχων ὡς ἀπὸ ὕπνου τὴν κεφαλὴν καὶ εὐρῶν ἑαυτὸν ψιλόν. Μέγα κάθαρμα, φησὶν, ὁ κουρεὺς. πλανηθεὶς γὰρ ἀντ' ἐμοῦ τὸν φαλακρὸν ἐξύπνισεν.

β. Σχολαστικός καὶ φαλακρὸς καὶ κουρεὺς συνοδεύοντες συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας διγλεῦσαι. ἔλαχεν οὖν πρῶτον τῷ κουρεῖ. ὁ δὲ μετεωριζόμενος τὸν σχολαστικὸν κοιμώμενον ἐξύρισε καὶ τῶν ὥρῶν πληρωθεισῶν διύπνισεν. ὁ δὲ κνηθόμενος ἀπὸ ὕπνου τὴν κεφαλὴν καὶ εὐρῶν αὐτὴν ψιλὴν ἔφη· Μέγα κάθαρμα ὁ κουρεὺς· πλανηθεὶς γὰρ ἀντὶ ἐμοῦ τὸν φαλακρὸν διύπνισεν.

53. Ένας σχολαστικός δειπνούσε με τον πατέρα του. Όταν τους σέρβιραν ένα μεγάλο μαρούλι με πολλά τρυφερά φύλλα, είπε: «Εσύ, πατέρα, φάε τα παιδιά κι εμείς τη μάνα».

54. Ένας σχολαστικός έγραψε στον πατέρα του απ' την Αθήνα και περηφανευόταν για τη μόρφωση που είχε λάβει. Στο τέλος πρόσθετε: «Εύχομαι να μπλεχτείς σε δίκη όπου θα παίζεται η ζωή σου, για να σου δείξω πόσο καλός ρήτορας είμαι».

55. Ένας αστείος σχολαστικός, όταν ξέμεινε από λεφτά, άρχισε να πουλά τα βιβλία του. Έγραψε τότε στον πατέρα του: «Να μου δώσεις συγχαρητήρια γιατί ήδη ζω απ' τα βιβλία».

56. Ένας σχολαστικός, ένας φαλακρός κι ένας κουρέας βρέθηκαν μαζί σε μια ερημιά και συμφώνησαν να φυλάνε σκοπιά κάθε τέσσερις ώρες για να προσέχουν τα πράγματά τους. Στον κουρέα έτυχε ο κλήρος να φυλάξει πρώτος. Κι αυτός, θέλοντας να κάνει ένα αστείο με τον σχολαστικό, του ξύρισε το κεφάλι ενώ κοιμόταν. Μόλις συμπληρώθηκαν οι ώρες της βάρδιάς του, τον ξύπνησε. Ο σχολαστικός ένιωσε βέβαια το κεφάλι του κρύο. Ψάχτηκε, βρήκε το κεφάλι του γουλί και είπε: «Μεγάλο κάθαρμα ο κουρέας, μπερδεύτηκε κι αντί για μένα ξύπνησε τον φαλακρό».

§ 57. Σχολαστικῶ ἐκ δούλης τεκνώσαντι ὁ πατήρ συνεδούλευε τὸ παιδίον ἀποκτεῖναι. ὁ δὲ Πρωῶτον, ἔφη, σὺ τὰ τέκνα σου κατόρυξον, καὶ οὕτως ἐμοὶ συμβούλευε τὸν ἐμὸν ἀνελεῖν.

§ 58. Σχολαστικοῦ εἰς θαλανεῖον εἰσελθόντος παραχύτης θερμὸν τοῖς ποσὶ προσέχεεν. ὁ δὲ Κάθαρμα, εἶπε, ψυχρῶ ἀνθρώπῳ θερμὸν προσχεῖς;

§ 59. Σχολαστικὸς ἀκούσας τινός, ὅτι καλὴν ὄρνιν ἔωλον σιτευτὴν ἐδείπνησε, προσελθὼν τῷ σιτευταρίῳ ἔλεγεν· Ἐωλον μοι ὄρνιν θῦσον.

§ 60. Σχολαστικὸς ἀπὸ πολλῶν μιλίων χωρίον ἔχων, ἔν' αὐτὸ ἐγγύτερον ποιήσῃ, ἑπτὰ μίλια κατέβαλεν.

§ 61. Σχολαστικὸς χαμαιδιδάσκαλος ἄφνω ἀποβλέψας εἰς τὴν γωνίαν ἐδόρησε· Διονύσιος ἐν τῇ γωνίᾳ ἀτακτεῖ. εἰπόντος δὲ τινος, ὅτι οὐπω πάρεστιν, ὁ δὲ ἔφη· Ὅταν ἔλθῃ.

§ 62. Σχολαστικὸς τῇ ἐτηρίδι, ἥ διὰ χιλίων ἐτῶν ἄγεται ἐν Ῥώμῃ, ἡττηθέντα ἀθλητὴν καὶ δακρύοντα ἰδὼν, παραμυθούμενος· Μὴ λυποῦ, ἔφη, τὴν γὰρ ἄλλην χιλιετηρίδα σὺ νικήσεις.

57. Ένας σχολαστικός είχε κάνει ένα παιδί με μια δούλα. Ο πατέρας του τον συμβούλευσε να σκοτώσει το παιδί. Και ο σχολαστικός τού απάντησε: «Κοίταξε πρώτα εσύ να σκοτώσεις τα δικά σου παιδιά και μετά συμβούλεψε εμένα να σκοτώσω το δικό μου».

58. Ένας σχολαστικός πήγε στα λουτρά. Το παιδί που έφερνε το νερό τού έριξε ζεστό νερό στα πόδια κι εκείνος είπε: «Κάθαрма, ρίχνεις ζεστό νερό σε κρύο άνθρωπο;»

59. Όταν ένας σχολαστικός άκουσε κάποιον να λέει ότι είχε φάει μια καλοθρεμμένη και σιτεμένη κότα, πήγε σ' έναν πτηνοτρόφο και του είπε: «Σφάξε μου μια σιτεμένη κότα».

60. Ένας σχολαστικός είχε ένα κτήμα μακριά απ' την πόλη. Για να το φέρει πιο κοντά μίκρυνε κατά επτά μίλια τους οδοδείκτες.

61. Ένας σχολαστικός δάσκαλος κοίταξε ξαφνικά στη γωνία και φώναξε: «Ο Διονύσιος στη γωνία κάνει αταξίες». Κάποιο όμως από τ' άλλα παιδιά είπε ότι ο Διονύσιος δεν είχε έρθει ακόμη. Κι ο δάσκαλος είπε: «Θα κάνει όμως όταν έρθει».

62. Σε μια γιορτή (με αγώνες) για τα χίλια χρόνια της Ρώμης ένας σχολαστικός είδε έναν αθλητή να κλαίει. Τον παρηγόρησε λέγοντάς του: «Μη στενοχωριέσαι, την επόμενη χιλιετηρίδα θα νικήσεις εσύ».

§ 63. Σχολαστικός συνεκάθητο ἡγεμόνι δεξιопήρῳ. εἰς εῴραν οὔν ἐξελθόντος αὐτοῦ καὶ ἐπαινοῦντος <τάς> ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσιν ἀμπέλους· Ὅταν ἐπανερχώμεθα, φησί, καὶ τὰ ἄλλα μέρη ἀρέσει σοι.

§ 64. Σχολαστικός θράκας ἀγοράσας, ἐπεὶ δὲ στενὰς οὐσας μόγις ὑπεδύσατο, ἐδρωπακίσατο.

§ 65. α: Σχολαστικοῦ υἱὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν πόλεμον ἐκπεμπόμενος ὑπέσχετο κεφαλὴν ἐνὸς τῶν ἐχθρῶν ἔχων ἐλεύσεσθαι. ὁ δὲ ἔφη· Κἂν χωρὶς σε κεφαλῆς ἐλθόντα ἴδω, εὐφρανθήσομαι.

β: Σχολαστικοῦ υἱὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς πόλεμον ἐκπεμπόμενος ὑπέσχετο ἐνὸς τῶν ἐχθρῶν κεφαλὴν ἀγαγεῖν. ὁ δὲ ἔφη· Εὐχομαι καὶ χωρὶς κεφαλῆς σε ἐλθόντα, μόνον ὑγιᾶ ὄντα ἰδεῖν καὶ εὐφρανθῆναι.

§ 66. Σχολαστικός ἐν ποταμῷ θεασάμενος ἀλιάδα σίτου μεστήν καὶ βεβαρημένην· Ἐὰν μικρόν, εἶπεν, ὁ ποταμὸς αὐξήσῃ, βυθισθήσεται.

* § 67. Σχολαστικός ἐξ ἀποδημίας ἐπανερχομένῳ τῷ πενθερῷ ἀπαντήσας, πνυθανομένου ἐκείνου, πῶς πράττει αὐτοῦ ὁ συμφοιτητής, ὁ δὲ· Πάννυ, ἔφη, αὐτῷ καλῶς ἐστὶ νῦν καὶ εὐθυμεῖ· τὸν γὰρ πενθερόν αὐτοῦ κατώρυξεν.

§ 68. Σχολαστικός γράψας δίκην ὑπὲρ τινος, δημοσίᾳ προανεγίνωσκε. τοῦ δὲ συνηγορουμένου εἰπόντος, ὅτι ἄτο-

63. Ένας σχολαστικός ήταν στην υπηρεσία ενός άρχοντα, ο οποίος ήταν τυφλός απ' το δεξί του μάτι. Μια μέρα έτυχε να περάσουν από ένα αμπέλι και ο άρχοντας παίρνει τα κλήματα που βρίσκονταν στ' αριστερά. «Όταν ξανάρθουμε», είπε ο σχολαστικός, «θα σου αρέσουν και τα άλλα που βρίσκονται στα δεξιά».

64. Ένας σχολαστικός αγόρασε κάτι μακριά βρακιά. Επειδή όμως του ήταν στενά, έκατσε κι έκανε αποτρίχωση για να μπορέσουν να του χωρέσουν.

65. Ένας σχολαστικός αποχαιρετούσε το γιο του που έφευγε στον πόλεμο κι αυτός υποσχόταν ότι θα γυρνούσε με το κεφάλι ενός εχθρού. Κι ο πατέρας είπε: «Θα χαϊρόμουν πολύ και χωρίς κεφάλι να σ' έβλεπα».

66. Ένας σχολαστικός είδε σ' ένα ποτάμι ένα πλοιάριο τόσο γεμάτο από σάρι που είχε χωθεί σχεδόν μες στο νερό. Τότε είπε: «Αν ανεβεί λιγάκι ο ποταμός, θα βυθιστεί».

67. Γυρνώντας από ένα ταξίδι, ένας σχολαστικός συνάντησε τον πεθερό του. Αυτός τον ρώτησε να μάθει τι κάνει ο φίλος του. Κι ο σχολαστικός απάντησε: «Πολύ καλά. Είναι μάλιστα πολύ χαρούμενος τώρα, γιατί έθαψε τον πεθερό του».

68. Ένας σχολαστικός δικηγόρος έγραψε ένα λόγο υπερασπιστικό για κάποιον πελάτη και τον διάβασε δημόσια. Τότε ο πελάτης του του είπε ότι ήταν άστοχο να φα-

πον ποιεῖ τὰ ἀπόρρητα τῆς δίκης τοῖς ἀντιδίκους φανερά ποιῶν· Κάθαμα, εἶπε, μὴ γάρ τι τῶν συνεκτικῶν λέγω;

[§ 69] Σχολαστικὸς ἀποθανόντος συμφοιτητοῦ ἐπεσκέπτετο τοὺς γονέας. τοῦ δὲ πατρὸς αὐτοῦ ὀδυρομένου καὶ λέγοντος· Τέκνον, ἠπόρησάς με – τῆς δὲ μητρὸς λεγούσης· Τέκνον, ἐτύφλωσάς με – ὁ σχολαστικὸς πρὸς τοὺς ἐταίρους εἶπεν· Εἰ ταῦτα αὐτῷ πέπρακται, ἐχρῆν αὐτὸν καὶ ζῶντα καυθῆναι.

§ 70. Σχολαστικὸς νοσοῦντα φίλον ἀπῆλθεν ἐπισκέψασθαι. τῆς γυναικὸς δ' αὐτοῦ εἰπούσης, ὅτι ἐκεῖνος ἤδη ἔξω ἐστίν· Ἐὰν οὖν ἐπανεέλθῃ, φησὶν, ἐρεῖς παραγεγενῆσθαι με.

§ 71. Σχολαστικὸς ὑπόδειγμα λαβὼν μήκους καὶ πλάτους ἐπὶ τῷ ἀκρόπτυχα εἰσκομίσαι [ζητῆσαι] ἐπυνθάνετο, ποῖόν ἐστι τὸ μήκος καὶ ποῖον τὸ πλάτος.

* § 72. Σχολαστικὸς ἐν γάμοις ἐστιαθεὶς εἶτα ἀναχωρῶν Εὐχομαι, εἶπεν, εὐτυχῶς καὶ ἀεὶ ταῦτα ὑμᾶς ποιεῖν.

§ 73. Ὁ αὐτὸς τὸ Σκρηθωνίας μνημα καλὸν ἔφη καὶ πολυτελὲς εἶναι, ἀλλὰ ἐπινόσω τόπῳ οἰκοδομῆσθαι.

νερώνει στους αντιδίκους τα επιχειρήματα της υπεράσπισης. Κι ο δικηγόρος είπε: «Κάθαρμα, μήπως νομίζεις ότι λέω τίποτα σημαντικό;»

69. Ένας σχολαστικός επισκέφτηκε τους γονείς ενός φίλου του που είχε πεθάνει. Ο πατέρας του νεκρού έκλαιγε κι έλεγε: «Παιδί μου, με κατέστρεψες». Η μητέρα του έλεγε: «Παιδί μου, έσθησες το φως των ματιών μου». Και ο σχολαστικός είπε στους φίλους του: «Εάν έκανε τέτοια πράγματα, έπρεπε να καεί ζωντανός».

70. Ένας σχολαστικός πήγε να επισκεφτεί έναν φίλο του που είχε αρρωστήσει. Η γυναίκα του άλλου είπε ότι ο φίλος του «είχε ήδη θγει έξω». «Όταν όμως επιστρέψει», είπε ο σχολαστικός, «πες του ότι εγώ είχα έρθει να τον δω».⁶

71. Ένας σχολαστικός πήρε μέτρα για κάτι ρούχα που ήθελε να αγοράσει. Έπειτα ζητούσε να μάθει ποιο ήταν το μήκος και ποιο το πλάτος.

72. Ένας σχολαστικός που ήταν καλεσμένος σε ένα γαμήλιο γλέντι, είπε τη στιγμή της αναχώρησής του: «Εύχομαι να κάνετε πάντα τόσο ευτυχισμένους γάμους».

73. Ο ίδιος σχολαστικός είπε ότι το μνήμα της Σκρηδωνίας ήταν ωραίο και πολυτελές, αλλά είχε χτιστεί σε μέρος ανθυγιεινό.

§ 74. Σχολαστικῶ λεπτόν ἵππον ἔχοντι προσελθὼν τις· Ὁ ἵππος σου, ἔφη, εἰς Ἄιδου ὄρα. καὶ ὁ σχολαστικός· Κάγῳ βλέπω.

§ 75. Σχολαστικός νοσῶν, εἶτα πεινῶν, ὥς οὐδέπω τετάρτην ὥραν ἀπηγγέλη, ἀπιστῶν πρὸς ἑαυτὸν τὸ ὠρολόγιον ἐκέλευσε κομισθῆναι.

§ 76. Σχολαστικῶ εἰς τὸ Σαραπεῖον ἀνελθόντι θαλλὸν ὁ ἱερεὺς διδούς· Ἰλεῶς σοι, εἶπεν, ὁ κύριος. καὶ ὁ σχολαστικός· Ἰλεως, ἔφη, ὁ κύριος τῷ παρίῳ μου· ἐγὼ γὰρ ἐλεύθερός εἰμι.

§ 77. Σχολαστικός ἐκκομίσας τὸν υἱόν, ἀπαντήσας τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ· Σύγγνωθι, ἔφη, ὅτι οὐκ ἤλθεν ὁ υἱός μου εἰς τὴν σχολήν· ἀπέθανε γάρ.

§ 78. Σχολαστικός εἰκόνας ἀρχαία ζωγραφήματα ἐχούσας ἀπὸ Κορίνθου λαβὼν καὶ εἰς ναῦς ἐμβαλὼν τοῖς ναυκλήροις εἶπεν· Ἐὰν ταύτας ἀπολέσητε, καινὰς ὑμᾶς ἀπαιτήσω.

§ 79. Σχολαστικῶ ὑπερξέουσαν κύλικα ὁ οἶνοχόος ὤρεξεν. ὁ δὲ ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτὴν θείς· Οὕτω μενέ<τω>, ἔφη, μέχρι ὁ παιδαγωγός σου ἐλθὼν εὖρη αὐτὴν ξέουσαν.

§ 80. Σχολαστικοῦ πλεόντος ἐκινδύνευεν ὑπὸ χειμῶνος τὸ πλοῖον. τῶν δὲ συμπλεόντων ἀπορριπτούντων ἐκ τῶν

74. Κάποιος πλησίασε έναν σχολαστικό που είχε ένα αδύνατο άλογο και του είπε: «Το άλογό σου κοιτά κατά τον Άδη». – «Κι εγώ κατά κι βλέπω», είπε ο σχολαστικός.⁷

75. Ένας σχολαστικός που ήταν άρρωστος άρχισε να πεινά. Γεμάτος υποψίες, καθώς του φαινόταν πως η ώρα του γεύματος δεν θα έφτανε ποτέ, ζήτησε να του φέρουν το [ηλιακό] ρολόι.

76. Όταν ένας σχολαστικός πήγε στο ιερό του Σαράπιδος, ο ιερέας τού έδωσε ένα κλαδί και του είπε: «Να σ' ελεήσει ο κύριος». Κι ο σχολαστικός είπε: «Εσένα να ελεήσει ο κύριος. Γιατί εγώ είμαι ελεύθερος άνθρωπος».⁸

77. Ένας σχολαστικός κήδεψε τον γιο του. Αργότερα, όταν συνάντησε τον δάσκαλο του παιδιού, του είπε: «Συγγνώμη που δεν ήρθε ο γιος μου στο σχολείο. Πέθανε δλέπεις».

78. Ένας σχολαστικός πήρε μερικές παλιές ζωγραφιές απ' την Κόρινθο, τις έβαλε στο πλοίο και είπε στους ναύτες: «Εάν τις χάσετε, θα απαιτήσω από σας καινούργιες».

79. Ένας οινοχόος πρόσφερε σ' έναν σχολαστικό ένα κύπελλο που ζεματούσε. Ο σχολαστικός το άφησε πάνω στο τραπέζι και είπε: «Άφησέ το μέχρι να έρθει αυτός που σ' επιδίδει και να το βρει ζεστό»⁹.

80. Ένας σχολαστικός ταξίδευε και το πλοίο του έπεσε σε καταιγίδα. Τότε οι άλλοι επιβάτες άρχισαν να πετάνε

σκευῶν, ἵνα κουφισθῇ τὸ πλοῖον, κἀκείνῳ τὸ αὐτὸ ποιεῖν παραινούντων, ὁ δὲ ἔχων χειρόγραφον ἑκατὸν πεντήκοντα μυριάδων, τὰς πεντήκοντα ἀπαλείψας· Ἴδε, φησὶν, ὅσοις χρήμασιν ἐπεκούφισα τὴν ναῦν.

* § 81. Σχολαστικὸς ἐν πλοίῳ χεμαζομένων καὶ κλαιόντων τῶν συμπλεόντων· Τί γάρ, ἔφη, μικρολόγοι ἐστέ; ἐγὼ δὲ δέκα Ἀττικὰς πλείονας δοὺς κινδύνῳ τοῦ κυβερνήτου πλέω.

§ 82. Σχολαστικῶ ἀναβαίνοντι ἐπὶ τεῖχος ἐν μάχῃ χύτραν τῆς μεστῆς κοπρίων ἐπέβαλεν. ὁ δὲ βοῶν· Οὐ θέλεις, εἶπε, καθαρῶς πυκτεῦσαι;

§ 83. Σχολαστικὸς, ὡς ἐν τῷ Ῥήνῳ ποταμῷ ναῦς ἐπώκειλεν, ὑπὸ τὸ κατάστρομα τῆς νεῶς ὑποβὰς ἀνωθεῖσθαι ἐνόμιζεν αὐτὴν εἰς τὸ ἄνω οὐ συνείς, ὅτι τοῖς ποσὶν αὐτὴν ὑπερείδων μᾶλλον εἰς τὸ βάθος κατῆγεν.

§ 84. Ὁ αὐτὸς τοῖς στρατιώταις· Αὖριον, εἶπε, μακρὰν ὁδὸν ὁδοιπορεῖσαι ἀναγκαῖον· σήμερον οὖν πλεονάκῃς καθέσθητε.

§ 85. Σχολαστικὸς εἰς οἰκίαν καινὴν μετοικισθεὶς καὶ τὰ πρὸ τοῦ πυλῶνος καθήρας ἐπέγραψεν· Ὅς ἂν ὧδε κόπρια βάλη, ἀπόλλυσιν αὐτά.

τις αποσκευές τους για να ελαφρώσει το πλοίο και συμβούλευσαν κι αυτόν να κάνει το ίδιο. Αυτός είχε ένα γραμμάτιο αξίας εκατόν πενήντα μυριάδων. Έσθησε λοιπόν τις πενήντα και είπε: «Δείτε από πόσα χρήματα ελάφρωσα το πλοίο».

81. Ενώ ταξίδευε ένας σχολαστικός, έπιασε θαλασσοταραχή. Οι συνεπιβάτες έκλαιγαν απ' το φόβο τους και αυτός τους έλεγε: «Γιατί είστε μικροπρεπείς; Εγώ έδωσα και δέκα αττικές δραχμές επιπλέον για να ταξιδέψω με κίνδυνο του κυβερνήτη».

82. Στη διάρκεια μιας μάχης έριξαν πάνω σ' έναν σχολαστικό που προσπαθούσε να αναρριχηθεί στο τείχος μια χύτρα γεμάτη κόπρανα. Κι ο σχολαστικός φώναξε δυνατά στον εχθρό: «Δεν μπορείς να πολεμάς καθαρά;»

83. Όταν μια βάρκα εξώκειλε στον ποταμό Ρήνο, ένας σχολαστικός χάθηκε κάτω απ' το κατάστρωμα ελπίζοντας ότι θα καταφέρει να τη σηκώσει. Κάποιος τότε του είπε: «Δεν καταλαβαίνεις ότι έτσι θα τη βουλιάξεις με τα πόδια σου;»

84. Ο ίδιος είπε στους στρατιώτες: «Αύριο έχουμε πολύ δρόμο να κάνουμε. Γι' αυτό ξεκουραστείτε σήμερα διπλά και τριπλά».

85. Ένας σχολαστικός που μετακόμισε σ' ένα καινούργιο σπίτι, αφού καθάρισε το μέρος μπροστά απ' την είσοδο του σπιτιού, έγραψε σε μια ταμπέλα: «Όποιος βάλει εδώ κόπρανα θα τα χάσει».

§ 86. Σχολαστικὸν ὁ πατήρ ἀπολέσαντα δηνάριον ἐδούλετο τυπτήσαι. ὁ δὲ Μὴ ὀργίζου, ἔφη, καὶ γὰρ ἐκ τῶν ἐμῶν ἀγοράζω τὸ δηνάριον.

§ 87. Σχολαστικὸς ἐπὶ τῆς οἰκίας σεκούτορος σχῆμα λαβὼν ἔπαιζεν. ἄφνω δὲ τινος ἀπαγγεϊλαντος αὐτῷ παρουσίαν τοῦ πατρός, ῥίψας τὸ ὄπλον ἔλυε τὴν κνημίδα. φθάσαντος δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπιστῆναι, ἔχων τὴν περικεφαλαίαν βιβλίον ἀνεγίνωσκεν.

§ 88. Σχολαστικὸς ἐπανερχόμενος, ὅθεν ἀπεδήμησεν, καὶ ἀναβαίνων ὑψηλὴν ἀνάβασιν ἐθαύμαζε λέγων· Ἐνταῦθα ὅτε πρῶτον [ὥς] παρήειν ὁδεύων, κατὰβασις ἦν καὶ πῶς νῦν ταχέως ἡλλάγη καὶ ἀνάβασις γέγονε;

§ 89. Σχολαστικὸς πλέων ἐπύθετο τοῦ κυβερνήτου, πόστη εἶη ὥρα. τοῦ δὲ μὴ γινώσκειν φήσαντος ἡρώτησε, πόσος εἶη χρόνος, ἀφ' οὗ τὴν ναῦν κυβερνᾷ. τοῦ δὲ τρία ἔτη φήσαντος· Πῶς οὖν ἐγώ, ἔφη, πρὸ ἑξ μηνῶν οἰκίαν πριάμενος, ὅταν εἰς τὴν αὐλὴν κατέλθῃ ὁ ἥλιος, τὴν ὥραν στοχάζομαι, σὺ δὲ ἀπὸ τοῦ πλοίου τεκμήρασθαι οὐ δύνασαι τοσούτῳ χρόνῳ αὐτὸ κυβερνῶν;

86. Έναν σχολαστικό που έχασε ένα δηνάριο ο πατέρας του ήθελε να τον δείρει. «Μη θυμώνεις», είπε ο σχολαστικός, «θα σου αγοράσω άλλο δηνάριο με δικά μου λεφτά».

87. Ένας σχολαστικός έπαιζε με τα όπλα ενός πολεμιστή που βρήκε στο σπίτι του. Ξαφνικά κάποιος τον ειδοποίησε ότι είχε έρθει ο πατέρας του. Τότε αυτός άφησε κάτω την ασπίδα κι άρχισε να λύνει τις περικνημίδες. Ο πατέρας του όμως μπήκε μέσα πριν προλάβει να βγάλει όλη την αρματωσιά, κι έτσι αυτός άρπαξε ένα διδλίο κι έκανε πως το διάβαζε με την περικεφαλαία ακόμη στο κεφάλι του.

88. Ένας σχολαστικός, γυρίζοντας σπίτι του έπειτα από κάποιο ταξίδι, ανέβαινε μια ανηφόρα και μονολογούσε: «Όταν πρωτοπέρασα από δω ήταν κατηφόρα. Πως άλλαξε τόσο γρήγορα και έγινε ανηφόρα;»

89. Ένας σχολαστικός που ταξίδευε στη θάλασσα ρώτησε τον καπετάνιο τι ώρα ήταν κι αυτός του είπε ότι δεν ήξερε. Ο σχολαστικός τότε τον ρώτησε πόσο καιρό κυβερνά το πλοίο κι ο καπετάνιος είπε ότι το κυβερνά τρία χρόνια. «Εγώ», είπε ο σχολαστικός, «έχω μόλις έξι μήνες που αγόρασα ένα σπίτι και μπορώ να υπολογίσω την ώρα όταν κατεβαίνει ο ήλιος στην αυλή μου. Πως γίνεται όμως κι εσύ δεν μπορείς να κάνεις το ίδιο, μ' όλο που κυβερνάς τόσο καιρό το πλοίο;»

§ 90. Σχολαστικὸς σοφιστὴς ἀξιούμενος τῶν ἀποθνησκόντων ἐπιταφίους λέγειν ἑνὸς ἔτι ζῶντος ἔγραψεν ἐπιτάφιον ὃς ἐνεκάλει αὐτῷ ἐπὶ τούτῳ. ὁ δέ· "Ἄν οὖν ὑμεῖς, φησί, μὴ προλέγητε, ὅταν ἀποθνήσκητε, ἐγὼ ἐξ αὐτοσχεδίου λέγω<ν> βούλεσθε ἵν' ἀσχημονήσω;

§ 91. Σχολαστικὸς συμφοιτητὰς ἐπὶ δεῖπνον καλέσας, ἐπαινεσάντων αὐτῶν υἱὸς κεφαλὴν καὶ ἀξιωσάντων καὶ τῇ ὑστεραίᾳ παρ' αὐτῷ ἐστιαθῆναι, ἀπελθὼν πρὸς τὸν μάγειρον Δός μοι, ἔφη, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χοίρου κεφαλὴν ἑτέραν· ἡ γὰρ χθὲς ἡμῖν πάνυ ἤρρεσεν.

§ 92. Σχολαστικὸς ἠρώτα τὸν πατέρα· Ἡ πεντακότυλος λήκυθος πόσον χωρεῖ;

§ 93. Σχολαστικὸς μαθὼν περὶ κλίμακός τινος, ὅτι ἀναβαινόντων ἔχει βαθμοὺς εἴκοσιν, ἐπύθετο, εἰ καὶ καταβαινόντων τοσοῦτοί εἴσιν.

§ 94. Σχολαστικὸς διαλεγομένων τινῶν περὶ ἀπεψίας, ἔλεγε μηδεπώποτε ἠπεπτηκέναι. τῶν δὲ πυνθανομένων, εἰ μηδέποτε ἠρεύξατο πικρὸν ἢ ἀηδές· Τοῦτο, εἶπε, ποιῶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

§ 95. Σχολαστικῷ υἱὸς ἐγεννήθη. πυνθανομένων δέ τινων αὐτοῦ, ποῖον ὄνομα αὐτῷ θήσεται· Τὸ ἐμὸν ἔξει, ἔφη, ὄνομα, καὶ γὰρ τέως οὕτω μενῶ.

90. Ένας σχολαστικός καθηγητής που ήταν γνωστός για τους επικήδειους λόγους του έγραψε έναν επικήδειο και για κάποιον ζωντανό. Ο άλλος τον εγκάλεσε γι' αυτό, κι ο σχολαστικός είπε: «Όταν εσείς δεν μου λέτε από πριν πότε θα πεθάνετε, θέλετε εγώ να αυτοσχεδιάζω και να ντροπιάζομαι;»

91. Ένας σχολαστικός κάλεσε σε δείπνο τους φίλους του. Αυτοί επαίνεσαν τη γουρουνοκεφαλή που τους πρόσφερε και ζήτησαν να τους κάνει τραπέζι και την επόμενη μέρα. Ο σχολαστικός τότε πήγε στον χασάπη και του είπε: «Δώσε μου άλλο ένα κεφάλι απ' το ίδιο γουρούνι, γιατί το χθεσινό μάς άρεσε πάρα πολύ».

92. Ένας σχολαστικός ρωτούσε τον πατέρα του: «Μια πεντακότυλη¹⁰ κανάτα πόσο χωράει;»

93. Ένας σχολαστικός έμαθε ότι μια σκάλα είχε είκοσι σκαλιά όταν την ανέβαινε. Ρώτησε τότε να μάθει πόσα σκαλιά είχε όταν την κατέβαινες.

94. Ένας σχολαστικός συζητούσε με κάποιους για τη δυσπεψία και έλεγε ότι ποτέ του δεν είχε τέτοιο πρόβλημα. Τότε οι συνομιλητές του τον ρώτησαν: «Δεν ρεύτηκες ποτέ κάτι πικρό ή αηδιαστικό;» – «Αυτό», είπε εκείνος, «μου συμβαίνει κάθε μέρα».

95. Ένας σχολαστικός απέκτησε έναν γιο. Όταν κάποιιοι φίλοι του τον ρώτησαν ποιο όνομα θα του δώσει, είπε: «Το δικό μου όνομα θα πάρει κι εγώ θα τα βολέψω δίχως όνομα».

§ 96. Δύο σχολαστικοὶ δειλοί, ὁ μὲν ἔκρυψεν εἰς φρέαρ αὐτόν, ὁ δὲ εἰς καλαμῶνα. χαλασάντων οὖν κράνος τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τὸ ὕδωρ ἀρύσασθαι, νομίσας στρατιώτην κατιέναι, ἰκετεύων ἐλήφθη. ὥς δὲ ἔφασαν οἱ στρατιῶται, ὅτι, εἰ ἐσιώπησε, παρῆλθον ἄν αὐτόν, ὁ ἐν τῷ καλαμῶνι κρυβόμενος· Οὐκοῦν, εἶπεν, ἐμὲ παρέλθατε· σιωπῶ γάρ.

§ 97. Σχολαστικὸς <τῆς> γυναικὸς αὐτοῦ ἀποθανούσης σορὸν ἠγόραζε καὶ περὶ τῆς τιμῆς ἐξυγομάχει. τοῦ δὲ πωλοῦντος ὁμίουσαντος μὴ ἔλαττον πέντε μυριάδων πωλήσειν, ὁ δὲ· Ἐπειδὴ, ἔφη, προσείληψαι τῷ ὄρκῳ, λάβε μὲν τὰς πέντε μυριάδας, εἰς προσθήκην δέ μοι μικρὸν σορίδιον δός, ἵνα, ἐάν μου χρειᾶ παιδίῳ γένηται, ἔτοιμον ᾗ.

§ 98. Σχολαστικῷ ἐταῖρος ἀπαντήσας· Συγχαίρω σοι, εἶπεν, ὅτι σοι παιδίον ἐγεννήθη. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Τοῦτο ὑμεῖς οἱ φίλοι ποιεῖτε.

§ 99. Σχολαστικῷ τις λέγει· Χρησόν μοι θύρρον μέχρις ἀγροῦ. ὁ δὲ· Μέχρι σφυροῦ, εἶπεν, ἔχω· μέχρι δὲ ἀγροῦ οὐκ ἔχω.

§ 100. Σχολαστικὸς ἐπ' ὀχήματος ὤδευεν. ἐπεὶ δὲ ἀτονήσασαι αἱ ἡμίονοι οὐκ ἠδύναντο βαδίζειν, ὑπέλυσεν αὐτὰς ὁ

96. Σε μια μάχη δύο σχολαστικοί δειλοί κρύφτηκαν, ο ένας σ' ένα πηγάδι κι ο άλλος σ' ένα μέρος γεμάτο καλαμιές. Οι στρατιώτες που βρίσκονταν εκεί κοντά κατέβασαν ένα κράνος στο πηγάδι για να πάρουν νερό. Αυτός όμως νόμισε ότι κατέβαινε κάποιος στρατιώτης και άρχισε να τον παρακαλά. Έτσι τον έπιασαν οι στρατιώτες και του είπαν ότι θα τον άφηναν αν σιωπούσε. Τότε ο άλλος, που ήταν κρυμμένος στις καλαμιές, είπε: «Ε, αφήστε με και μένα γιατί σιωπώ».

97. Ένας σχολαστικός πήγε να αγοράσει ένα φέρετρο για τη γυναίκα του που είχε πεθάνει και παζάρευε την τιμή του. Ο πωλητής ορκίστηκε ότι δεν θα το πουλούσε λιγότερο από πέντε μυριάδες. Και ο σχολαστικός είπε: «Επειδή ορκίστηκες, πάρε τις πέντε μυριάδες. Δώσε μου όμως επιπλέον και ένα μικρό φέρετρο, εάν χρειαστεί για το παιδί μου, να είναι έτοιμο».

98. Έναν σχολαστικό τον συνάντησε ένας φίλος του στο δρόμο και του είπε: «Σε συγχαίρω που απέκτησες παιδιά». Κι ο σχολαστικός είπε: «Πράγματι, χάρη σ' εσάς τους φίλους».

99. Κάποιος είπε σ' έναν σχολαστικό: «Δάνεισέ μου ένα πανωφόρι μέχρι το χωράφι». Κι εκείνος απάντησε: «Μέχρι τον αστράγαλο έχω. Δεν έχω μέχρι το χωράφι».

100. Ένας σχολαστικός ταξίδευε με άμαξα. Επειδή όμως τα μουλάρια κουράστηκαν και δεν μπορούσαν να περπα-

ήνίοχος, ἵνα μικρὸν ἀναλάβωσιν. λυθεῖσαι οὖν ἔφυγον. καὶ ὁ σχολαστικὸς πρὸς τὸν ήνίοχον Κάθαρχα, εἶπεν, ὁρᾷς, ὅτι αἱ μὲν ήμίονοι τρέχουσι, τὸ δὲ ὄχημά ἐστιν αἴτιον τὸ δραμεῖν μὴ δυνάμενον;

§ 101. Σχολαστικὸς ἀδελφοὺς διδύμους ἰδὼν θαυμαζόντων τινῶν τὴν ὁμοιότητα αὐτῶν· Οὐχ οὕτως, φησὶν, ὁμοίος ἐστιν <οὕτως> ἐκείνῳ, ὡς ἐκεῖνος τούτῳ.

§ 102. Σχολαστικῶ τις λέγει· Δημέα, τρίτην ἡμέρα σε ἐνθάδε ἐν ὕπνοις εἶδον. ὁ δὲ· Ψεύδη, εἶπεν, ἐν ἀγρῷ γὰρ ἤμην.

§ 103. Σχολαστικὸς μετὰ δύο ἐταίρων διελέγετο. τοῦ ἐνὸς οὖν εἰπόντος, ὅτι μὴ δίκαιόν ἐστι πρόβατον σφάζεσθαι· γάλα γὰρ καὶ ἔριον φέρει· καὶ τοῦ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι μηδὲ βοῦν προσήκει ἀναιρεῖσθαι γάλα παρέχουσιν καὶ ἀροτριῶσιν· ὁ σχολαστικὸς ἔφη μηδὲ χοῖρον δίκαιον εἶναι ἀναιρεῖσθαι ἦπαρ παρέχοντα καὶ οὐθαρ καὶ βουλβάν.

§ 104. Φιλάργυρος διαθήκας γράφων ἑαυτὸν κληρονόμον ἔταξεν.

§ 105. α· Φιλάργυρος ἐρωτώμενος, διὰ τί ἄλλο οὐθὲν ἢ μόνον ἐλαίας ἐσθίει, ἔφη· Ἵνα τὸ μὲν ἐξωθεν ἀντὶ ὄψου ἔχω, τὸ δὲ ὁδοῦν ἀντὶ ξύλου· φαγὼν δέ, εἰς <τὴν> ἑαυτοῦ κεφαλὴν σφογγισάμενος λουτροῦ οὐκ ἐπιδέομαι.

β· Φιλάργυρος ἐρωτηθεὶς· Διὰ τί οὐδὲν ἄλλο ἐσθίεις εἰ μὴ ἐλαίας; εἶπεν· Ἵνα τὸ μὲν ἐξωθεν ὄψον ἔχω, τὸ δὲ ὁδοῦν ἀντὶ ξύλου· καὶ ἵνα φαγὼν μὴ ἀπονίψωμαι, ἀλλὰ <εἰς> τὴν κεφαλὴν μου ἐκμαξάμενος, <...>

τήσουν, τα έλυσε ο αμαξάς για να ξεκουραστούν λίγο. Μόλις τα έλυσε όμως, εκείνα έφυγαν. Ο σχολαστικός είπε τότε στον αμαξά: «Άχρηστε, δεν είναι τα μουλάρια που δεν μπορούν να προχωρήσουν, είναι η άμαξα».

101. Ένας σχολαστικός, μόλις είδε δύο δίδυμα αδέρφια των οποίων την ομοιότητα θαύμαζαν κάποιοι, είπε: «Δεν μοιάζει τόσο αυτός μ' εκείνον όσο εκείνος μ' αυτόν».

102. Κάποιος είπε σ' έναν σχολαστικό: «Δημέα, προχθές σε είδα στον ύπνο μου». Κι ο σχολαστικός απάντησε: «Λες ψέματα, γιατί προχθές ήμουν στο χωράφι».

103. Ένας σχολαστικός συζητούσε με δύο φίλους. Ο ένας έλεγε ότι δεν είναι δίκαιο να σφάζουν τα πρόβατα γιατί δίνουν γάλα και μαλλί. Ο άλλος έλεγε ότι δεν είναι δίκαιο να σφάζουν τις αγελάδες γιατί δίνουν γάλα και βοηθούν στο όργωμα. Και ο σχολαστικός είπε ότι ούτε τα γουρούνια είναι σωστό να σφάζουν γιατί μας δίνουν τα συκώτια και τα μαστάρια και τις μήτρες τους.

104. Ένας φιλάργυρος στη διαθήκη που έκανε όρισε για κληρονόμο τον εαυτό του.

105. Κάποιος ρώτησε έναν φιλάργυρο γιατί δεν τρώει τίποτ' άλλο παρά μόνο ελιές. Κι αυτός είπε: «Γιατί έχω το έξω μέρος τους για φαϊ, το κουκούτσι για καυσόξυλο· κι όταν τελειώσω το φαϊ σκουπίζω τα λαδωμένα μου δάχτυλα στα μαλλιά μου και έτσι δεν χρειάζομαι μπάνιο».

§ 106. Πεπανόπτωχος εἰωθὼς τὴν φίλην αὐτοῦ ἑξαπα-
τᾶν ὡς εὐγενὴς ὢν καὶ πλούσιος, εἰς τοὺς γείτονας σιτευόμε-
νος ὡς εἶδεν ἄφνω τὴν φίλην, στραφεὶς ἐφώνει· Πέμψον δέ
μοι καὶ τὸ φιδωτόριον.

§ 107. Ἄλλος ὁμοίως μεγαλυνούμενος, τελείως τε πε-
νητεύων καὶ κατὰ τύχην νοσήσας, τῆς δὲ φίλης αὐτοῦ αἰφνί-
διον ἐπεισελθούσης καὶ εὐρούσης αὐτὸν ἐπὶ ψιάθου κείμε-
νον, ἐντραπείς ἡπιάτο τοὺς ἰατροὺς λέγων· Οἱ καλοὶ ἱατροὶ
καὶ δόκιμοι τῆς πόλεως ἐκέλευσάν με ψιαθισθῆναι.

[§ 108.] Ἀλαζὼν ἐν ἀγορᾷ παῖδα ἑαυτοῦ θεασάμενος ἐκ
τοῦ ἀγροῦ νεωστὶ ἐληλυθότα εἶπε· Τί ποιοῦσι τὰ πρόβατα; ὁ
δὲ εἶπε· Τὸ μὲν καθεύδει, τὸ δὲ ἴσταται.

* § 109. Μωρὸς ἀκούσας, ὅτι ἐν Ἀίδου δίκαια κριτήρια,
πραῖγμα ἔχων ἀπήγγεστο.

§ 110. Ἐν Ἀδδήροις διηρεῖτο ἡ πόλις εἰς δύο μέρη, οἳ τε
πρὸς ἀνατολὰς οἰκοῦντες καὶ οἳ πρὸς δύσιν. πολεμίων οὖν
ἄφνω τὴν πόλιν ἐφορμησάντων καὶ πάντων θορυβουμένων
οἱ πρὸς τὸ ἀνατολικὸν οἰκοῦντες μέρος πρὸς ἀλλήλους ἔλε-
γον· Ἡμεῖς μὴ θορυβηθῶμεν· οἱ γὰρ πολέμοι ἐπὶ τὰς δυσί-
κας εἰσέρχονται πύλας.

106. Ένας φτωχός απατεώνας συνήθιζε να εξαπατά τη φίλη του λέγοντάς της ότι ήταν από επιφανή οικογένεια και πολύ πλούσιος. Μια μέρα, ενώ του έδιναν οι γείτονες φαγητό, είδε ξαφνικά τη φίλη του. Τότε στράφηκε και φώναξε: «Στείλε μου και το ένδυμα του φαγητού».

107. Ένας άλλος που καυχιόταν με τον ίδιο τρόπο, πάρα πολύ φτωχός, έτυχε να αρρωστήσει. Τότε πέρασε τυχαία η φίλη του και τον βρήκε ξαπλωμένο σε μία ψάθα. Αυτός ντράπηκε και κατηγόρησε τους γιατρούς λέγοντας: «Οι καλοί και έμπειροι γιατροί της πόλης με πρόσταξαν να πλαγιάζω σε ψάθα».

108. Ένας αλαζόνας είδε στην αγορά τον δούλο του, που μόλις είχε έρθει απ' τους αγρούς, και τον ρώτησε: «Τι κάνουν τα πρόβατα;» Κι ο άλλος είπε: «Το ένα σηκώνεται, το άλλο κοιμάται».

109. Ένας ανόητος που ήταν μπλεγμένος σε κάποια δίκη άκουσε ότι η καλύτερη απονομή δικαιοσύνης γινόταν στον Άδη. Γι' αυτό πήγε και κρεμάστηκε.

110. Τα Άδδηρα ήταν μία πόλη χωρισμένη σε δύο μέρη. Οι μισοί κάτοικοι έμεναν στ' ανατολικά και οι άλλοι μισοί στα δυτικά. Μια μέρα επιτέθηκαν εχθροί στην πόλη και όλοι καταφοβήθηκαν. Εκείνοι όμως που κατοικούσαν στο ανατολικό μέρος έλεγαν μεταξύ τους: «Εμείς δεν πρέπει να ανησυχούμε, γιατί οι εχθροί μπαίνουν από τις δυτικές πύλες».

* § 111. Ἐν Ἀδδηρίοις ὄνος λαθὼν εἰς τὸ γυμνάσιον εἰσῆλθε καὶ τὸ ἔλαιον ἐξέχεεν. οἱ δὲ συνελθόντες καὶ μεταπεμψάμενοι πάντας τοὺς ὄνους τοὺς ἐν τῇ πόλει καὶ εἰς ἓνα συναγαγόντες τόπον πρὸς τὸ ἀσφαλίσασθαι ἐνώπιον αὐτῶν τὸν ὄνον ἐμαστίγωσαν.

§ 112. Ἀδδηρίτης ἀπάγξασθαι βουλόμενος καὶ τοῦ σχοινίου διαρραγέντος τὴν κεφαλὴν ἐπλήγη. λαθὼν οὖν ἐμπλαστον παρὰ τοῦ ἱατροῦ καὶ θεὸς κατὰ τοῦ τραύματος, ἀπελθὼν πάλιν ἀπήγξατο.

§ 113. Ἀδδηρίτης [εὐνοῦχον] ἰδὼν κηλίτην ἀπὸ ἐμβάσεως ἐξιόντα εἶπεν Ἀποκένωσον, ἐπεὶ τῷ παραχύτῃ λέγω.

§ 114. Ἀδδηρίτης εὐνοῦχον ἰδὼν ἐπύθετο αὐτοῦ, πόσα παιδιά ἔχει. ἐτέρου δὲ εἰπόντος τὸν ὄρχεις μὴ ἔχοντα μὴ δύνασθαι τέκνα γεννῆσαι, ὑπολαβὼν <...

* § 115. Ἀδδηρίτης εὐνοῦχον ἰδὼν γυναικὶ ὁμιλοῦντα ἠρώτα ἄλλον, εἰ ἄρα γυνὴ αὐτοῦ ἐστι. τοῦ δὲ εἰπόντος εὐνοῦχον γυναικὰ ἔχειν μὴ δύνασθαι ἔφη Οὐκοῦν θυγάτηρ αὐτοῦ ἐστιν.

§ 116. Ἀδδηρίτης εὐνοῦχος δυστυχῆσας κήλην ἐποίησεν.

111. Στα Άδδηρα ένας γάιδαρος ξέφυγε και μπήκε στο γυμναστήριο και έχυσε το λάδι με το οποίο αλείφονταν οι αθλητές. Οι κάτοικοι έκαναν τότε συνέλευση και αποφάσισαν να μαζέψουν όλα τα γαϊδούρια της πόλης. Για να σιγουρευτούν ότι κάτι τέτοιο δεν θα ξανασυνέβαινε, τα συγκέντρωσαν σ' ένα μέρος και εκεί, ενώπιον όλων, μαστίγωσαν τον φταίχτη γάιδαρο.

112. Ένας Αδδηρίτης ήθελε να κρεμαστεί. Έσπασε όμως το σχοινί και χτύπησε το κεφάλι του. Πήγε λοιπόν στο γιατρό, έβαλε ένα έμπλαστρο στο τραύμα του και μετά γύρισε πίσω και κρεμάστηκε.

113. Ένας Αδδηρίτης είδε έναν ευνούχο που έπασχε από υδρωπικία να θγαίνει απ' το λουτρό και του είπε: «Εσύ πρέπει να είσαι αυτός που χύνει το νερό. Άδειασε το νερό».

114. Ένας Αδδηρίτης συνάντησε έναν ευνούχο και τον ρώτησε πόσα παιδιά είχε. Εκείνος είπε ότι όποιος δεν έχει όρχεις δεν μπορεί να κάνει παιδιά [...].

115. Ένας Αδδηρίτης είδε έναν ευνούχο να μιλά με μια γυναίκα και τον ρώτησε αν ήταν η γυναίκα του. Ο άλλος απάντησε ότι ένας ευνούχος δεν μπορεί να έχει γυναίκα. Κι ο Αδδηρίτης τότε είπε: «Θα είναι λοιπόν κόρη σου».

116. Ένας Αδδηρίτης ευνούχος είχε την ατυχία να αρρωστήσει από υδρωπικία.

§ 117. Ἀδδηρίτης μετὰ κηλίτου κοιμώμενος καὶ τῇ νυκτὶ πρὸς ἑαυτὸν ἀναστὰς ἐν τῷ ἐπαναστρέφειν σκοτίας οὔσης ἄκων τὴν κήλην ἐπάτησε. τοῦ δὲ κηλίτου κατακράξαντος, αὐτῷ ἔφη· Διὰ τί γὰρ κατακέφαλα κοιμᾶσαι;

§ 118. Ἀδδηρίτης περιπατῶν εἶδε κηλίτην οὐροῦντα καὶ εἶπεν· Οὗτος ἕως ἐσπέρας οὐ μὴ ἐξουρήσῃ.

§ 119. Ἀδδηρίτης ἰδὼν κηλίτην ἀπὸ κολύμβου ἐξιόντα, μόλις δὲ περιπατοῦντα, πρὸς αὐτὸν εἶπε· Τί γὰρ ἀπλήστως ἐγόμωσας, μὴ δυνάμενος γενναίως βαστάσαι;

§ 120. Ἀδδηρίτης ἀκούσας, ὅτι κρόμνα καὶ βολβοὶ φυσῶσιν, ἐν τῷ πλέειν αὐτὸν γαλήνης οὔσης πολλῆς, σάκκον πλήσας ἀπὸ τῆς πρύμνης ἐκρέμασεν.

§ 121. Ἀδδηρίτης ἰδὼν δρομέα ἐσταυρωμένον εἶπε· Μὰ τοὺς θεοὺς οὗτος οὐκέτι τρέχει, ἀλλὰ πέτεται.

§ 122. Ἀδδηρίτης λεκάνην ἐπώλει μὴ ἔχουσαν ὠτία. τινὸς δὲ ἐρωτήσαντος, διὰ τί ἤρην αὐτῆς τὰ ὠτία, ἀπεκρίνατο· Ἵνα μὴ ἀκούσασα, ὅτι πωλεῖται, φύγῃ.

117. Ένας Αβδηρίτης κοιμόταν με κάποιον που έπασχε από υδρωπικία. Τη νύχτα σηκώθηκε και καθώς γύριζε πίσω στο κρεβάτι, μες στο σκοτάδι, πάτησε κατά λάθος την κήλη του άλλου. Εκείνος τσίριξε τρομαγμένος. Ο Αβδηρίτης τότε του είπε: «Γιατί κοιμάσαι με το κεφάλι απ' την κάτω μεριά;»

118. Ένας Αβδηρίτης καθώς περπατούσε είδε έναν που έπασχε από υδρωπικία να κατουρά και είπε: «Αυτός δεν θα τελειώσει το κατούρημα ούτε ως το βράδυ».

119. Ένας Αβδηρίτης είδε κάποιον που έπασχε από υδρωπικία να βγαίνει από το κολύμπι και να περπατά με δυσκολία και του είπε: «Γιατί έβαλες μέσα σου τόσο νερό αφού δεν έχεις τα κότσια να το κουβαλήσεις;»

120. Ένας Αβδηρίτης άκουσε ότι τα κρεμμύδια και οι βρούδες προκαλούν αέρια. Έτσι, στη διάρκεια ενός ταξιδιού, επειδή είχε νηνεμία, γέμισε ένα σακκί τέτοια και το κρέμασε στην πρύμνη του καραβιού.

121. Ένας Αβδηρίτης είδε έναν δρομέα σταυρωμένο και είπε: «Μα τους θεούς, αυτός δεν τρέχει πια, αλλά πετά».

122. Ένας Αβδηρίτης πουλούσε μια λεκάνη που δεν είχε αφτιά. Όταν τον ρώτησε κάποιος γιατί της έβγαλε τ' αφτιά, είπε: «Για να μην ακούσει ότι την πουλάω και φύγει».

§ 123. Ἀδδηρίτης τὸν πατέρα τελευτήσαντα κατὰ τὸν νόμον καύσας, δραμῶν εἰς τὴν οἰκίαν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ νοσοῦσαν εἶπεν· Ὀλίγα ἔτι περιττεύει ξύλα ἐάν οὖν βούληται καὶ δύνασαι, τοῖς αὐτοῖς κατακαύθητι.

§ 124. Ἀδδηρίτης κατ' ὄναρ χοιρίδιον ἐπώλει καὶ ἐξήτει δηνάρια ἑκατόν. διδόντος δέ τινος πεντήκοντα μὴ βουλόμενος λαβεῖν διύπνισε. καμ<μ>ύσας οὖν καὶ τὴν χεῖρα προτείνας εἶπε· Δὸς καὶ τὰ πεντήκοντα.

§ 125. Ἀδδηρίτου στρουθίον ἀπέθανε. μετὰ οὖν χρόνον ἰδὼν στρουθοκάμηλον εἶπεν· Ἐὰν ἔξη τὸ στρουθίον μου, ἥδη ἂν τηλικούτον ὑπῆρχεν.

§ 126. Ἀδδηρίτης εἰς Ῥόδον ἀποδημήσας ὥς ἐκ τοῦ ὀνόματος τοὺς τοίχους ὠσαῖτο.

§ 127. Ἀδδηρίτης ὀνάριόν τινα χρεωστῶν καὶ μὴ ἔχων παρεκάλει, ἵνα ἀντ' αὐτοῦ δύο ἡμίονους παράσχη.

§ 128. Σιδόνιος ἑπαρχος ἐπὶ ὀχήματος ὤδευεν. ἐπεὶ δὲ ἀτονήσασαι αἱ ἡμίονοι οὐκ ἠδύναντο βαδίζειν, ἀπέλυσεν αὐτὰς ὁ ἡνίοχος, ἵνα μικρὸν βοσκηθεῖσαι ἀναλάβωνται. λυθεῖσαι οὖν ἔφυγον. καὶ ὁ ἑπαρχος πρὸς τὸν ἡνίοχον ἔφη· Ὁρᾷς, κάθαρμα, ὅτι αἱ μὲν ἡμίονοι τρέχουσι, τὸ δὲ ὄχημα δραμεῖν μὴ δυνάμενον ἵσταται.

§ 129. Σιδόνιος ῥήτωρ μετὰ δύο ἐταίρων διελέγετο. τοῦ δὲ ἑνὸς λέγοντος, ὅτι οὐκ ἦν δίκαιον πρόβατα σφάζεσθαι διὰ τὸ φέρειν γάλα καὶ ἔριον, καὶ τοῦ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι μηδὲ

123. Ένας Αβδηρίτης έκαψε σύμφωνα με το νόμο τη σορό του πατέρα του και μετά έτρεξε στο σπίτι και είπε στην άρρωστη μητέρα του: «Περισσεύουν λίγα ξύλα. Αν λοιπόν θέλεις και μπορείς, τότε να καείς με τα ίδια».

124. Ένας Αβδηρίτης είδε στ' όνειρό του ότι πουλούσε ένα γουρουνάκι και ζητούσε εκατό δηνάρια. Κάποιος του έδινε πενήντα κι αυτός δεν ήθελε να τα πάρει και ξύπνησε. Αμέσως όμως ξανάκλεισε τα μάτια του, άπλωσε το χέρι του και είπε: «Δώσ' μου έστω τα πενήντα».

125. Ένας Αβδηρίτης είχε ένα πουλάκι, αλλά του πέθανε. Όταν έπειτα από καιρό είδε μια στρουθοκάμηλο, είπε: «Αν ζούσε το πουλάκι μου, τώρα θα ήταν τόσο μεγάλο».

126. Ένας Αβδηρίτης πήγε ταξίδι στη Ρόδο και μύριζε τους τοίχους για να δει αν μύριζαν πράγματι ρόδα, όπως υποδείκνυε το όνομα της πόλης.

127. Ένας Αβδηρίτης χρωστούσε ένα γαιδουράκι και επειδή δεν είχε τέτοιο, παρακαλούσε να δώσει αντί γι' αυτό δύο μουλάρια.

128. Το ίδιο με το 100.

129. Το ίδιο με το 103.

δοῦν <προσῆκει> ἀναιρεῖσθαι γάλα παρέχουσιν καὶ ἀροτριώσαν, ὁ ῥήτωρ ἔφη μηδὲ χοῖρον εἶναι δίκαιον σφάζεσθαι ἥπαρ παρέχοντα καὶ οὐθαρ καὶ νεφρία.

§ 130. Σιδόνιος σοφιστὴς κατὰ πρώτην ἀνοιξιν τοῦ βαλανείου λουόμενος καὶ μηδὲνα ἔσωθεν εὐρών λέγει πρὸς τοὺς ιδίους οἰκέτας· Καθὼς βλέπω, οὐ λούει.

§ 131. Σιδόνιος σχολαστικὸς ἀπὸ πολλων μιλίων χωρίον ἔχων καὶ θέλων αὐτὸ ἐγγύτερον ποιῆσαι ἐπτὰ κίονας μιλίων κατέστρεψεν.

§ 132. Σιδόνιος πραγματευτὴς μετὰ ἐτέρου ὤδευε. τῆς δὲ γαστροῦ ἀναγκαζούσης μικρὸν ἀπολειφθῆναι προσαπέμεινε. ὁ δὲ συνοδοιπὸρος ἀφῆκεν αὐτὸν γράψας ἐν τινι κίονι τῶν μιλίων· Τάχυνον, φθάσον με. ὁ δὲ ὡς ἀνέγνω, ἐπέγραψε κάτωθεν· Καὶ αὐτὸς μεῖνόν με.

§ 133. Σιδονίῳ ἀλιεῖ λέγει τις· Ἐχει τὸ κυρτὶν σου παγούρους; ὁ δὲ μανεῖς ἀπεκρίνατο· Ἐχει τὸ στηθός σου καρκίνους;

§ 134. Σιδόνιος ἐκατόνταρχος τοῖς στρατιώταις ἔλεγεν· Σήμερον πολλὰ καθίσατε· αὐριον γὰρ πολλὰ μέλλετε ὁδοιπορεῖν.

§ 135. Σιδονίῳ κηρουλαρίῳ λέγει τις· Ἐχεις, κῦρι, ἀποκαύματα; ὁ δὲ ὀργισθεὶς ἀπεκρίνατο· Ἐχεις, κῦρι, ἀνθρακώματα;

130. Το ίδιο με το 23.

131. Το ίδιο με το 60.

132. Ένας Σιδόνιος¹¹ πραγματευτής ταξίδευε με κάποιον άλλον. Η κοιλιά του όμως τον ανάγκασε να σταματήσει για να ανακουφιστεί και έτσι έμεινε λίγο πίσω. Ο συνοδοιπόρος του άφησε ένα μήνυμα πάνω στην κολόνα που έδειχνε τα μίλια: «Τάχυνε το δῆμα σου για να με φτάσεις». Κι ο Σιδόνιος μόλις το διάβασε έγραψε από κάτω: «Κι εσύ περιμένε με».

133. Κάποιος είπε σ' έναν Σιδόνιο ψαρά: «Έχει τίποτε καβούρια το σακκίδιο που κουβαλάς;» Κι αυτός απάντησε θυμωμένα: «Εσύ έχεις καρκίνους στο στήθος σου;»¹²

134. Το ίδιο με το 84.

135. Λέει κάποιος σ' έναν Σιδόνιο κηροπώλη: «Έχεις, κύριε, αποκαύματα;» Κι αυτός οργισμένος απάντησε: «Έχεις, κύριε, ανθρακώματα;»

§ 136. Σιδόνιος γραμματικὸς ἡρώτα τὸν διδάσκαλον· Ἡ πεντακότυλος λήκυθος πόσον χωρεῖ; ὁ δὲ εἶπεν· Οἶνον λέγεις ἢ ἔλαιον;

§ 137. Σιδονίῳ μαγεῖρῳ λέγει τις· Δάνεισόν μοι μάχαιραν ἕως Σμύρνης. ὁ δὲ ἔφη· Οὐκ ἔχω μάχαιραν ἕως ἐκεῖ φθάξουσιν.

§ 138. Σιδόνιος κεντουρίων ἰδὼν ζευγηλάτην διὰ τῆς ἀγορᾶς ἄμαξαν φέροντα ἐκέλευσεν αὐτὸν τυφθῆναι. τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι Ῥωμαῖός εἰμι, καὶ οὐ χρή τύπτεσθαι με διὰ τὸν νόμον – τοὺς βόας ἐκέλευσεν ὁ κεντουρίων μαστιγωθῆναι.

§ 139. Σιδόνιος ἰατρὸς λεγάτον ὑπὸ ἀρρώστου αὐτοῦ χιλίας δραχμὰς μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὸν κοιμισάμενος, ἐκφερομένου δὲ αὐτοῦ τῇ κηδεῖα ἀκολουθῶν ἐνεκάλει, ὥς ὀλίγον αὐτῷ λεγάτον κατέλιπεν. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ υἱὸς τοῦ τελευτήσαντος εἰς νόσον ἐμπαρεῖς παρεκάλει αὐτὸν ἐπισκεπτόμενον ἀνταγωνίσασθαι τῇ νόσῳ, ὁ ἰατρὸς ἔφη· Ἐὰν πεντακισχιλίας δραχμὰς εἰς λεγάτον καταλείψῃς, ἐγὼ σε ἰατρεύσω ὥς τὸν πατέρη· σου.

§ 140. Εὐτράπελος ἰδὼν γραμματοδιδάσκαλον ἀφυῆ διδάσκοντα προσελθὼν ἡρώτα, διὰ τί κιθαρίζειν οὐ διδάσκει. Τοῦ δὲ εἰπόντος· Ὅτι οὐκ ἐπίσταμαι – εἶπε· Πῶς οὖν γράμματα διδάσκεις οὐκ ἐπιστάμενος;

136. Ένας Σιδόνιος γραμματικός ρωτούσε τον δάσκαλο: «Η πεντακότυλη λήκυθος πόσο χωράει;» Κι εκείνος απάντησε: «Κρασί εννοείς ή λάδι;»

137. Κάποιος λέει σ' έναν Σιδόνιο μάγεια: «Δάνεισέ μου ένα μαχαίρι μέχρι τη Σμύρνη». Κι αυτός είπε: «Δεν έχω μαχαίρι που να φτάνει μέχρι εκεί».

138. Ένας Σιδόνιος εκατόνταρχος είδε έναν αμαξά να οδηγεί την άμαξα με τα βόδια μέσ' από την αγορά και διέταξε να τον χτυπήσουν. Αυτός είπε: «Είμαι Ρωμαίος πολίτης και σύμφωνα με το νόμο δεν πρέπει να με χτυπήσετε». Τότε ο εκατόνταρχος διέταξε να μαστιγώσουν τα βόδια.

139. Ένας Σιδόνιος γιατρός πήρε κληρονομιά χιλίων δραχμών, σύμφωνα με τη θέληση κάποιου παλιού ασθενούς του που πέθανε. Πήγε λοιπόν στην κηδεία και παραπονιόταν ότι ο νεκρός τού είχε αφήσει μικρή κληρονομιά. Αργότερα, όταν ο γιος του νεκρού αρρώστησε, ζήτησε απ' τον γιατρό να τον επισκεφτεί για να τον θεραπεύσει απ' την αρρώστια. Κι αυτός είπε: «Εάν μου αφήσεις κληρονομιά πέντε χιλιάδων δραχμών, εγώ θα σε γιατρέψω όπως τον πατέρα σου».

140. Ένας αστείος είδε κάποιον ανίκανο δάσκαλο, τον πλησίασε και τον ρώτησε γιατί δεν διδάσκει λύρα. Εκείνος απάντησε: «Γιατί δεν ξέρω». Τότε ο αστείος τού είπε: «Πώς λοιπόν διδάσκεις γράμματα αφού δεν ξέρεις;»

§ 141. *Εὐτράπελος κυβερνήτης ἐρωτηθεὶς, τί φουᾶ, εἶπε· Φάβα καὶ κρόμνα.*

§ 142. *Εὐτράπελον ὀφθαλμιῶντα ἰατρὸς κλέπτης δανείσας λύχνον ἔκλεψε. μιᾷ οὖν ταῦτα ἡρώτα αὐτόν· Πῶς ἔχεις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς; καὶ ὁ εὐτράπελός φησιν· Ἀφ' οὗ μοι ἐδάνεισας, τὸν λύχνον οὐ βλέπω [αὐτόν].*

§ 143. α: *Εὐτραπέλῳ ἰατρῷ λέγει τις <...> Ἐὰν κτήσῃ [θερμὸν] ἀγγεῖον, θερμόν σε οὐ λείψει.*

β: *Εὐτράπελός τις ἰατρῷ λέγει· Πολλοὺς ἄνθρακας ἔχω. κάκεϊνος ἔφη· Ἐὰν χαλκεῖον ἔχῃς, θερμόν σοι ποτὲ οὐ λείψει.*

§ 144. *Εὐτράπελος ἀργὸν δρομέα ἰδὼν εἶπεν· Οἶδα, τῇ χρήξει ὁ κύριός μου οὗτος. τοῦ δὲ ἀγωνοθέτου ἐρωτήσαντος· Τί ἐστίν; εἶπεν· Ἴππου χρήξει· ἄλλως γὰρ τοὺς ἀνταγωνιστὰς καταλαβεῖν οὐ δύναται.*

§ 145. *Εὐτράπελος κάπηλος εὐρὼν ταξεώτην ἐπὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ εἶπεν· Εὐρον, ὃ οὐκ ἐξήτουν.*

* § 146. α: *Εὐτράπελος χοῖρον κρύψας ἔφειγεν. ἐπεὶ δὲ κατελαμβάνετο, θεὸς αὐτόν χαμαὶ καὶ δέρων ἔλεγεν· Ἐκεῖ ὄρνυτε καὶ μὴ παρὰ τὰ ἐμά.*

β: *Εὐτράπελος χοῖρον κλέψας ἔφειγεν. ἐπεὶ δὲ κατελάμβανετο, θεὸς αὐτόν ἔτυπτε λέγων· Ἄλλων ὄρυγε καὶ μὴ τὰ ἐμά.*

141. Ένας αστείος τιμονιέρης, όταν ρωτήθηκε τι πράγμα δημιουργεί αέρα, είπε: «Η φάβα και τα κρεμμύδια».

142. Ένας γιατρός κλέφτης έκλεψε το λυχνάρι από κάποιον αστείο πελάτη που είχε κάποια πάθηση στα μάτια. Πιο ύστερα ρώτησε τον ασθενή: «Πώς είναι τα μάτια σου;» Κι ο αστείος είπε: «Από τότε που μου τα γιατροπορεύεις, δεν μπορώ να δω το λυχνάρι».

143. Κάποιος είπε σ' έναν αστείο γιατρό: «Έχω πολλούς άνθρακες». Κι εκείνος του απάντησε: «Αν αποκτήσεις ένα χάλκινο καζάνι δεν θα σου λείπει ποτέ το ζεστό νερό».¹⁴

144. Ένας αστείος είδε έναν αργό δρομέα και είπε: «Ξέρω τι χρειάζεται αυτός ο κύριος». Κι όταν ο αγωνοθέτης τον ρώτησε «Τι λοιπόν;», ο αστείος είπε: «Χρειάζεται ένα άλογο. Διαφορετικά δεν θα μπορέσει να φτάσει τους άλλους δρομείς».

145. Ένας αστείος μικροπωλητής έπιασε τη γυναίκα του στο κρεβάτι μ' έναν φύλακα της τάξης και είπε: «Βρήκα αυτό που δεν ζητούσα».

146. Ένας αστείος έκλεψε ένα γουρούνι και έφυγε μακριά. Μόλις τον έπιασαν, άφησε κάτω το γουρούνι και το χτύπησε λέγοντας: «Εκεί σκάψε και όχι στο δικό μου μέρος».

§ 147. Εὐτράπελος ἰδὼν κακόηχον καὶ κακόφωνον κιθαροφδὸν ἠσπάσατο λέγων Χαῖρε, ἀλακτρυών. τοῦ δὲ πυθομένου, διὰ τί αὐτὸν οὕτως προσηγόρευσεν, ἔφη· Ὅτι, ὅταν σὺ κοκκύσης, πάντες ἐγείρονται.

[§ 148.] Εὐτράπελος φλυάρου κουρέως ἐρωτήσαντος· Πῶς σε κείρω; – Σιωπῶν, ἔφη.

§ 149. α: Εὐτράπελος ἐν θαλανείῳ ὑπὸ τινος ὀριγισθεὶς μάρτυρας προσέφερε τοὺς παραχύτας. τοῦ δὲ ἀντιδίκου ἀποβαλλομένου ὡς μὴ ὄντας ἀξιοπίστους ἔφη· Εἰ μὲν <έν> τῷ Δουρείῳ ἵπῳ ὑβρίσθην, προήγαγον ἂν μάρτυρας τοὺς περὶ Μενέλαον καὶ Ὀδυσσεά καὶ Διομήδην· ἐν δὲ τῷ θαλανείῳ τῆς ὕβρεως γενομένης ἀνάγκη τοὺς παραχύτας τὸ πραχθὲν μᾶλλον εἰδέναι.

β: Ὑβρεως ἐν θαλανείῳ γενομένης εὐτράπελος ῥήτωρ κατηγορεῖ καὶ μάρτυρας ἐκάλει τοὺς περιχύτας. τῶν δὲ ἀποβαλλομένων ὡς μὴ ὄντων <...> ἔφη· Εἰ μὲν ἐν τῷ Δουρείῳ ἵπῳ ἦν, παρέσχον ἂν μάρτυρας Μενέλαον καὶ Ὀδυσσεά καὶ Διομήδην· εἰ δὲ ἐν θαλανείῳ, ἀνάγκη τοὺς περιχύτας τὸ πραχθὲν μᾶλλον εἰδέναι.

* § 150. Εὐτράπελος, δύο ξύστρων παρ' αὐτοῦ ἐν θαλανείῳ ἐπιζητουμένων, ὑπὸ ἐνὸς μὲν ἀγνωρίστου, ὑπὸ δὲ ἑτέρου γνωρίμου μὲν ἀλλὰ κλέπτου, ὁ εὐτράπελος ἔφη· Σὲ μὲν γνωρίζων οὐ δώσω· σὲ δὲ μὴ γνωρίζων οὐ δώσω.

[§ 151.] Εὐτράπελος ἰδὼν πορνοδοσκὸν μισθοῦντα μέλαιναν ἑταιρίδα εἶπε· Πόσου τὴν νύκτα μισθοῖς;

147. Ένας αστείος είδε έναν κακόηχο και κακόφωνο λυράρη, τον φίλησε και του είπε: «Γειά σου, κόκορα». Όταν ο άλλος ζήτησε να μάθει γιατί τον αποκάλεσε έτσι, αυτός είπε: «Γιατί, όταν αρχίζεις να τραγουδάς, όλοι σηκώνονται απ' τα κρεβάτια τους».

148. Έναν αστείο τον ρώτησε ένας φλύαρος κουρέας: «Πώς θέλεις να σε κουρέψω;» – «Δίχως να μιλάς», του απάντησε εκείνος.

149. Ένας αστείος μάλωσε με κάποιον μέσα σ' ένα λουτρό και χρησιμοποίησε ως μάρτυρες αυτούς που έχυναν το νερό. Στη δίκη όμως ο αντίδικος δεν δέχτηκε τους μάρτυρες γιατί κατά τη γνώμη του δεν ήταν αξιόπιστοι. Τότε ο αστείος είπε: «Αν ήμουν μέσα στον Δούρειο Ίππο και μου μιλούσαν άσχημα, θα έφερνα ως μάρτυρες τους συντρόφους του Μενελάου, του Οδυσσέα και του Διομήδη. Επειδή όμως ο καβγάς έγινε μέσα στο λουτρό, είναι ανάγκη να χρησιμοποιήσω για μάρτυρες αυτούς που χύνουν το νερό, γιατί γνωρίζουν πολύ καλά αυτό που έγινε».

150. Σε κάποιο λουτρό δύο άνθρωποι ζητούσαν ξύστρες¹⁵ από κάποιον αστείο. Ο ένας απ' αυτούς ήταν άγνωστός του, ενώ ο άλλος γνωστός του αλλά κλέφτης. Κι ο αστείος είπε: «Σε σένα που σε γνωρίζω δεν θα δώσω. Σε σένα που δεν σε γνωρίζω, πάλι δεν θα δώσω».

151. Ένας αστείος είδε κάποιον μαστροπό να εκδίδει μια νέγρα πόρνη και τον ρώτησε: «Πόσο πάει η νύχτα;»

§ 152. α: Εὐτράπελος ἰδὼν ἰατρὸν κόρην ὑπαλείφοντα ἔφη·
 "Ὅρα, νεανίσκε, μὴ τὴν ὄψιν θεραπεύων τὴν κόρην διαφθείρης.

β: Εὐτράπελος ἰδὼν ἰατρὸν νεάνίδα ὑπαλείφοντα ὠραίαν ἔφη· Μὴ τὴν ὄψιν θεραπεύων τὸ βάθος φθείρης.

§ 153. α: Εὐτράπελοι δύο πατραλοῖαι πρὸς ἀλλήλους ἐδυ-
 σφόρουν πρὸς τὸ φονεῦσαι τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς. ὁ δὲ ἕτερος
 πρὸς τὸν ἄλλον ἔφη· "Ἴνα μὴ πατροκτόνοι παρά τισι λογισθῶ-
 μεν, σὺ φόνευσον τὸν ἐμὸν πατέρα, καὶ γὰρ τὸν σόν· καὶ κακῆς
 φεύγομεν φήμης.

β: Δύο εὐτραπέλων πρὸς ἀλλήλους δυσφορούντων ἐπὶ τὸ
 φονεῦσαι τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς ἔφη ὁ εἷς πρὸς τὸν ἕτερον· Ἐὰν
 αὐτοχείρως τοῦτο πράξωμεν, πατραλοῖαι λογισθῆναι ἔχομεν.
 ἀλλὰ σὺ μᾶλλον διαχειρίσαι τὸν ἐμόν, καὶ γὰρ τὸν σόν· καὶ κα-
 κῆς φήμης ἐκφύγομεν.

§ 154. Εὐτράπελος παλαίων εἰς πηλὰ ἐνέπεσε καὶ ἵνα μὴ
 δοκῇ ἀπάλαιστος εἶναι, περιστραφεῖς καὶ δι' ὅλου πηλωθεῖς
 ἀνέστη ἐναδρυνόμενος.

§ 155. Ἐν Κύμῃ ἐπισήμου τινὸς κηδευομένου προσελθὼν
 τις ἡρώτα τοὺς ὀψικεύοντας· Τίς ὁ τεθνηκώς; εἷς δὲ Κυμαῖος
 στραφεῖς ὑπεδείκνυε λέγων· Ἐκεῖνος ὁ ἐπὶ τῆς κλίνης ἀνα-
 κείμενος.

§ 156. Κυμαίῳ ἵππον πιπράσκοντι προσελθὼν τις ἡρώτα,
 εἰ πρωτοβόλος ὁ ἵππος. τοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι δευτεροβολεῖ·
 ἔφη· Πῶς οἶδας; ὁ δὲ εἶπεν· Ὅτι ἅπαξ ἐμέ κάτω ἔβαλε καὶ
 ἅπαξ τὸν πατέρα μου.

152. Ένας αστείος είδε έναν γιατρό να βάζει αλοιφή στο μάτι μιας κοπέλας και του είπε: «Πρόσεξε, νεαρέ, μήπως θεραπεύοντας το μάτι χαλάσεις την κόρη». ¹⁶

153. Το ίδιο με το 13.

154. Ένας αστείος παλαιστής έπεσε μέσα στις λάσπες και, για να μη δείξει ότι δεν ξέρει από πάλη, άρχισε να κυλιέται γύρω-γύρω μέχρι που πασαλείφτηκε ολόκληρος λάσπη κι ύστερα σηκώθηκε καμαρωτός-καμαρωτός.

155. Στην Κύμη γινόταν η κηδεία κάποιου επισήμου. Πλησίασε τότε κάποιος και ρωτούσε τους παρευρισκόμενους: «Ποιος πέθανε;» Ένας Κυμαίος στράφηκε τότε προς το μέρος του και του είπε δείχνοντάς του με το χέρι: «Εκείνος που κείτεται πάνω στο νεκροκρέβατο».

156. Το ίδιο με το 4.

§ 157. Κυμαῖος οἰκίαν πωλῶν λίθον ἐξ αὐτῆς ἐκβαλὼν εἰς δεῖγμα περιέφερεν.

§ 158. Κυμαῖος ἵππον πιπράσκων ἠρωτήθη, μὴ δειλὸς εἴη. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Οὐ μὰ τὴν σωτηρίαν μου· ἐν τῇ φάτνῃ γὰρ μόνος εἰσότηκει.

§ 159. Κυμαῖος κλεψιμαῖα ἱμάτια ἀγοράσας διὰ τὸ μὴ γνωρισθῆναι ἐπίσσωσεν αὐτά.

§ 160. Κυμαῖος ἄλωνα μεγάλην ποιήσας ἔστησεν ἄντικρυς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἠρώτα, εἰ βλέπει αὐτόν. τῆς δὲ εἰπούσης, ὅτι μόλις αὐτόν βλέπει, ἔφη ἐκεῖνος· Ἄλλ' ἐγὼ εἰς καιρὸν τηλικαύτην ποιήσω ἄλωνα, ἵνα μήτε ἐγὼ σὲ μήτε σὺ ἐμὲ ἴδῃς.

§ 161. Κυμαῖος ἐπιζητῶν φίλον ἐκάλει αὐτόν πρὸ τῆς οἰκίας ὀνομασί. ἐτέρου δὲ εἰπόντος· Ὑψηλότερον φώνησον, ἵνα ἀκούσῃ – ἀφείς τὸ ὄνομα, ὃ ἥδει, ἐβόα· Ὑψηλότερε.

§ 162. Κυμαῖος δανειστοῦ οἰκίᾳ ἐπιβουλεύων καὶ θέλων τὰ μείζονα δάνεια κλέψαι τὰ βαρύτερα χαρτία ἐπελέγετο.

§ 163. Κυμαίων <τὴν> πόλιν τειχιζόντων εἰς τῶν πολιτῶν Λολλιανὸς καλούμενος δύο κορτίνας ἰδίους ἐτείχισεν ἀναλώμασι. πολεμίων δὲ ἐπιστάντων ὀργισθέντες οἱ Κυμαῖοι συνεφώνησαν, ἵνα τὸ Λολλιανοῦ τεῖχος μηδεὶς φυλάξῃ ἀλλ' ἐκεῖνος μόνος.

157. Το ίδιο με το 41.

158. Το ίδιο με το 10.

159. Το ίδιο με το 35.

160. Ένας Κυμαίος έφτιαξε ένα μεγάλο αλώνι. Έβαλε μετά απέναντι τη γυναίκα του και τη ρώτησε αν τον βλέπει. Αυτή απάντησε ότι μόλις που τον βλέπει και τότε εκείνος είπε: «Τότε εγώ, μόλις μπορέσω, θα φτιάξω ένα αλώνι τόσο μεγάλο που δεν θα μπορούμε να δούμε ο ένας τον άλλον».

161. Ένας Κυμαίος που έψαχνε έναν φίλο του πήγε μπροστά απ' το σπίτι του και τον φώναζε με τ' όνομά του. Κάποιος άλλος που τον άκουσε του είπε: «Φώναξε δυνατότερα για να σ' ακούσει». Κι αυτός σταμάτησε να λέει το όνομα και φώναξε: «Δυνατότερα».

162. Ένας Κυμαίος μπήκε στο σπίτι κάποιου δανειστή και θέλοντας να κλέψει τα μεγαλύτερα χρεόγραφα έπαιρνε τα πιο βαριά χαρτιά.

163. Όταν οι Κυμαίοι έχτιζαν τείχος γύρω απ' την πόλη τους, ένας απ' αυτούς, με τ' όνομα Λολλιανός, έχτισε δύο οχυρώματα με δικά του έξοδα. Ενοχλημένοι απ' αυτό, οι Κυμαίοι συμφώνησαν, ενώ κάποιοι εχθροί ήταν έτοιμοι να τους επιτεθούν, να μη φυλάξει κανένας το τείχος του Λολλιανού παρά μόνον εκείνος.

§ 164. Κυμαῖοι προσδοκῶντες ἔξ ἀποδημίας φίλον αὐτῶν ἀξιότιμον καὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἐν τῷ βαλανείῳ διὰ καθαροῦ ὕδατος τιμῆσαι, μίαν ἔχοντες κολυμβήθραν, ταύτην ὕδατος θερμοῦ καθαροῦ πλήσαντες ἐν μέσῳ αὐτῆς κάγκελλον τρητὸν ἔβαλον, ὅπως τὸ ἡμῖν τοῦ ὕδατος καθαρὸν τῷ προσδοκωμένῳ τηρῆται φίλῳ.

§ 165. Κυμαῖος ἐν τῷ κολυμβᾶν βροχῆς γενομένης διὰ τὸ μὴ βραχῆναι εἰς τὸ βάθος κατέδν.

§ 166. Κυμαῖος θυρίδας ἀγοράζων ἡρώτα, εἰ δύνανται πρὸς μεσημβρίαν βλέπειν.

§ 167. Κυμαῖος ὄνῳ <ἐπι>καθήμενος παρὰ κῆπον ὥδευεν. ἰδὼν οὖν κλάδον συκῆς ὑπ<ερ>έχοντα σύκων ὠρίμων πεπληρωμένον ἐπελάβετο τοῦ κλάδου. τοῦ δὲ ὄνου ὑπεκδραμόντος ἀπεκρεμάσθη, καὶ τοῦ κηπουροῦ ἐρωτήσαντος, τί ἐκεῖ ποιεῖ κρεμάμενος, ἔλεγεν· Ἐκ τοῦ ὄνου ἔπεσα.

§ 168. Κυμαῖος ἰδὼν πρόβατον συμπεποδισμένον καὶ οὕτω κειρόμενον εἶπεν· Εὐχαριστῶ τῷ κουρεῖ μου, ὅτι οὐδέποτε με δήσας ἔκειρεν.

§ 169. Κυμαῖος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀποδημήσαντος εἰς βαρὺ ἔγκλημα πεσὼν θανάτῳ κατεδικάσθη. ἀπὼν δὲ παρεκάλει πάντας, ἵνα ὁ πατὴρ μὴ γνῶ, ἐπεὶ μέλλει αὐτῷ θανασίμους πληγὰς ἐπιφέρειν.

164. Οι Κυμαίοι περιμέναν με ανυπομονησία έναν διακεκριμένο φίλο τους: Ήθελαν να τον τιμήσουν προσφέροντάς του ένα μπάνιο με καθαρό νερό στο λουτρό. Είχαν όμως μόνο μία στέρνα. Τη γέμισαν λοιπόν με καθαρό νερό και έβαλαν στη μέση της ένα κιγκλίδωμα για να διατηρηθεί το μισό νερό καθαρό για το φίλο που περίμεναν.

165. Ενώ κολυμπούσε ένας Κυμαίος, άρχισε να βρέχει, και για να μη βραχεί έκανε μακροβούτι.

166. Ένας Κυμαίος πήγε ν' αγοράσει παράθυρα και ρωτούσε αν μπορούσαν να δλέπουν προς το Νότο.

167. Ένας Κυμαίος πάνω σ' ένα γάιδαρο προχωρούσε δίπλα σ' έναν κήπο. Κάποια στιγμή είδε ένα κλαδί γεμάτο με ώριμα σύκα. Έδωσε λοιπόν μια και πιάστηκε από κει. Το γαϊδούρι όμως προχώρησε κι αυτός έμεινε να κρέμεται απ' το κλαδί. Όταν ο κηπουρός τον ρώτησε τι κάνει εκεί κρεμασμένος, του είπε: «Έπεσα απ' το γάιδαρο».

168. Ένας Κυμαίος, μόλις είδε ένα πρόβατο να το έχουν δέσει για να το κουρέψουν, είπε: «Ευχαριστώ τον κουρέα μου γιατί ποτέ δεν μ' έδεσε για να με κουρέψει».

169. Ένας Κυμαίος, ενώ έλειπε ο πατέρας του στα ξένα, έκανε ένα σοβαρό έγκλημα και καταδικάστηκε σε θάνατο. Βγαίνοντας απ' το δικαστήριο παρακαλούσε τους πάντες να μην το μάθει ο πατέρας του, γιατί θα τον χτυπούσε μέχρι θανάτου άμα γύριζε.

§ 170. Ὁ αὐτός, τινὸς αὐτῷ εἰπόντος ὅτι Ἑσύλησάς με – Μὴ ὑποστρέψω, <ἔφη>, ἔνθεν ἄπειμι, εἰ ἐσύλησα.

§ 171. Κυμαίου τις ἐπύθετο, ποῦ μένει Δρακοντίδης ὁ ῥήτωρ. ὁ δέ· Μόνος εἰμί, εἶπεν· εἰ δέ θέλεις, τήρει τὸ ἐργαστήριον, καὶ γὰρ ἀπελθὼν δείξω σοι.

§ 172. Κυμαῖος ἐπ' Ἀλεξανδρεία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀποθανόντος τὸ σῶμα τοῖς ταριχευταῖς δέδωκε. μετὰ δὲ χρόνον ἐξήτει αὐτὸ ἀπολαβεῖν. τοῦ δὲ ἔχοντος καὶ ἄλλα σώματα καὶ ἐρωτῶντος, τί σημεῖον ἔχει ἢ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θήκη, ἀπεκρίθη· Ἔδησεν.

§ 173. Κυμαῖος πύκτην ἰδὼν πολλὰ τραύματα ἔχοντα ἠρώτα, πόθεν ἔχει ταῦτα. τοῦ δὲ εἰπόντος· Ἐκ τοῦ μύρμηκος – ἔφη· Διὰ τί γὰρ χαμαὶ κοιμᾷ;

§ 174. Κυμαῖος μέλι ἐπίπρασκεν. ἐλθόντος δὲ τινος καὶ γευσάμενον καὶ εἰπόντος, ὅτι πάννυ καλόν, ἔφη· Εἰ μὴ γὰρ μῦς ἐνέπεσεν εἰς αὐτό, οὐκ ἂν ἐπώλουν.

§ 175. Κυμαῖον νοσοῦντα ἀπλήλπισεν ἰατρός. ὁ δὲ ὑγιάνας περιέκαμπε τὸν ἰατρόν. ἐρωτηθεὶς οὖν τὴν αἰτίαν ἀπεκρίνατο· Εἰπόντος σου, <ὅτι> ἀποθνήσκω, αἰσχύνομαι ζήσας.

170. Ο ίδιος, όταν κάποιος τον κατηγόρησε ότι τον είχε κλέψει, πήρε όρκο: «Να μην επιστρέψω από κει όπου θα καταφύγω, αν σε έχω κλέψει».

171. Κάποιος ρώτησε έναν Κυμαίο πού μένει ο ρήτορας Δρακοντίδης. Κι ο Κυμαίος αποκρίθηκε: «Μόνος είμαι. Αν θέλεις όμως, πρόσεχε το εργαστήριο κι εγώ θα βγω να σου δείξω πού μένει».

172. Ενός Κυμαίου ο πατέρας είχε πεθάνει στην Αλεξάνδρεια. Αυτός τότε έδωσε τη σορό του στους ταριχευτές. Μετά από καιρό ζήτησε να πάρει το ταριχευμένο σώμα. Ο ταριχευτής όμως, που είχε κι άλλα ταριχευμένα σώματα, τον ρώτησε τι σημάδι είχε το λείψανο του πατέρα του. Κι αυτός απάντησε: «Έβηχε».

173. Ένας Κυμαίος είδε έναν πυγμάχο γεμάτο ουλές και τον ρώτησε από πού τα είχε πάθει όλα αυτά. Αυτός απάντησε: «Απ' το μυρμήγκι». Κι ο Κυμαίος είπε: «Γιατί τέλος πάντων κοιμάσαι στο πάτωμα;»¹⁷

174. Ένας Κυμαίος πουλούσε μέλι. Κάποιος ήρθε, το δοκίμασε και είπε ότι είναι πολύ καλό. Ο Κυμαίος τότε είπε: «Πράγματι, εάν δεν έπεφτε ένα ποντίκι μέσα σ' αυτό, δεν θα το πουλούσα».

175. Ένας Κυμαίος ήταν βαριά άρρωστος και ο γιατρός του δεν του έδινε καμία ελπίδα. Ο Κυμαίος όμως έγινε καλά και απέφευγε τον γιατρό. Όταν ο γιατρός ζήτησε να μάθει το λόγο, ο Κυμαίος απάντησε: «Ντρέπομαι γιατί ζω, ενώ εσύ μου είπες ότι θα πεθάνω».

* § 176. Κυμαῖος ἰατρὸς ἄρρωστον τριταῖζοντα εἰς ἡμίτρι-
ταῖον περιστήσας τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ ἀπῆτει.

§ 177. Κυμαῖω ἰατρῷ σχολαστικός προσελθὼν εἶπε· Σο-
φιστά, ὅταν ἐκ τοῦ ὕπνου ἀναστῶ, ἐπὶ ἡμιώριον <--- μετὰ τὸ
ἡμιώριον> διύπνισον.

§ 178. Κυμαῖος ἰατρὸς ἀπεγνωσμένον ἄρρωστον ἐνημά-
τισεν, ἐκέλευσε δὲ τὰ ἐκκεχωρημένα <;> ἰδεῖν. τοῦ δὲ δείξα-
ντος καὶ εἰπόντος, ὅτι ἀπέθανεν, ὁ ἰατρὸς μεθ' ὅρκου ἀπε-
κρίνατο· Οὗτος εἰ μὴ ἐκλύσθῃ, ἐλάκησεν ἄν.

§ 179. Κυμαῖος ἰατρὸς τέμνων τινὰ δεινῶς ἀλγοῦντα καὶ
βοῶντα ἀμβλυτέραν σμίλην μετέλαβεν.

§ 180. Κυμαῖοι δύο ἰσχάδων κεράμια δύο ἐπρίαντο. τού-
των δὲ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον λανθάνων οὐκ ἐκ τοῦ ἰδίου, ἀλλ'
ἐκ τοῦ ἐτέρου κατήσθιεν. ὥς δὲ τοῖς ἀλλήλων κατεχρήσαντο,
ἕκαστος ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐπιστρέψας εὗρεν αὐτὸ κενόν, ἀλλήλων
οὖν ἐπιλαβόμενοι ἤγοντο ἐπὶ τὸν ἄρχοντα. διαγνοὺς δὲ ὁ
ἄρχων ἐκέλευσε τὰ κενώμενα ἀλλάξαι καὶ τὰς τιμὰς ἀλλή-
λοις ἀποδοῦναι.

§ 181. Ἐν Κύμῃ δημαγωγὸς ἐν ἐκκλησίᾳ κατηγορηθεὶς·
Ἄνδρες, ἔφη, πολῖται, εἰ μὲν κατεψευσμένοι μου τὰς διαβο-
λὰς εἰσιν οὗτοι, γένοιτο αὐτοῖς παρ' ὑμῶν καταγνωσθῆναι·

176. Ένας Κυμαίος γιατρός είχε έναν άρρωστο που έπασχε από τριταίο πυρετό.¹⁸ Όταν κατάφερε να τον κάνει ημιτριταίο, ζήτησε τη μισή αμοιβή του.

177. Το ίδιο με το 3.

178. Ένας Κυμαίος γιατρός έδωσε σ' έναν ξεγραμμένο ασθενή του ένα κλύσμα θέλοντας να δει τι θα 'δγαζε. Όταν κάποιος του τα 'δειξε και του είπε ότι ο ασθενής πέθανε, ο γιατρός απάντησε παίρνοντας όρκο: «Με κλύσμα ή χωρίς κλύσμα θα έσκαζε».

179. Ένας Κυμαίος γιατρός χειρουργούσε κάποιον κι αυτός πονούσε πολύ και φώναζε. Έτσι ο γιατρός πήρε ένα άλλο νυστέρι, λιγότερο κοφτερό.

180. Δύο Κυμαίοι αγόρασαν από ένα πανέρι ξερά σύκα. Κι ο ένας έτρωγε κρυφά απ' το πανέρι του άλλου και όχι απ' το δικό του. Μόλις τελείωσαν ο ένας τα σύκα του άλλου, κοίταξαν τα πανέρια τους και τα βρήκαν άδεια. Έτσι προσέφυγαν στον δικαστή αλληλοκατηρούμενοι. Κι εκείνος διέταξε να ανταλλάξουν τα άδεια πανέρια κι ο καθένας να δώσει στον άλλο τα λεφτά που είχε πληρώσει.

181. Στην Κύμη ένας δημαγωγός κατηγορήθηκε μπροστά στην Εκκλησία του Δήμου. «Συμπολίτες», είπε, «εάν αποδειχτεί ότι οι κατηγοροί μου λένε ψέματα, θέλω να τους απαγγείλετε κατηγορία. Αν όμως αποδειχτεί ότι εγώ έχω κάνει κάτι απ' αυτά για τα οποία με κατηγορούν,

εἰ δέ τι ἐγὼ τούτων πεποίηκα, πάντων ὑμῶν καθημένων ἐμοὶ μόνῳ τὸ θέατρον ἐπιπέσοι.

§ 182. Κυμαῖος ἄρχων τοιαῦτα κηρύγματα ἐκήρυξεν· Οἱ ἔφοροι μετὰ τὴν θυσίαν παραχρῆμα τὰς ἐαντῶν βύρσας ἀναφερέτωσαν πρὸς τὸν ἱερέα. Οἱ δὲ βουλευταί, ἔλθετε εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ μὴ βουλευέσθε. Οἱ δὲ μάγειροι τὰ ἴδια ὅστέα ὑπὲρ τὸ τεῖχος βαλλέτωσαν. Οἱ δὲ σκυτεῖς μικροὺς καλάποδας μὴ ἐχέτωσαν.

§ 183. Κυμαῖοι εἰς ψηφοφορίαν ἀπαντήσαντες καὶ γνόντες πολλοὺς ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων ἀπολειφθέντας, αἰτιωμένους τὴν ἀτραπὸν· Μὴ μωροί, ἔφασαν, ἐὰν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ μέλλον οὐκ ἐρχόμεθα;

§ 184. Κυμαῖος <ίατρος> τετρωμένην κεφαλὴν τέμνων ὑπτιον θείς τὸν πάσχοντα ὕδωρ εἰς τὸ στόμα ἐνέβαλεν, ἵνα ἴδῃ, πότε διὰ τοῦ χειρουργηθέντος ἐκρεύσει.

[§ 185.] Δυσκόλῳ ἱατρῷ προσελθὼν τις εἶπε· Σοφιστά, ἀνακεῖσθαι οὐ δύναμαι οὔτε ἐστάναι, ἀλλ' οὐδὲ καθῆσθαι. καὶ ὁ ἱατρός εἶπεν· Οὐδέν σοι λείπει ἢ κρεμασθῆναι.

§ 186. α: Δυσκόλῳ ἱατρῷ τις λέγει· Τί ποιήσω, ὅτι αἷμα κάθῃμαι καὶ χολάς; κάκεϊνος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· Ἐὰν καὶ τὰ ἔντερά σου ἐκβάλῃς ἐγὼ οὐ χολῶ.

β: Δυσκόλῳ ἱατρῷ λέγει τις· Τί ἐστίν, ὅτι αἷμα χέζω καὶ χολάς; κάκεϊνος ἔφη· Ἐὰν καὶ τὰ ἔντερά σου χέσης, ἐγὼ οὐ χολῶ.

τότε όλοι εσείς να μείνετε καθισμένοι στη θέση σας και το θέατρο να πέσει μόνο επάνω μου». ¹⁹

182. Ένας Κυμαίος δήμαρχος διακήρυξε κάποτε: «Οι έφοροι αμέσως μετά τη θυσία σας προσφέρουν τα δικά τους δέρματα στον ιερέα. Οι βουλευτές σας έρθουν στο βουλευτήριο και σας μη διαβουλευτούν. Οι μάγειρες σας πετάξουν τα δικά τους κόκαλα πάνω απ' το τείχος. Κι οι τσαγκάρηδες σας μην έχουν μικρά καλαπόδια».

183. Οι Κυμαίοι πήραν μέρος σε μια ψηφοφορία και ανακάλυψαν ότι πολλοί ψηφοφόροι από άλλες πόλεις δεν είχαν έρθει, με επιχείρημα τη μεγάλη απόσταση. «Θα 'μαστε μήπως ανόητοι», είπαν, «αν δεν έρθουμε κι εμείς στο μέλλον;»

184. Ένας Κυμαίος γιατρός που χειρουργούσε ένα τραυματισμένο κεφάλι τοποθέτησε τον τραυματία ανάσκελα και του έβαλε νερό στο στόμα για να δει πότε αυτό θα χυθεί απ' το χειρουργημένο μέρος.

185. Κάποιος επισκέφτηκε έναν άξεστο γιατρό και του είπε «Γιατρέ, δεν μπορώ ούτε να ξαπλώσω, ούτε να σταθώ όρθιος, ούτε να καθήσω». Και ο γιατρός είπε: «Τότε δεν σου μένει παρά να κρεμαστείς».

186. Κάποιος λέει σ' έναν άξεστο γιατρό: «Τι θα κάνω; Βγάζω αίμα και χολή». Κι εκείνος του είπε: «Και τα έντερά σου να θγάλεις, εγώ δεν θα στενοχωρηθώ».

* § 187. α: Δύσκολος ἰατρὸς ἑτερόφθαλμος ἡρώτα νοσοῦντα· Πῶς ἔχεις; ὁ δὲ εἶπεν· Ὡς βλέπεις. ὁ δὲ ἰατρὸς ἔφη· Ἐὰν ὡς ἐγὼ βλέπω ἔχῃς, τὸ ἡμισὺ σου ἀπέθανεν.

β: Δύσκολος ἰατρὸς ἑτερόφθαλμος ἄρρώστῳ ἔφη· Πῶς ἔχεις; ὁ δὲ· Ὡς βλέπεις. εἶπε δὲ ἑάν.

[§ 188.] Πρὸς δύσκολον ἰατρὸς προσελθὼν καὶ ἀψάμενος αὐτοῦ εἶπε· Κακὰ πυρέττεις. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Εἰ δύνασαι σὺ κρεῖττω πυρέττειν, ἰδοὺ κλίνην ἀναπεσὼν πύρεττε.

§ 189. α: Δύσκολος ἀστρολόγος παιδὸς νοσηροῦ γένεσιν λέγων, πολυχρόνιον αὐτὸν τῇ μητρὶ ὡς ἐπαγγειλάμενος ἦται τὸν μισθόν. τῆς δὲ εἰπούσης· Ἐλθόντι σοι αὖριον δώσω – ἔφη· Τί οὖν, ἐὰν τὴν νύκτα ἀποθάνῃ καὶ ἐγὼ τὸν μισθὸν ἀπόλλω;

β: Δύσκολος ἀστρονόμος παιδὸς νοσηροῦ γέννησιν εἰπὼν, πολυχρόνιον ἔσεσθαι ἐπαγγειλάμενος ἦται τὸν μισθόν. τῆς δὲ μητρὸς εἰπούσης· Αὖριον δώσω – Τί οὖν, ἔφη, ἐὰν τῇ νυκτὶ ἀποθάνῃ; ἐγὼ τὸν μισθὸν ἀπολέσω;

§ 190. α: Δυσκόλου κεράμιον μέλιτος ἀγοράσαντος καὶ ὑπὸ τινος ἐρωτηθέντος, πόσου ἠγόρασεν, καταστρέφων τὸ κεράμιον ἔλεγεν· Οὕτω μου ἐκχυθῇ τὸ αἶμα, ἐὰν εἴπω ὑμῖν.

β: Δύσκολος μέλιτος κεράμιον ἀγοράσας συνεχῶς ἡρωτᾷτο, πόσου ἠγόρασε. καταστρέφων οὖν τὸ κεράμιον ἔφη· Οὕτως χυθῇτω μου τὸ αἶμα, ἐὰν εἴπω ὑμῖν.

§ 191. Πρὸς δύσκολον ἄρρωστον ἰατρὸς προσελθὼν προσέταξε ψυχία μετὰ στρουθίου φαγεῖν. καὶ ὁ δύσκολος εἶπε· Πῶς δύναμαι εἰς τὸ κλουβίον εἰσελθεῖν, ἵνα φάγω μετὰ τοῦ στρουθίου τὰ ψυχίδια;

187. Κάποιος άξεστος γιατρός μονόφθαλμος ρώτησε κάποιον άρρωστο: «Πώς είσαι;» Κι ο ασθενής είπε: «Όπως με βλέπεις». Κι ο γιατρός τού λέει τότε: «Αν είσαι όπως με βλέπω, τότε το μισό σου έχει πεθάνει».

188. Ένας γιατρός επισκέφτηκε έναν άξεστο και μόλις τον άγγιξε του είπε: «Έχεις κακό πυρετό». Κι αυτός απάντησε: «Εάν εσύ μπορείς να έχεις καλύτερο πυρετό, να το κρεβάτι. Ξάπλωσε και κάνε πυρετό».

189. Ένας άξεστος αστρολόγος έφτιαξε το ωροσκόπιο ενός φιλάσθενου παιδιού. Είπε στη μητέρα του ότι θα ζήσει πολλά χρόνια και κατόπιν ζήτησε την αμοιβή του. Κι εκείνη του είπε: «Έλα αύριο και θα σου τη δώσω». Και ο αστρολόγος τότε αποκρίθηκε: «Τι δηλαδή, κι αν πεθάνει τη νύχτα το μωρό, εγώ θα χάσω την αμοιβή μου;»

190. Ένας άξεστος αγόρασε μια πήλινη γαβάθα μέλι. Όταν κάποιος τον ρώτησε πόσο το αγόρασε, εκείνος έσπασε τη γαβάθα κι είπε: «Έτσι να μου χυθεί το αίμα αν σας πω».

191. Ένας γιατρός επισκέφτηκε έναν άξεστο άρρωστο και του είπε να φάει ψίχουλα ψωμιού και σπουργίτι [σάπουνόχορτο]. Κι ο άξεστος είπε: «Πως μπορώ να μπω μέσα στο κλουδί για να φάω μαζί με το σπουργιτάκι τα ψίχουλα;»²⁰

§ 192. α: Δυσκόλου ταυλίζοντος κατεπέτασέ τις ἀργὸς καθήμενος. ὁ δὲ θυμούμενος ἠρώτησεν αὐτόν· Ποίας τέχνης; καὶ διὰ τί ἀργεῖς; ἐκείνου δὲ εἰπόντος ὅτι Ῥάπτῃς εἰμί, ἔργον δὲ οὐκ ἔχω – διαρρήξας αὐτοῦ τὸν χιτῶνα καὶ ἐπιδούς εἶπε· Λαβὼν ἐργάζου καὶ σιώπα.

β: Δυσκόλου ταυλίζοντος κατεπήδησε τις. ὁ δὲ θυμωθείς ἠρώτησεν, εἰ τέχνην οἶδε καὶ διὰ τί ἀργεῖ. τοῦ δὲ φήσαντος· Ῥάπτειν οἶδα, ἔργον δὲ οὐκ ἔχω – διαρρήξας τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ εἶπε· Λάβε καὶ ἐργάζου καὶ σιώπα.

§ 193. Δύσκολόν τις ἠρώτα· Ποῦ μένεις; ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκεῖθεν μεταβαίνω.

§ 194. Δυσκόλῳ τις ναυκλήρῳ ἀπαντήσας εἶπε· Τὸν ἐπίπλουν σου εἶδον ἐν Ῥόδῳ. κάκεινος ἀπεκρίνατο· Κάγῳ σου εἶδον τὸ ἦπαρα ἐν Σικελίᾳ.

§ 195. α: Δύσκολόν τις ἐξήτει. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Οὐκ εἰμί ὧδε. τοῦ δὲ γελάσαντος καὶ εἰπόντος· Ψεύδῃ τῆς γὰρ φωνῆς σου ἀκούω – εἶπεν· ὦ κάθαρμα, εἰ μὲν ὁ δοῦλός μου εἶπεν, εἵχες ἂν αὐτῷ πιστεῦσαι· ἐγὼ δέ σοι οὐ φαίνομαι ἀξιопιστότερος ἐκείνου εἶναι.

β: Δυσκόλῳ τις ἐφώνει· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Οὐκ εἰμί ἐγώ. τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι Ψεῦδος τῆς φωνῆς σου γὰρ ἀκούω – ἔφη· ὦ κάθαρμα, εἰ μὲν ὁ παῖς μου εἶπεν, ἐπέισθης ἂν ἐγὼ δὲ οὐ φαίνομαί σοι ἀξιопιστότερος εἶναι.

§ 196. α: Δύσκολος σκάλαν καταβαίνων σφαιεῖς κατέπεσε. τοῦ δὲ οἰκοκυροῦ εἰπόντος· Τίς ἐνὶ ἐκεῖ; ἀπεκρίνατο· Ἐγὼ τοῦ ἐνοικίου μου ἐλάκησα. τί πρὸς σέ;

192. Έναν άξεστο που έπαιζε τάβλι τον επέπληξε κάποιος που καθόταν και δεν έκανε τίποτα. Του είπε λοιπόν γεμάτος θυμό: «Ποια τέχνη γνωρίζεις; Γιατί δεν κάνεις τίποτα;» Κι εκείνος είπε: «Είμαι ράφτης, δεν έχω όμως δουλειά». Κι ο άλλος έσχισε το χιτώνα του και του τον έδωσε λέγοντάς του: «Πάρ' τον, δούλευε και σώπα».

193. Κάποιος ρώτησε έναν άξεστο: «Πού μένεις;» Κι αυτός είπε: «Εκεί που πάω».

194. Κάποιος συνάντησε έναν άξεστο καπετάνιο και του είπε: «Είδα τον επίπλου [τη σκέπη] σου στη Ρόδο». Κι εκείνος απάντησε: «Κι εγώ είδα το συκώτι σου στη Σικελία».²¹

195. Κάποιος χτύπησε την πόρτα ενός άξεστου. Κι ο άξεστος απάντησε: «Δεν είμαι δω». Τότε ο άλλος γέλασε και είπε: «Λες ψέματα. Ακούω τη φωνή σου». Ο άξεστος τότε συνέχισε: «Κάθαρμα, αν σου το 'λεγε ο δούλος μου, θα τον πίστευες. Εγώ δεν σου φαίνομαι περισσότερο αξιόπιστος από εκείνον;»

196. Ένας άξεστος, κατεβαίνοντας τη σκάλα του σπιτιού του, γλίστρησε κι έπεσε. Όταν τον ρώτησε ο νοικοκύρης τι γίνεται εκεί, απάντησε: «Εγώ έπεσα απ' το χώρο που νοικιάζω. Τι σε νοιάζει εσένα;»²²

β: Δύσκολος ἀπὸ σκάλας καταβαίνων ἔπεσε. τοῦ δὲ αὐθέντου εἰπόντος· Ἐκεῖ τίς ἔπεσεν; ἔφη· Ἐγὼ τοῦ ἐνοικίου μου. τί πρὸς σέ;

§ 197. Δυσκόλῳ τις συγκλητικῶ ἔλεγε· Μικρόν σε ποθῶ ἰδεῖν καὶ συντυχεῖν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Κἀγὼ σὲ ἰδεῖν θέλω τυφλὸν καὶ χωλόν.

* § 198. Ἀφυῆς γραμματικὸς ἐρωτηθεὶς· Πῶς δεῖ λέγειν, τοῖς δύο ἢ τοῖς δυσί; ὁ δὲ τὴν χεῖρα προτείνας τοὺς δύο ὑπεδείκνυε δακτύλους.

* § 199. Ἀφυῆς γραμματικὸς ἐρωτηθεὶς· Ἡ μήτηρ Πριάμου τίς ἐκαλεῖτο; ἀπορῶν ἔφη· Ἡμεῖς κατὰ τιμὴν κυρίαν αὐτὴν καλοῦμεν.

* § 200. Ἀφυῆς κουρεὺς τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πληττομένοις ἔμπλαστρα προσετίθει. ἐνὸς δὲ αἰτιασαμένου αὐτὸν ἔφη· Ἀχάριστε, μάτην ἀγανακτεῖς· ἐνὸς γὰρ δηναρίου ξυράμενος τεσσάρων δηναρίων ἔμπλαστρα ἔλαβες.

§ 201. Ἀφυῆς μαθητὴς κακῶς τινα κείρας καὶ παρωνυχίδας ποιήσας καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ὀνυχιζομένου ἀπωσθεὶς ἀνεβόησεν· Ἐπιστάτα, τί οὐκ ἀφίησ<ί> με μαθεῖν;

§ 202. Ἀφυῆς μαθητὴς ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου κελευσθεὶς ὀνυχῖσαι οἰκοδεσπότην ἐδάκρυσε. τοῦ δὲ τὴν αἰτίαν ἐρωτήσα-

197. Κάποιος συνάντησε έναν άξεστο συγκλητικό και του είπε: «Ήθελα να σε δω και να σου μιλήσω λίγο». Κι εκείνος απάντησε: «Κι εγώ ήθελα να σε δω τυφλό και κουτό».

198. Ρώτησαν έναν ανόητο δάσκαλο: «Τι πρέπει να λέμε: “τοις δύο” ή “τοις δυσί”;» Κι εκείνος σήκωσε το χέρι του με τα δύο δάχτυλά του τεντωμένα.

199. Έναν ανόητο δάσκαλο τον ρώτησαν: «Πως λεγόταν η μητέρα του Πριάμου»; Αυτός βρέθηκε σε αμηχανία και είπε: «Εμείς πάντως την αποκαλούμε, κατά τα δέοντα, κυρία».

200. Ένας ατζαμής κουρέας έβαζε σ' όσους τραυμάτιζε έμπλαστρα. Κάποιος όμως τον κατηγορήσε κι αυτός του είπε: «Αχάριστε, αγανακτείς χωρίς λόγο. Γιατί ενώ το ξύρισμα κάνει ένα δηνάριο, εσύ πήρες έμπλαστρα τεσσάρων δηναρίων».

201. Ένας ατζαμής μαθητευόμενος κουρέας κούρεψε άσχημα κάποιον κι ύστερα γέμισε παρωνυχίδες τα δάχτυλά του, καθώς πάσχιζε να του κόψει τα νύχια. Γι' αυτό ο άλλος τον έσπρωξε πέρα. Κι ο μαθητευόμενος κουρέας φώναξε: «Αφεντικό, γιατί δεν μ' αφήνεις να μάθω;»

202. Ένα αφεντικό έδωσε διαταγή σ' έναν ατζαμή μαθητευόμενο να περιποιηθεί τα νύχια ενός κυρίου. Τότε ο νεαρός μαθητευόμενος έβαλε τα κλάματα. Όταν ο κύριος ρώτησε να μάθει την αιτία, ο νεαρός είπε: «Φοβάμαι γι'

ντος ἔφη· Φοβοῦμαι καὶ κλαίω· μέλλω γὰρ τραυματίσαι σε, καὶ παρωνυχίδας ποιήσεις, καὶ τύψει με ὁ ἐπιστάτης.

* § 203. Ἀφνεῖ μάντει προσελθὼν τις ἐξ ἀποδημίας ἀνιὼν ἡρώτα περὶ τῶν οἰκείων. ὁ δὲ εἶπεν· Ὑγιαίνουσι πάντες, καὶ ὁ πατήρ σου. τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι· Ὁ πατήρ μου δέκατον ἔτος ἔχει ἀφ' οὗ ἀπέθανεν – ἀπεκρίνατο· Οὐδὲν γὰρ οἶδας τὸν κατὰ ἀλήθειάν σου πατέρα.

§ 204. Ἀφνὴς μαθηματικὸς παιδίου γένεσιν λέγων εἶπεν· Οὗτος ἔσται ῥήτωρ, εἴτα ἔπαρχος, εἴτα ἡγεμὼν. τεθνηκότος οὖν τοῦ παιδὸς τούτου ἡ μήτηρ ἀπαντήσασα εἶπεν· Ὅν ἐλεγες ῥήτορα ἔσεσθαι καὶ ἄρχοντα καὶ ἡγεμόνα, ἀπέθανεν. ὁ δὲ ἔφη· Μὰ τὴν αὐτοῦ μνήμην, ἐὰν ἐξησε, πάντα ταῦτα ἂν ἐγένετο.

§ 205. Ἀφνεῖ μάντει προσελθὼν τις ἡρώτα, εἰ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐξ ἀποδημίας ἦξει. ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι οὐκ ἔρχεται. ὥς δὲ ἔμαθε μεθ' ἡμέρας παραγενόμενον αὐτόν, ἔφη· Οὐδὲν αὐτοῦ ἀχρωμότερον.

§ 206. Ἀφνὴς μαθη<μα>τικὸς μοιρολογῶν τινα ἔφη· Οὐκ ἦν σοι κατὰ γένος τεκνώσαι. τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι Ἑπτὰ παιδας ἔχω – εἶπεν· Οὐκοῦν πρόσεχε αὐτοῖς.

αυτό κλαίω. Γιατί θα σε τραυματίσω και παρωνυχίδες θα κάνεις και θα με χτυπήσει το αφεντικό».

203. Κάποιος, μόλις γύρισε από ταξίδι, ρώτησε έναν ατζαμή μάντη για τους συγγενείς του. Κι αυτός είπε: «Όλοι είναι καλά. Το ίδιο και ο πατέρας σου». «Μα ο πατέρας μου έχει δέκα χρόνια που πέθανε», απάντησε ο άλλος. «Δεν ξέρεις τίποτε για τον αληθινό πατέρα σου», είπε ο μάντης.

204. Ένας ανίκανος αστρολόγος έφτιαξε το ωροσκόπιο ενός νεογέννητου: «Θα γίνεις ρήτορας, έπειτα έπαρχος, έπειτα ηγεμόνας». Το παιδάκι όμως πέθανε. Όταν συνάντησε η μάνα του παιδιού τον αστρολόγο, του είπε: «Αυτός που έλεγες ότι θα γίνει ρήτορας και άρχοντας και ηγεμόνας πέθανε». Κι εκείνος απάντησε: «Μα τη μνήμη μου, αν ζούσε θα γίνονταν όλα αυτά».

205. Κάποιος πήγε σ' έναν ατζαμή μάντη και τον ρώτησε αν θα επέστρεφε ο εχθρός του από ένα ταξίδι. Κι αυτός είπε ότι δεν θα ερχόταν. Μετά από μερικές όμως μέρες όμως ο άνθρωπος έμαθε ότι ο άλλος είχε έρθει. Τότε είπε ο μάντης: «Δεν υπάρχει τίποτα πιο ξεδιάντροπο απ' αυτό».

206. Ένας ατζαμής αστρολόγος έφτιαξε το ωροσκόπιο κάποιου και του είπε: «Δεν είναι γραφτό να γίνεις πατέρας». Κι όταν ο άλλος του είπε: «Μα έχω ήδη επτά παιδιά», ο μάντης απάντησε: «Τότε λοιπόν να τα προσέχεις».

§ 207. Ἀφύης μάντις ἐμπεσὼν εἰς πολεμίους καὶ εἰπὼν ὅτι Μάντις εἰμί – μελλούσης πρὸς ἀντιπάλους μάχης συνάπτεσθαι· Νικήσετε, εἶπε, τοὺς πολεμίους, ἐὰν τὰς ἐξόπιοντες τρίχας τῶν κεφαλῶν ὑμῶν ἐν τῇ παρατάξει τῆς μάχης μὴ βλέψωσιν.

[§ 208.] Δειλὸς ἐρωτηθεὶς· Ποῖα τῶν πλοίων ἀσφαλέστερα, τὰ μακρὰ ἢ τὰ στρογγύλα; ἔφη· Τὰ νενεωλκημένα.

[§ 209.] Δειλὸς κυνηγὸς συνεχῶς τὴν νύκτα ὑπὸ ἄρκτου διωκόμενος ἐν ὕπνῳ, κύνας μισθωσάμενος μετ' αὐτοῦ ἐκοίμιζεν.

§ 210. Δειλῷ πύκτηι λέγει τις· Μετὰ τίνος ἔχεις πυκτεῦσαι; κάκει<νος> τὸν ἀντίπαλον ὑποδείξας ἔφη· Μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦδε.

§ 211. Δειλὸς πύκτης συνεχῶς ὑπὸ ἀντιδίκου κοσκινιζόμενος ἀνεβόησε· Δέομαι ὑμῖν ἅμα πᾶσιν.

§ 212. Δειλὸς πύκτης χωρίον ἀγοράζων κατηρώτα τοὺς ἐντοπίους, μὴ ἔχει μύρμηκας.

§ 213. α: Ὀκνηρῶν δύο ὁμοῦ κοιμωμένων εἰσελθὼν τις κλέπτης τὸν σάγον ὑποσύρας ἔκλειψε. τοῦ δὲ ἐνὸς αἰσθημένου καὶ πρὸς τὸν ἕτερον εἰπόντος· Ἀναστὰς φθάσον τὸν κλέψαντα τὸν σάγον – εἶπεν· Ἄφες· ὅταν ἔλθῃ ἐπαῖραι τὴν στήλην, κρατοῦμεν αὐτόν.

β: Ὀκνηρῶν δύο κοιμωμένων εἰσελθὼν τις κλέπτης τὸ σαγίον αὐτῶν ἔλαβε. τοῦ δὲ ἐνὸς νοήσαντος καὶ εἰπόντος πρὸς

207. Ένας ατζαμής μάντης έπεσε στα χέρια των εχθρών και τους είπε ότι είναι μάντης. Όταν αργότερα επρόκειτο να δώσουν μάχη με τους αντιπάλους τους, είπε: «Θα νικήσετε τους εχθρούς, εάν αυτοί δεν έλέπουν στη διάρκεια της μάχης τις τρίχες στο πίσω μέρος των κεφαλιών σας».

208. Ρώτησαν ένα δειλό: «Ποια πλοία είναι πιο ασφαλή, τα μακρόστενα ή τα φαρδιά;»²³ – «Τα τραδηγμένα στη στεριά», απάντησε.

209. Έναν δειλό κυνηγό τον κυνηγούσε συνεχώς τη νύχτα στον ύπνο του μια αρκούδα. Κι αυτός αγόρασε σκυλιά και τα έβαζε να κοιμούνται μαζί του.

210. Κάποιος λέει σ' έναν δειλό πυγμάχο. «Με ποιον θα πυγμαχήσεις;» Κι εκείνος έδειξε τον αντίπαλό του και είπε: «Μ' αυτόν εδώ, τον κύριο μου».

211. Ένας δειλός πυγμάχος που δεχόταν βροχή τα χτυπήματα απ' τον αντίπαλό του φώναζε: «Έλεος, όλοι εσείς!»

212. Ένας δειλός πυγμάχος, όταν αγόρασε ένα χωράφι, ρωτούσε τους ντόπιους αν έχει μυρμήγκια²⁴.

213. Δύο τεμπέληδες κοιμούνταν μαζί, όταν κάποιος κλέφτης μπήκε στο δωμάτιό τους, τράβηξε το σκέπασμα και τους το έκλεψε. Μόλις ο ένας το κατάλαβε, είπε στον άλλον: «Σήκω, να προλάβεις τον κλέφτη. Μας πήρε το σκέπασμα!» Κι ο άλλος είπε: «Άφησέ τον. Όταν έρθει να πάρει και το στρώμα, τότε θα τον πιάσουμε».

τὸν ἕτερον· Ἀνάστα, διώξον αὐτόν – ἔφη· Ἔφες· ὅταν ἔλθῃ λαβεῖν τὴν τύλῃν, κρατοῦμεν αὐτόν οἱ δύο.

§ 214. α: Ὀκνηρῷ υἱῷ ἐκέλευσεν ὁ πατὴρ εἰς τὸν γείτονα ἀπελθεῖν καὶ χρήσασθαι ἀξίνῃν. ὁ δὲ ἔφη· Οὐ δίδει. τοῦ δὲ πατρὸς ἐπιμένοντος ἀπεκρίνατο· Ἐγὼ εἰμι ὁ γείτων καὶ ἀξίνῃν οὐκ ἔχω.

β: Ὀκνηρῷ υἱῷ ἐπέταξεν ὁ πατὴρ ἀπελθεῖν εἰς τὸν γείτονα καὶ χρήσασθαι ἀξίνῃν. ὁ δὲ ἔφη· <...> Ἐγὼ εἰμι ὁ γείτων, ἀξίνῃν οὐκ ἔχω.

§ 215. α: Ὀκνηρὸς ὀκνηρῷ δηνάριον ἐχρεώσται. ὑπαντήσας δὲ αὐτῷ ἦται τὸ δηνάριον. τοῦ δὲ εἰπόντος· Ἐκτεινόν σου τὴν χεῖρα καὶ λῦσόν μου τὸ μάπουλον καὶ ἄρον τὸ δηνάριον – ἐκεῖνος ἔφη· Πορεύου ἔνθεν· οὐδέν μοι χρεωστεῖς.

β: Ὀκνηρὸς ὀκνηρῷ ᾧφειλε δηνάριον. ὑπαντηκῶς δὲ αὐτὸν ἦται τὸ δηνάριον. ὁ δὲ φησιν· Εἰς τὸ μάπουλόν μου δέδεται· λύσας ἄρον. ὁ δέ· Ἀπελθε, φησίν, ἐπληρώθην.

§ 216. Φθονερὸς εἰς γναφεῖον εἰσελθὼν καὶ μὴ θέλων οὐρῆσαι ἀπέθανεν.

§ 217. Φθονερὸς οἰκοδεσπότης τοὺς ἐνοίκους ἰδὼν εὐτυχοῦντας ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐξεδίωξεν.

§ 218. Φθονερὸς ἰδὼν τὸν γείτονα θηριομαχοῦντα λέγει τῷ κυβερνήτῃ· Ἄρκος.

214. Ένας πατέρας ζήτησε απ' τον τεμπέλη γιο του να πάει στον γείτονα και να δανειστεί την αξίνα του. Κι ο γιος είπε: «Δεν τη δίνει». Όταν ο πατέρας επέμενε, τότε αυτός απάντησε: «Εγώ είμαι ο γείτονας και δεν έχω αξίνα».

215. Ένας τεμπέλης είχε δανείσει ένα δηνάριο σ' έναν άλλο τεμπέλη. Μόλις τον συνάντησε, του ζήτησε το δηνάριο. Κι ο άλλος του είπε: «Άπλωσε το χέρι σου, λύσε το μαντίλι που έχω στην τσέπη και πάρε το δηνάριο». Τότε εκείνος του είπε: «Συνέχισε το δρόμο σου. Δεν μου χρωστάς τίποτα».

216. Ένας φθονερός μπήκε σ' ένα γραφείο, δεν μπορούσε να κατουρήσει και γι' αυτό πέθανε.²⁵

217. Ένας φθονερός ιδιοκτήτης, μόλις είδε τους νοικά-ρηδές του να ευτυχούν, τους έδιωξε απ' το σπίτι του.

218. Ένας φθονερός, μόλις είδε κάποιον γείτονά του να παλεύει με ζώα στην αρένα,²⁶ είπε στον αρμόδιο αξιωματούχο: «Μια αρκούδα!»

§ 219. Ἄλλος διὰ δειλίαν ἐπέγραψεν ἐπὶ τοῦ μετώπου· Ὁ τόπος τῶν καιριῶν. παιόμενος οὖν συνεχῶς εἶπε πρὸς τοὺς παρόντας· Μὴ τι οὗτος γράμματα οὐκ οἶδεν καὶ ἀναιρεῖ με;

§ 220. Δειλὸς πύκτης συνεχῶς παιόμενος ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου ἀνεβόησε· Δέομαι ὑμῶν, μὴ πάντες ὁμοῦ.

* § 221. Λιμόξης ἑλμοξήρῳ θυγατέρα ἐκδιδούς καὶ ἐρωτώμενος, τί αὐτῇ δίδωσιν εἰς προῖκα· Οἰκίαν, ἔφη, δίδωμι, ἧς αἱ θυρίδες εἰς τὸ ἄρτοκοπεῖον βλέπουσιν.

§ 222. α: Λιμόξης παιδοτρίβης ἰδὼν ἄρτον κρεμάμενον εἶπε· Καταβαίνεις; ἀπαγγέλλεις; ἢ ἀναβαίνω καὶ ἀπαρτίζω σε.

β: Λιμόξης παιδαγωγὸς ἰδὼν ἄρτον ἐν τινὶ ὕψει κρεμάμενον εἶπε· Καταβαίνεις καὶ ἀπαγγέλλεις; ἢ ἀναβαίνω <καὶ> ἀπαρτίζω σε.

§ 223. α: Λιμόξης ἰατρὸς ἰδὼν ἄρτον εἰς τρύπην κείμενον ἐκουρτικὸν ἔμπλαστρον ἐπέθηκεν.

β: Λιμόξης ἰατρὸς ἰδὼν ἄρτον διὰ τινος τρύπης ἐκουρτικὸν ἔμπλαστρον ἐτίθει.

§ 224. Λιμόξην ἄρρωστον ἰατρὸς ἐπισκεψάμενος ἐκέλευσεν ἄλλα αὐτῷ εἰς πόμα γενέσθαι. εἰ δὲ μὴ εὖροι ἄλλα, ποιῆσαι αὐτῷ ὁμοίως τράγον. ὁ δὲ λιμόξης ἔφη· Ἐὰν μὴ εὖρω τράγον, φάγω δύο ἐρίφια.

§ 225. α: Λιμόξης ἰδὼν ἄρτον ἐν ὑπερθύρῳ κείμενον εἶπε· Θεέ, ἢ ἐμὲ ὕψωσον ἢ ἐκεῖνον ταπείνωσον.

219. Κάποιος άλλος, εξαιτίας της δειλίας του, έγγραψε πάνω στο μέτωπό του: «Εδώ είναι ο τόπος των ζωτικών μου οργάνων». Καθώς δεχόταν συνέχεια πολλά χτυπήματα, είπε σ' όσους βρίσκονταν εκεί: «Μήπως αυτός δεν ξέρει γράμματα και με σκοτώσει;»

220. Ένας δειλός πυγμάχος δεχόταν συνέχεια χτυπήματα απ' τον αντίπαλό του και φώναξε: «Σας παρακαλώ, μη με χτυπάτε όλοι μαζί!»

221. Ένας αχόρταγος έδινε την κόρη του σ' έναν άλλο αχόρταγο κι όταν τον ρώτησαν τι προίκα της δίνει, είπε: «Της δίνω σπίτι του οποίου οι πόρτες βλέπουν σε φούρνο».

222. Ένας αχόρταγος παιδαγωγός είδε ένα ψωμί να κρέμεται και είπε: «Θα κατέβεις; Θα πεις το μάθημα ή θ' ανέβω και θα σου μάθω ένα άλλο;»

223. Ένας αχόρταγος γιατρός είδε ένα ψωμί σε μια τρύπα, έβαλε πάνω του ένα διζικάντι.²⁷

224. Ένας γιατρός επισκέφτηκε έναν αχόρταγο άρρωστο και του συνέστησε να δάξει όσπρια σ' ό,τι έπινε. Κι αν δεν έβρισκε όσπρια, ας έβαζε τράγο.²⁸ Κι ο αχόρταγος είπε: «Αν δεν βρω τράγο, θα φάω δυο κατσίκια».

225. Ένας αχόρταγος είδε ένα ψωμί πάνω σ' ένα υπέρθυρο και είπε: «Θεέ μου, ή εμένα ψήλωσε ή εκείνο χαμήλωσε».

6: Λιμόξηρος ἰδὼν ἄρτον ἐν ὑπερθ<ύ>ρω κείμενον ἔφη· Κύριε, ἢ ἐκεῖνον ταπείνωσον ἢ ἐμέ ἐξάλειψον.

§ 226. Λιμόξηρος ἀπελθὼν εἰς κηπουρὸν ἔδωκε τέσσαρα δηνάρια, ἵνα σῦκα, ὅσα θέλει, φάγη. τοῦ δὲ καταφρονήσαντος καὶ εἰπόντος· Ἀπὸ τῶν παρακειμένων δένδρων φάγε, ὅσα δύνασαι – ἀνελθὼν εἰς μεγάλα<ς> συκᾶ<ς> καὶ ἀπὸ κορυφῆς ἀρξάμενος πάντα κατήσθιε. μετὰ δὲ πολλὴν ὥραν ἀναμνησθεὶς ὁ κηπουρὸς ἐπεξήτει αὐτόν. ὥς δὲ εἶδεν εἰς ὕψος σαλεύοντα τοὺς κλάδους καὶ ἐσθίοντα, ἀγανακτήσας εἶπε· Κάτω ἐστὼς οὐκ ἡδύνω ἐκ τῶν ἐπικεμένων κλάδων φαγεῖν; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἐκεῖνα, ὥς καταβαίνω, τρώγω.

§ 227. Λιμόξηρος ἀρτοπράτη προσελθὼν ἥτει δοῦναι δηνάρια δύο, ἵνα ἄρτου χορτάσῃ. τοῦ δὲ λογισαμένου ἕνα ἄρτον τούτῳ ἀρκέσειν <καὶ> λαθόντος τὰ δηνάρια ἥρξατο τρώγειν. ὁ δὲ τοῦ κοφίνου ἀρξάμενος ἐστὼς τὸ ἥμισυ ἔφαγε. τοῦ δὲ ἀρτοπράτου θαμβηθέντος καὶ εἰπόντος ὅτι Κάθισον καὶ οὕτως φάγε – ἀπεκρίνατο· Τοὺς ἐν τῷ κοφίνῳ ἄρτους δούλομαι ἐστὼς φαγεῖν, τοὺς δὲ ἐν τῇ προβολῇ καθήμενος.

* § 228. Λιμόξηρος κωμωδίας ὑποκριτῆς τὸν ἀγωνοθέτην πρὸ τοῦ εἰσελθεῖν ἄριστον ἥτει. τοῦ δὲ ἐπιζητοῦντος, διὰ τί προαριστῆσαι θέλει· Ἴνα, ἔφη, μὴ ἐπιорκήσω λέγω<ν> ἐγὼ> μὲν ἡρίστησα νῆ τὴν Ἄρτεμιν μάλ' ἡδέως.

§ 229. α: Μεθύσῃ ἐν καπηλείῳ πίνοντι ἐπιστάς τις ἔφη· Ἡ γυνή σου ἀπέθανεν. ὁ δὲ ἀκούσας πρὸς τὸν κάπηλον ἔφη· Οὐκοῦν, αὐθέντα, ἐκ τοῦ μελανοῦ κέρασον.

226. Ένας αχόρταγος πήγε σ' έναν κηπουρό και του έδωσε τέσσερα δηνάρια για να φάει όσα σύκα ήθελε. Εκείνος, χωρίς να του δώσει σημασία, του είπε: «Απ' τα κοντινά δέντρα φάε όσα μπορείς». Ο αχόρταγος ανέθηκε λοιπόν σε κάτι μεγάλες συκιές και αρχίζοντας απ' την κορυφή έτρωγε όλα τα σύκα. Μετά από πολλή ώρα τον θυμήθηκε ο κηπουρός και τον αναζήτησε. Μόλις τον είδε να σουνά σε μεγάλο ύψος τα κλαδιά και να τρώει, αγανάκτησε και του είπε: «Δεν μπορούσες να στέκεσαι κάτω και να τρως απ' τα χαμηλά κλαδιά;» Κι αυτός απάντησε: «Εκείνα θα τα φάω μόλις κατέβω κάτω».

227. Ένας αχόρταγος πήγε σ' έναν φούρναρη και του έδωσε τέσσερα δηνάρια για να φάει ψωμί μέχρι να χορτάσει. Αυτός σκέφτηκε ότι θα του έφτανε ένα ψωμί, πήρε τα λεφτά, κι έτσι ο αχόρταγος άρχισε να τρώει. Αρχίζοντας μάλιστα απ' το κοφίνι και μένοντας όρθιος, έφαγε το μισό. Ο φούρναρης έμεινε έκπληκτος και του είπε: «Κάθισε, καημένε, και φάε». Κι ο αχόρταγος απάντησε: «Τα ψωμιά που είναι στο κοφίνι θέλω να τα φάω όρθιος, ενώ εκείνα που είναι στο ράφι καθιστός».

228. Ένας αχόρταγος που ήταν κωμικός ηθοποιός ζητούσε από τον αγωνοθέτη να φάει πριν δγει στη σκηνή. Κι ο αγωνοθέτης τότε τον ρώτησε γιατί θέλει να φάει πριν δγει να παίξει. Κι εκείνος απάντησε: «Για να μην επιορκήσω όταν θα πω: “Εγώ, μα την Άρτεμη, έφαγα πολύ καλά”».²⁹

229. Κάποιος πάει και λέει σ' έναν μέθυσο σ' ένα καπηλειό: «Η γυναίκα σου πέθανε». Κι αυτός μόλις το άκου-

β: Σχολαστικῶ ἐν καπηλείῳ πίνοντι ἐπιστάς τις εἶπεν· Ἡ γυνή σου ἀπέθανεν. ὁ δὲ ἔφη· Οὐκοῦν, πραγματευτά, μέλαινα οἶνόν μοι κέρνα.

[§ 230.] Μέθυσος ὀνειδιζόμενος ὑπό τινος, ὅτι πολλὰ πίνων οὐ φρονεῖ, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ οἶνου καλῶς βλέπειν μὴ δυνάμενος ἀπεκρίνατο· Ἐγὼ μεθύω ἢ σὺ ὁ δύο ἔχων ὄψεις;

§ 231. α: Μέθυσος ἀτυχῆς ἀμπελῶνα κτησάμενος τῷ τρυγητῷ ἀπέθανεν.

β: Ἀτυχῆς μέθυσος ἀμπελῶνα κληρονομήσας ἐν καιρῷ τοῦ τρυγητοῦ ἀπέθανεν.

§ 232. Μέθυσος καπηλεῖον ἀνοίξας εἰς τὸ πρόθυρον ἄρκτον ἔδραμεν.

§ 233. Ὁζόστομος θέλων ἰδίῳ θανάτῳ ἀποθανεῖν περικαλυψάμενος ἔχασμάτο.

[§ 234.] Ὁζόστομος συνεχῶς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καταφιλῶν ἔλεγεν· Ἡ κυρία μου, ἢ Ἥρα μου, ἢ Ἀφροδίτη μου. κακέϊνή ἀποστρεφομένη ἔλεγεν· Ὁζεύς μου, ὀζεύς μου.

§ 235. Ὁζόστομος κωφῷ ὑπαντήσας ἔλεγε· Χαῖρε – κακέϊνος εἶπε· Φῦ. τοῦ δὲ εἰρηκότος· Τί γὰρ εἶπον; ἔφη· Ἐβδεδασας.

§ 236. Ὁζόστομος τὴν γυναῖκα ἡρώτα λέγων· Κυρία, τί με μισεῖς; κακέϊνή ἀπεκρίνατο λέγουσα· Ὅτι σὺ με φιλεῖς.

σε είπε στον ταβερνιάρη: «Λοιπόν, αφεντικό, κέρασέ μας απ' το μαύρο κρασί».

230. Έναν μέθυσο τον κατηγορούσε κάποιος ότι πίνει πολύ και δεν σκέφτεται σωστά. Κι ο μέθυσος, που δεν μπορούσε να δει καλά απ' το ποτό, του λέει: «Εγώ είμαι μεθυσμένος ή εσύ που έχεις δύο πρόσωπα;»

231. Ένας άτυχος μέθυσος κληρόνομησε ένα αμπέλι και πέθανε τον καιρό του τρύγου.

232. Ένας μέθυσος άνοιξε ένα καπηλειό και έδωσε στην πόρτα του μια αρκούδα.

233. Ένας με δύσοσμη αναπνοή ήθελε ν' αυτοκτονήσει. Τύλιξε λοιπόν ένα σεντόνι γύρω απ' το κεφάλι του και άρχισε να αναπνέει δυνατά.

234. Ένας με δύσοσμη αναπνοή φιλούσε συνέχεια τη γυναίκα του με πάθος και έλεγε: «Η κυρά μου, η Ήρα μου, η Αφροδίτη μου». Κι εκείνη τον αποστρεφόταν και έλεγε: «Οξεύς [Ω Ζευς] μου, οξεύς μου!»³⁰

235. Ένας με δύσοσμη αναπνοή συνάντησε έναν κουφό και του είπε: «Γεια σου». Κι εκείνος είπε: «Πφφφ!» Τότε ο άλλος ρώτησε: «Γιατί, τι είπας;» – «Έκλασες», απάντησε ο κουφός.

236. Ένας με δύσοσμη αναπνοή ρωτούσε τη γυναίκα του: «Κυρά μου, γιατί με μισείς;» Κι εκείνη απάντησε: «Γιατί με φιλάς».

* § 237. Ὁζόστομος ἰατρῶ ὑπαντήσας λέγει· Κύριέ μου, ἴδε· ἡ σταφυλή μου κατέβη. καὶ χανόντος ὁ ἰατρὸς ἀποστρεφόμενος ἔλεγεν· Οὐχὶ ἡ σταφυλή σου κατέβη, ἀλλ' ὁ κῶλός σου ἀνέβη.

§ 238. Ὁζόστομος τὸ τέκνον αὐτοῦ κολακεύων, μασώμενος ἐνεβρωμάτισεν αὐτό. τὸ δὲ ἀποστρεφόμενον ἔλεγεν· Οὐ θέλω τατὰ κακά.

§ 239. Ὁζόστομος λουκάνικον ὀπτῶν καὶ ἐπὶ πολὺ προσφυσῶν, ἡνίκα αὐτὸ ἀπειργάσατο, αὐτὸς συνεχῶς βδέων οὐκ ἐπιστεύετο.

§ 240. Ὁζόστομος ἀπελθὼν εἰς ὀπωροπώλην ἡρώτα· Ἐχεις, κῦρι, σχάδας; ὁ δὲ ἀποστραφεὶς· Οὐδὲ φοινίκια ἔχω.

§ 241. α· Νεανίσκος τραγωδὸς ἡγαπήθη ὑπὸ γυναικῶν δύο, ὄζοστόμου καὶ ὄζοχρώτου. καὶ τῆς μιᾶς λεγούσης· Δός μοι, κῦρι, φιλήματα – τῆς δὲ ἄλλης· Δός μοι, κῦρι, περιπλοκάς – ἐκεῖνος ἀνεβόησεν·

Οἶμοι, τί δράσω; δυσὶ κακοῖς μερίζομαι.

β· Εὐτράπελος τραγωδὸς ὑπὸ δύο ἡγαπᾶτο γυναικῶν, ὄζοστόμου καὶ εὐοχνώτου. καὶ τῆς μὲν εἰπούσης· Δός μοι φίλημα – τῆς δὲ εἰπούσης· Δός μοι περιπλοκάς – ἀνεβόησεν·

Οἶμοι, τι δράσω; δυσὶ κακοῖς μερίζομαι.

242. Ὁζόστομος καὶ ὄζοχρωτος, ὁμοῦ ἐν θεάτρῳ καθεζομένων, συνέβη μέσον αὐτῶν κατὰ τύχην νεανίσκον καθε-

237. Ένας με δύσοσμη αναπνοή συνάντησε κάποιον γιατρό και του είπε: «Γιατρέ μου, κοίταξε, κατέβηκε η σταφυλή μου». Και μόλις άνοιξε το στόμα του, ο γιατρός έστρεψε αλλού το πρόσωπό του και είπε: «Δεν κατέβηκε η σταφυλή σου, αλλά ανέβηκε ο κώλος σου».

238. Ένας με δύσοσμη αναπνοή κανάκευε το παιδάκι του και γι' αυτό μάσησε κάτι και του το έδωσε να το φάει. Αυτό όμως γυρίζοντας αλλού το πρόσωπάκι του έλεγε: «Δεν θέλω. Τατά κακά».

239. Ένας με δύσοσμη αναπνοή έψηνε ένα λουκάνικο φυσώντας τη φωτιά ώρα πολλή. Όταν έγινε το λουκάνικο, αυτός έκλανε συνεχώς. Έτσι δεν τον πίστεψαν ότι το έφτιαξε φυσώντας.

240. Ένας με δύσοσμη αναπνοή πήγε σ' έναν μανάβη και τον ρώτησε: «Έχεις, κύριέ μου, σύκα;» Κι εκείνος γύρισε αλλού το πρόσωπό του και είπε: «Ούτε φοινίκια [χουρμάδες] δεν έχω».³¹

241. Έναν νεαρό ηθοποιό τον αγάπησαν δύο γυναίκες, μία που βρομούσε το στόμα της και μία που βρομούσε το σώμα της. Και η μία έλεγε: «Δώσ' μου, αφέντη μου, φιλία». Και η άλλη: «Δώσ' μου, αφέντη μου, αγκαλίτσες». Κι εκείνος φώναξε: «Αλίμονό μου, τι να κάνω; Είμαι ανάμεσα σε δύο κακά».

242. Σ' ένα θέατρο μια φορά έτυχε ένας νεαρός να κάθεται ανάμεσα σ' έναν που βρομούσε το στόμα του και

σθῆναι. αἰσθομένου δὲ αὐτοῦ τῆς δυσωδίας, στραφεὶς πρὸς τὸν ὀζόστομον ἡρώτα· Τίς ἔδδεσεν; εὐρηκῶς δὲ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τὴν αἰτίαν, στραφεὶς τῷ ἑτέρῳ εἰς τὸ οὖς διελέγετο. γνοὺς δὲ κάκεινον τὴν δυσωδίαν ἀναστὰς ἔφυγεν.

§ 243. Μωρὸς κωφῷ συγκαθεύδων ἔδδεσε. τοῦ δὲ τὴν δυσωδίαν αἰσθομένου καὶ κατακράξαντος ἔφη· Ἴδε, πῶς ἀκούεις· ἀλλ' ἐμπαίζεις μοι.

[§ 244.] Ὁζόστομος συνεχῶς εἰς οὐρανὸν βλέπων πολλὰ ἠῤῥχετο. παρακύψας ὁ Ζεὺς λέγει·
μία μία χαρεῖς καὶ κάτω θεοὺς ἔχεις.

§ 245. (a) Λεῖξουρος εἰς τρύγην ὑπὸ φίλου κληθεὶς καὶ ἀπλήστως φαγὼν σῦκα καὶ σταφυλὰς, <τῇ νυκτὶ> ὑπὸ τῆς γαστρὸς αὐτοῦ νυχθεὶς ἔδοξεν ὀρᾶν ἐπὶ σνκῆς τὸν φίλον αὐτοῦ καθήμενον καὶ τοῦτον προσκαλεῖσθαι, ἵνα φάγη σῦκα. (b) ἀναστάντος δὲ ἤρεσεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς σνκῆς χέσαι ἄνωθεν. (c) διαζόμενος οὖν τὰ στρώματα κατέχεσεν. (d) ὥς δὲ ἐξυπνίσας ἐπέγνω, τὰ στρώματα πλύνας πάλιν [ἀπλήστως φαγὼν] ἐκοιμήθη. (e) καὶ θεωρεῖ πάλιν καθ' ὑπνους τὸν φίλον ἐπὶ τῆς σνκῆς καθήμενον καὶ τοῦτον ὁμοίως ἀνελθεῖν προτρεπόμενον. (f) ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀναβλέψας εἶπε· Πάλιν μοι θέλεις ἐμπαῖξαι, ἵνα ἀπὸ τῆς σνκῆς ἄνωθεν δόξας χέζειν τὰ στρώματα ῥυπώσω. (g) ἀλλ' ἐγὼ ἀπάρτι οὐ μὴ ἐμπαιχθῶ.

σ' έναν που βρομούσε το σώμα του. Μόλις του ήρθε η μπόχα, στράφηκε σ' εκείνον με τη δύσοσμη αναπνοή και τον ρώτησε: «Ποιος έκλασε;» Μόλις όμως κατάλαβε ότι αιτία ήταν το στόμα του, στράφηκε στον άλλον και κάτι πήγε να του πει στ' αφτί. Βρίσκοντας όμως πως κι εκείνος μύριζε άσχημα, σηκώθηκε κι έφυγε.

243. Ένας ανόητος κοιμόταν μαζί μ' έναν κουφό κι έκλασε. Μόλις ο κουφός ένιωσε τη δυσωδία, άρχισε να τον βρίζει. Κι ο ανόητος του είπε: «Πώς ακούς αφού είσαι κουφός; Με κοροϊδεύεις λοιπόν».

244. Ένας με δύσοσμη αναπνοή έκανε πολλές ευχές με τα μάτια συνεχώς στραμμένα προς τον ουρανό. Τότε ο Δίας έσκυψε και του είπε: «—;— υπάρχουν κι οι θεοί του κάτω κόσμου».

245. Κάποιος φίλος προσκάλεσε έναν λαίμαργο στο μάζεμα των φρούτων κι αυτός έφαγε πολλά σύκα και σταφύλια. Έτσι τη νύχτα πονούσε η κοιλιά του και του φάνηκε πως είδε τον φίλο του να κάθεται σε μια συκιά και να τον προσκαλεί να φάει σύκα. Μόλις ανέθηκε όμως στη συκιά, τους ήρθε να χέσουν από κει πάνω. Το αποτέλεσμα ήταν να χέσει στο κρεβάτι. Μόλις ξύπνησε, το κατάλαβε, έπλυνε τα σεντόνια και ξανακοιμήθηκε [αφού έφαγε με απληστία]. Και είδε πάλι στον ύπνο του τον φίλο του να κάθεται πάνω στη συκιά και να τον καλεί ν' ανέβει στο δέντρο. Αυτός όμως τον κοίταξε και είπε: «Πάλι θες να με κοροϊδέψεις και να λερώσω το στρώμα νομίζοντας πως χέζω πάνω απ' τη συκιά. Αλλά δεν θα πιαστώ κοροίδο

πρῶτον γὰρ χέσω καὶ οὕτως ἀνέλθω. (h) διαζόμενος οὖν πάλιν τὰ στρώματα κατετίλησεν.

[§ 246.] α: Νεανίσκος πρὸς τὴν γυναῖκα οὔσαν ἀσελγῇ εἶπε· Κυρία, τί ποιούμεν; ἀριστοῦμεν ἢ ἀφροδισιάζομεν; κάκεινη πρὸς αὐτὸν ἔφη· Ὡς θέλεις· ψωμὶν οὐκ ἔστιν.

β: Νεανίσκος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀσελγῇ οὔσαν εἶπεν Κυρία, τί ποιούμεν; ἀριστοῦμεν ἢ ἀφροδισιάζομεν; κάκεινη ἔφη· Ὡς θέλεις· ψωμὴν οὐκ ἔχομεν.

[§ 247.] α: Νεανίσκος γραίας δύο καπριώσας ἐκάλεσε, πρὸς δὲ τοὺς οἰκείους διακόνους ἔφη· Τὴν μίαν κεράσατε, τὴν δὲ θέλουσαν ἀφροδισιάσατε. αἱ δὲ ὑφ' ἐν εἶπον· Ἡμεῖς οὐ διψῶμεν.

β: Γραῖδας ἐρωτευομένας νεανίσκος ξενοδοχήσας πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἔφη· Τὴν θέλουσαν κεράσατε καὶ τὴν θέλουσαν ἀφροδισιάσατε. κάκειναι εἶπον· Ἡμεῖς οὐ διψῶμεν.

* § 248. Μισογύναιος στὰς ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔλεγε· Πωλῶ μου τὴν γυναῖκα ἀτελώνητον. τινῶν δὲ εἰπόντων· Διὰ τί; εἶπεν· Ἵνα στερέοιμος γένηται.

§ 249. α: Μισογύναιος, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀποθανούσης, ἐπὶ τῷ θάψαι ἐκήδευε. τινὸς δὲ ἐρωτήσαντος· Τίς ἀνεπαύσατο; ἔφη· Ἐγὼ ὁ ταύτης στερηθεὶς.

β: Μισογυναῖκου τὴν γυναῖκα κηδεύοντος ἠρώτησέ τις· Τίς ἀνεπαύσατο; ὁ δὲ ἔφη· Ἐγὼ ὁ ταύτης στερηθεὶς.

αυτή τη φορά. Πρώτα λοιπόν θα χέσω και μετά θ' ανέβω». Κι έτσι έχεσε πάλι στο κρεβάτι του.

246. Ένας νεαρός είπε στην ακόλαστη γυναίκα του: «Κυρά μου, τι να κάνουμε; Να φάμε ή να κάνουμε έρωτα;» Κι εκείνη του είπε: «Όπως θέλεις. Ψωμί πάντως δεν υπάρχει».

247. Ένας νεαρός κάλεσε δύο καβλωμένες γριές και είπε στους υπηρέτες του: «Κεράστε τη μία κάτι να πει και την άλλη πηδήστε την!» Κι εκείνες είπαν μ' ένα στόμα: «Εμείς δεν διψάμε».

248. Ένας μισογύνης στάθηκε στη μέση της αγοράς και έλεγε: «Πουλώ τη γυναίκα μου χωρίς φόρους». Τότε κάποιοι τον ρώτησαν γιατί. «Για να μπορέσουν να την κατασχέσουν», απάντησε εκείνος.

249. Ενός μισογύνη πέθανε η γυναίκα. Στην κηδεία της κάποιος τον ρώτησε: «Ποιος αναπαύτηκε;» Κι αυτός είπε: «Εγώ που την έχασα».

* § 250. α: Μισογύναιος νοσήσας ἐν ἀπογνώσει, τῆς δὲ γυναικὸς αὐτῷ εἰπούσης· Ἐάν τι πάθῃς, ἀπάγξομαι – ἀναβλέψας πρὸς αὐτὴν εἶπε· Ζῶντί μοι τοῦτο χάρισαι.

β: Μισογύναικος ἀρρωστῶν καὶ τῆς γυναικὸς εἰπούσης αὐτῷ Ἐὰν ἀποθάνῃς, ἀπάγξομαι – ἀναβλέψας εἶπε· Ζῶντί μοι τοῦτο χάρισαι.

[§ 251.] Μισογύναιος γυναῖκα ἔχων γλωσσώδη καὶ λοίδορον, τελευτησάσης δὲ αὐτῆς, ἐπὶ θυρεοῦ ἐξέφερε. τινὸς δὲ ἰδόντος καὶ τὴν αἰτίαν ἐρωτήσαντος ἀπεκρίνατο· Μαχίμη γὰρ ἦν.

§ 252. Νεανίσκος ἐρωτηθεὶς, <εἰ> ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ κελεύεται ἢ πείθεται αὐτῷ ἐκείνη πάντα, ἐναβρυνόμενος ἔφη· Οὕτως με φοβεῖται ἡ γυνὴ μου· ἐὰν χάνω, χέζει.

§ 253. Οἰκοδέσποινα μωρὸν οἰκέτην ἔχουσα ἐμφανῇ καὶ ἰδοῦσα αὐτὸν ἀδροκέφαλον, ἐπιθυμήσασα αὐτοῦ, φιμάριον εἰς τὸ πρόσωπον βαλοῦσα, ἵνα μὴ ἐπιγνωσθῇ, συνέπαιζεν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐν τῷ παίζειν συνεισῆλθεν αὐτῇ. καὶ τῷ δεσπότῃ συνήθως προσγελῶν εἶπε· Κυρί, κύρι, τὸν ὀρχηστήν ἐδίνῃσα, καὶ ἡ κυρὰ ἦν ἔσωθεν.

§ 254. Ἀτυχὴς εὐνοῦχος κήλην ἐποίησεν.

§ 255. Σχολαστικὸς ἰατρῷ συναντήσας· Συγχώρησόν μοι, εἶπε, καὶ μὴ μοι μέμψη, ὅτι οὐκ ἐνόησα.

250. Ένας μισογύνης ήταν τόσο άρρωστος που κινδύνευε να πεθάνει. Η γυναίκα του τότε του είπε: «Αν πάθεις κάτι, θα κρεμαστώ». Κι αυτός έστρεψε το βλέμμα του σ' αυτή και της είπε: «Κάνε μου αυτή τη χάρη κι αν ζήσω».

251. Ένας μισογύνης είχε μια γυναίκα γλωσσού και καθγατιζού. Όταν αυτή πέθανε, πήγε να τη θάψει κουδάλωντας την πάνω σε μια ασπίδα. Όταν τον είδε κάποιος και ρώτησε το λόγο, αυτός απάντησε: «Γιατί της άρεσαν οι μάχες».

252. Όταν ρώτησαν έναν νεαρό αν η γυναίκα του τον διατάζει ή τον υπακούει σ' όλα, αυτός είπε με καμάρι: «Τόσο με φοβάται η γυναίκα μου που αν ανοίξω το στόμα μου χέζει».

253. Μια οικοδέσποινα είχε έναν χαζό δούλο. Όταν αυτή κατάλαβε ότι δεν ήταν μόνο το κεφάλι του χοντρό, τον ορέχτηκε. Έβαλε λοιπόν μια μάσκα στο πρόσωπο για να μην μπορεί να την αναγνωρίσει και πήγε στο κρεβάτι μαζί του. Στη διάρκεια της συνουσίας αυτός την αναγνώρισε. Ύστερα πήγε στον οικοδεσπότη και είπε χαχανίζοντας: «Αφέντη, αφέντη, γάμησα τον χορευτή και η κυρία ήταν από μέσα!»³²

254. Το ίδιο με το 116.

255. Ένας σχολαστικός συνάντησε κάποιον γιατρό και του είπε: «Συγχώρεσέ με και μη με κατηγορείς που δεν αρρώστησα».

§ 256. Σχολαστικός Ἀμιναιάν ἔχων ἐσφράγισεν αὐτήν. τοῦ δὲ δούλου κάτωθεν τρήσαντος καὶ τὸν οἶνον αἶροντος ἐθαύμαζεν, ὅτι τῶν σημάντρων σώων ὄντων ὁ οἶνος ἐλαττοῦται. ἕτερος εἶπεν· Ὅρα, μὴ κάτωθεν ἀφῆρέθη. ὁ δὲ Ἀμαθέστατε, εἶπεν, οὐ τὸ κάτωθεν λείπει, ἀλλὰ τὸ ἄνωθεν μέρος.

§ 257. Σχολαστικός μαθὼν, ὅτι ὁ κόραξ ὑπὲρ τὰ διακόσια ἔτη ζῇ, ἀγοράσας κόρακα εἰς ἀπόπειραν ἔτρεφεν.

§ 258. Σχολαστικός εἰς χειμῶνα ναυαγῶν καὶ τῶν συμπελούντων ἐκάστου περιπλεκομένων σκεῦος πρὸς τὸ σωθῆναι, ἐκείνος μίαν τῶν ἀγκυρῶν περιεπλέξατο.

§ 259. Σχολαστικός υἱὸν θάψας καὶ συναντήσας τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἶπεν Προ<σ>ῆλθεν ὁ παῖς; ὁ δὲ φησιν Οὐ. καὶ ὁ σχολαστικός· Λοιπὸν οὖν, καθηγητά, τέθνηκεν.

[§ 260.] Σχολαστικός παιδοτρίβης ἀκούσας περὶ μαθητοῦ, ὅτι νοσεῖ, τῇ δὲ ἐξῆς, ὅτι πυρέττει, ὕστερον δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς ἀκούσας, ὅτι ἀπέθανεν, ἔφη· Οὕτω προφασιζόμενοι οὐκ ἔατε τοὺς παῖδας μανθάνειν.

256. Ένας σχολαστικός σφράγισε ένα βαρελάκι κρασί. Ο δούλος του έκανε μια τρύπα στο κάτω μέρος του βαρελιού και τραβούσε κρασί. Ο σχολαστικός απόρησε που ενώ το δούλωμα ήταν ανέπαφο, το κρασί είχε ελαττωθεί. «Κοίτα», του είπε κάποιος, «μήπως είχε αφαιρεθεί το κρασί απ' το κάτω μέρος του βαρελιού». Κι ο σχολαστικός απάντησε: «Χαζέ, δεν λείπει το κάτω μέρος αλλά το πάνω».

257. Ένας σχολαστικός άκουσε ότι ο κόρακας ζει πάνω από διακόσια χρόνια. Έτσι, αγόρασε έναν κόρακα για να διαπιστώσει αν αυτό ήταν αλήθεια.

258. Ένας σχολαστικός ταξίδευε με πλοίο. Έπεσαν όμως σε φουρτούνα και το πλοίο ναυάγησε. Καθένας απ' τους συνταξιδιώτες κρατούσε σφιχτά όποιο αντικείμενο έδρισκε για να σωθεί. Κι ο σχολαστικός σφιχταγκάλιασε μια άγκυρα.

259. Ένας σχολαστικός, αφού κήδεψε τον γιο του, συνάντησε το δάσκαλό του και τον ρώτησε: «Ήρθε το παιδί;» Κι αυτός απάντησε: «Όχι». Κι ο σχολαστικός είπε: «Λοιπόν, κύριε καθηγητά, πέθανε».

260. Ένας σχολαστικός γυμναστής άκουσε για κάποιον μαθητή του ότι ήταν άρρωστος, αργότερα ότι ανέβασε υψηλό πυρετό και τέλος έμαθε απ' τον πατέρα του ότι πέθανε. Τότε είπε: «Τέτοια προφασίζεστε και δεν αφήνετε τα παιδιά σας να μαθαίνουν».

§ 261. Σχολαστικὸς ἀγοράσας κρέας βαστάζων αὐτὸ ἀπῆρχετο εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. λούπης δὲ ῥήξας ἤρπασεν αὐτὸ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὁ δὲ ἔφη· Ὡς σὺ γένωμαι, ἂν μὴ κἀγὼ ποιήσω αὐτὸ ἄλλω.

§ 262. Βλέπε 151.

§ 263. Λιμόξηρος ὕπαρχος τὸ θῆμα αὐτοῦ ἐκέλευσε πρὸς ἀρτοκοπεῖον γενέσθαι.

§ 264. Εὐτράπελος ἀποδημήσας καὶ κηλίτης γενόμενος, ἐπανελθὼν ἠρωτᾷτο <ὕπὸ τῆς γυναικός>, τί ἤγαγεν. ὁ δέ· Σοί μὲν, εἴπεν, οὐδέν, τοῖς δὲ μηροῖς σου προσκεφαλᾶδιον.

[§ 265.] Εὐτράπελόν τις ἐλοιδόρει, ὅτι Σοῦ τὴν γυναῖκα δωρεὰν ἔσχον. ὁ δὲ εἶπεν· Ἐμοὶ μὲν ἀνάγκη τοσούτου κακοῦ ἀνέχεσθαι· σοὶ δὲ τίς ἀνάγκη;

§ 266. Εὐτράπελος ἐπὶ ἡγεμόνος ἐδικάζετο. τοῦ δὲ νυστάζοντος ἐβόησεν· Ἐκκαλοῦμαι. ὁ δὲ ἔφη· Ἐπὶ τίνα; κἀκεῖνος· Ἐπὶ σὲ γρηγοροῦντα.

§ 267. Σχολαστικοῦ ἐρωτηθέντος, πόσους ξέστας ὁ ἀμφορεὺς ἔχει, ἀπεκρίνατο· Οἴνου λέγεις ἢ ὕδατος;

261. Ένας σχολαστικός αγόρασε κρέας και κρατώντας το πήγαινε στο σπίτι του. Ξαφνικά όρμησε ένα γεράκι και του το άρπαξε απ' τα χέρια. Αυτός τότε είπε: «Να γίνω σαν κι εσένα, αν δεν κάνω το ίδιο σε κάποιον άλλον».³³

262. Το ίδιο με το 151.

263. Ένας λαίμαργος διοικητής διέταξε να βλέπει σ' ένα φούρνο το βήμα από το οποίο αγόρευε.

264. Στη διάρκεια ενός ταξιδιού ένας αστείος έπαθε κήλη. Όταν επέστρεψε, η γυναίκα του τον ρώτησε τι έφερε. Κι αυτός απάντησε: «Σε σένα τίποτα, στα μπούτια σου ένα μαξιλάρι».

265. Κάποιος κορόιδεψε έναν αστείο: «Τη γυναίκα σου την είχα δωρεάν». Κι αυτός είπε: «Εγώ είμαι αναγκασμένος να υπομένω αυτό το μεγάλο κακό. Εσύ όμως γιατί;»

266. Ένας αστείος μετείχε σε μια δίκη. Ξάφνου αντιλήφτηκε πως ο δικαστής μισοκοιμόταν. «Έκκληση!» φώναξε. «Για τι πράγμα;» είπε ο δικαστής. «Για σένα, να ξυπνήσεις».

267. Έναν σχολαστικό τον ρώτησαν πόσους ξέστες³⁴ χωράει ένας αμφορέας. «Κρασιού ή νερού;» απάντησε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Τα πρώτα 103 αστεία του βιβλίου, καθώς και τα 253-259 και 265 αναφέρονται στους *σχολαστικούς*. Η λέξη σημαίνει τον μορφωμένο άνθρωπο, αλλά και τον ανόητο εγγράμματο ή εκείνον που κομπάζει για ψευτοπαιδεία, τον λογιότατο. Στη μετάφραση προτιμήθηκε η νεοελληνική λέξη *σχολαστικός*, που σημαίνει τον λογιότατο, τον μικρολόγο, τον στενοκέφαλο, αν και όχι τον ανόητο.

2. Το αστείο γίνεται με τη λέξη *πρωτοδόλος*. Στην περίπτωση αλόγου, σημαίνει το άλογο που αλλάζει τα πρώτα του δόντια. Γενικότερα, σημαίνει εκείνον που χτυπά πρώτος ή για πρώτη φορά.

3. Η έκφραση «έρχεται η γενειάδα του» λέγεται για το αγόρι που δγάζει τα πρώτα του γένεια, που ενηλικιώνεται. Κατά τον B. Baldwin (*The Philogelos or Laughter-Lover*, Άμστερνταμ 1983, σ. 64) «η έκφραση είναι ένα κλισέ των ελληνικών ομοφυλοφιλικών προειδοποιήσεων στα αγόρια που αρχίζουν να πολιορκούνται από τις αρχές της ενηλικίωσης... Επιπλέον, επειδή η λέξη *πύλη* μπορεί να σημαίνει τον πρωκτό, είναι πιθανόν να έχει το αστείο αυτό διπλό νόημα...

4. Το νόημα του αστείου εξαρτάται από το ρήμα «διάζομαι». Ο σχολαστικός εννοεί ότι ο ποταμός παραβιάζει την ιδιοκτησία του και υπονοεί ότι ο ίδιος θα καταφύγει σε όλα τα νόμιμα μέσα.

5. Το αστείο αυτό αποκτά κάποιο νόημα αν θεωρήσουμε πως η λέξη *σκέλη* σημαίνει «σόλες».

6. Όταν η γυναίκα λέει πως ο άντρας της «είχε δγει έξω», εννοεί «πέθανε».

7. Ο σχολαστικός ίσως υπονοεί ότι κινδυνεύει η ζωή του, αφού το ετοιμοθάνατο άλογό του μπορεί να τον ρίξει ξαφνικά κάτω.

8. Ο σχολαστικός εννοεί είτε ότι δεν είναι δούλος είτε ότι είναι ελεύθερος από την αμαρτία, δηλαδή χριστιανός. Ο ναός του Σαράπιδος στην Αλεξάνδρεια καταστράφηκε από τους χριστιανούς το 391. Οπωσδήποτε όμως το κείμενό μας είναι αδέλαιο.

9. Το ζεστό νερό σερβιριζόταν για να αναμειχτεί με το κρασί στο τραπέζι.

10. Η *κοτύλη* ως μέτρο χωρητικότητας υγρών ισοδυναμεί με 0,274 λίτρα.

11. Τα κείμενα 128-139 κοροϊδεύουν τους κατοίκους της φοινικικής πόλης Σιδώνας, που ευημερούσε εξαιρετικά κατά την πτολεμαϊκή και ρωμαϊκή εποχή. Αν και οι κάτοικοί της δεν φημίζονταν για ηλιθιότητα όπως εκείνοι των Αβδήρων και της Κύμης, αναφέρονται μαζί με τους Θράκες, ως παραδείγματα βαρβάρων (βλ. π.χ. Φιλόστρατος, *Επιστολαί* 42).

12. Η λέξη *κυρτίν* σημαίνει «σακκίδιο» αλλά και «αλιευτικό καλάθι» (ο γνωστός «κιούρτος»). Η λέξη *καρκίνος* σημαίνει τον «κάδουρα», αλλά και τον «όγκο», το «καρκίνωμα».

13. Η λέξη *απόκαυμα* σημαίνει «σπίρτο» αλλά και «φλύκταινα». Η λέξη *ανθράκωμα* σημαίνει «ανθρακιά», αλλά και «άνθρακας» (είδος κακοήθους έλκους).

14. Η λέξη *άνθρακες* σημαίνει «κάρβουνα», αλλά και «κακώθη έλκη».

15. Με την *ξύστρα* οι Αρχαίοι έβυναν το λάδι μαζί με τη σκόνη από το δέρμα τους στο λουτρό.

16. *Κόρη* δεν είναι μόνον η «κόρη του ματιού» αλλά και η «κοπέλα».

17. Το αστείο αυτό γίνεται κατανοητό από το διπλό νόημα της λέξης *μύρμηξ*, που σημαίνει «μυρμήγκι», αλλά και «γάντι πυγμαχίας».

18. Ο τριταίος πυρετός είναι αυτός που εμφανίζεται κάθε τρίτη μέρα.

19. Προφανώς, η συνέλευση γινόταν μέσα σ' ένα θέατρο.

20. Η λέξη *στρουθίον* έχει διπλό νόημα. Σημαίνει το «σπουργίτι» αλλά και το «σαπουνόχαρτο», το οποίο δέβαια συστήνει ο γιατρός.

21. Η λέξη *επίπλους* σημαίνει την «πλεύση εναντίον», την «έφοδο κατά του εχθρού». Σημαίνει όμως και τη «σκέπη», τον υμένα που καλύπτει την κοιλιά και τα έντερα.

22. Οι περισσότεροι άνθρωποι στη Ρώμη ζούσαν σε διαμερίσματα που έκρυβαν πολλούς κινδύνους και δεν είχαν ανέσεις.

23. Μακρόστενα πλοία ήταν τα πολεμικά, ενώ φαρδιά τα εμπορικά.

24. Βλ. σημείωση 17.

25. Το αστείο αυτό θα ήταν πιο πετυχημένο αν ο χαρακτήρας δεν ήταν ένας φθονερός αλλά ένας τσιγκούνης. Οι γναφείς, δηλαδή εκείνοι που επεξεργάζονται και λεύκαιναν τα δέρματα και τα μάλλινα υφάσματα, αγόραζαν ούρα για να τα χρησιμοποιήσουν στη δουλειά τους.

26. Στις ρωμαϊκές αρένες γίνονταν και *θηριομαχίες*, αγώνες ανθρώπων με άγρια θηρία.

27. Το διζικάντι είναι ένα έμπλαστρο με το οποίο επιτυγχάνεται ορώδης έκκριση από το δέρμα. Προφανώς, ο γιατρός βάζει έμπλαστρο στο ψωμί για να το τραθήξει έξω.

28. *Τράγος* δεν σημαίνει μόνο «τράγος» αλλά και «χοντροαλεσμένο σιτάρι», κοινώς «μπληγούρι». Αυτό εννοεί βέβαια ο γιατρός.

29. Η φράση «Εγώ, μα την Άρτεμη, έφαγα πολύ καλά» ανήκε σε γνωστή κωμωδία της εποχής που δεν έχει όμως διασωθεί.

30. Η γυναίκα δεν ανταποδίδει βέβαια της φιλοφρονήσεις του άντρα της και δεν τον προσφωνεί «Δία μου» (*Ω Ζευς*), αλλά «βρομερό» (*οξεύς*).

31. Το κλειδί για την κατανόηση του αστείου είναι η λέξη *φοινίκια*. Σημαίνει «χουρμάδες», αλλά η αρχή τους παραπέμπει στο επιφώνημα αηδίας ή δυσαρέσκειας *φνι*, που σημαίνει «πφφφ!».

32. Οι ηθοποιοί και οι χορευτές φορούσαν προσωπίδες.

33. Το αστείο γίνεται κατανοητό από την αντίφαση που εμπεριέχεται στη φράση του σχολαστικού.

34. Ο *ξέστης* ήταν μέτρο χωρητικότητας υγρών που ισοδυναμούσε με 0,547 λίτρα.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΦΙΛΟΓΕΛΩΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ Γ. ΚΟΥΚΟΥΔΑΚΗ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ
ΧΡΥΣΟΧΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ
ΓΙΩΡΓΟ ΜΟΥΤΣΗ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 1999 ΓΙΑ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΕΞΑΝΤΑΣ»

